

การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบกับชุดพัฒนาความชยันหมั่นเพียร
ที่มีต่อความชยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ลี้กักดรุงเทพมหานคร

20 ต.ค. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

เมษายน 2535

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

นางอนงค์ ทรัพย์เจริญ ประธาน
(ผศ. ดร. กาญจนา ทาสิตะพันธ์)

ดร. ดุษฎี โยเหลา กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ดุษฎี โยเหลา)

คณะกรรมการสอบ

นางอนงค์ ทรัพย์เจริญ ประธาน
(ผศ. ดร. กาญจนา ทาสิตะพันธ์)

ดร. ดุษฎี โยเหลา กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ดุษฎี โยเหลา)

ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศ. ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

ดร. สัมพร บัวทอง คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ. ดร. สัมพร บัวทอง)

วันที่ ๑๕ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ เพราะได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา ทาสิตะพันธ์ และอาจารย์ ดร. คุชฎิโยเทลา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง และอาจารย์พรณพิศ วาณิชการ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ และเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ประทับ ประเสริฐสุด ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน วัดเสมียนนารี อาจารย์รัตนพร พุ่มเรือง ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นตัวแทนในการถ่ายเทปโทรทัศน์ และช่วยเหลือผู้วิจัยในการทดลองเครื่องมือก่อนนำไปใช้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์สนอง กลัดเขียว ที่กรุณาสละเวลาในการถ่ายเทปโทรทัศน์ให้จนสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ประมต สุวิเส อาจารย์ใหญ่โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช อาจารย์อบเชย สมศรีวัน อาจารย์สุดใจ อึ้งรักษา และอาจารย์ อำไพ อินทวิเชียร ที่ให้ความร่วมมือและความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาทดลอง และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณบุญตา ยิ้มน้อย คุณวิมลพรรณ กลางมณี คุณพวงพยอม หิดทอง และเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโทวิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา รุ่นที่ 3 ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ผลความดีจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ คุณเพิ่ม และคุณพเยาว์ จันท์แต่งผลที่เป็นผู้ให้การสนับสนุน ให้ความรัก ความห่วงใย และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง ..	2
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแม่แบบ	9
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม	10
ประเภทของเทคนิคแม่แบบ	14
หลักในการดำเนินการใช้ตัวแบบ	14
วิธีการให้แม่แบบหรือตัวแบบ	16
อิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกต	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแม่แบบ	25
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดพัฒนาความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดพัฒนาความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน	32
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนหมั่นเพียร	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนหมั่นเพียร	37

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	40
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	41
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	47
	วิธีจัดการกระทำกับข้อมูล	49
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
	การวิเคราะห์ข้อมูล	51
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	59
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	59
	กลุ่มตัวอย่าง	60
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	60
	การดำเนินการทดลอง	60
	การวิเคราะห์ข้อมูล	61
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	62
	อภิปรายผล	63
	ข้อเสนอแนะ	67
	บรรณานุกรม	69

ภาคผนวก	77
ภาคผนวก ก	78
แบบประเมินความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน	79
แบบสอบถามความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน	82
ภาคผนวก ข	83
โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ	84
ชุดพัฒนาความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน	101
ภาคผนวก ค	219
เปรียบเทียบความคงทนของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่ม ทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้ ชุดพัฒนาความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน.....	220
ความถี่ของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนเป็นรายบุคคลตลอด 3 ระยะ ของกลุ่มทดลองที่ 1	221
ความถี่ของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนเป็นรายบุคคลตลอด 3 ระยะ ของกลุ่มทดลองที่ 2	222
ประวัติย่อของผู้วิจัย	239

บัญชีตาราง

ตาราง

	หน้า
1. เปรียบเทียบความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ	53
2. เปรียบเทียบความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการใช้ชุดพัฒนาความชันหมั่นเพียรในการเรียน	54
3. เปรียบเทียบผลต่างของความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ และการใช้ชุดพัฒนาความชันหมั่นเพียรในการเรียน	55
4. แสดงความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียนเป็นรายบุคคลตลอด 3 ระยะ ของกลุ่มทดลองที่ 1	221
5. แสดงความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียนเป็นรายบุคคลตลอด 3 ระยะ ของกลุ่มทดลองที่ 2	222

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1. องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการสังเกตตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ของแบนดูรา	13
2. แบบบันทึกความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน	43
3. แผนภาพแสดงระยะต่าง ๆ ของการทดลอง	48
4. ความถี่ของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ	57
5. ความถี่ของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลอง ที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	223
6. ความถี่ของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลอง ที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	224
7. ความถี่ของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลอง ที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	225
8. ความถี่ของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลอง ที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	226
9. ความถี่ของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลอง ที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	227
10. ความถี่ของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลอง ที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	228
11. ความถี่ของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลอง ที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	229
12. ความถี่ของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่มทดลอง ที่ 1 ตลอด 3 ระยะ	230

13.	ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 1 ในกลุ่มทดลอง ที่ 2	
	ตลอด 3 ระยะ	231
14.	ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 2 ในกลุ่มทดลอง ที่ 2	
	ตลอด 3 ระยะ	232
15.	ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 3 ในกลุ่มทดลอง ที่ 2	
	ตลอด 3 ระยะ	233
16.	ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลอง ที่ 2	
	ตลอด 3 ระยะ	234
17.	ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 5 ในกลุ่มทดลอง ที่ 2	
	ตลอด 3 ระยะ	235
18.	ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 6 ในกลุ่มทดลอง ที่ 2	
	ตลอด 3 ระยะ	236
19.	ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 7 ในกลุ่มทดลอง ที่ 2	
	ตลอด 3 ระยะ	237
20.	ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 8 ในกลุ่มทดลอง ที่ 2	
	ตลอด 3 ระยะ	238

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การพัฒนาประเทศเป็นไปได้อย่างรวดเร็วหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับบุคคลซึ่งเป็น
ประชากรของประเทศ บุคคลเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ถ้าบุคคลส่วนใหญ่ในชาติมีคุณภาพ
คือ มีการศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ
มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรม จะทำให้ประเทศชาติเจริญไปได้อย่างรวดเร็ว
(อรประไพ จันท์พาล. 2529 : 1) ความขยันหมั่นเพียรมีความหมายตรงกับวิริยะ
ธรรมข้อหนึ่งในอิทธิบาท 4 อันเป็นธรรมที่ช่วยสร้างเสริมความสำเร็จในชีวิต ซึ่งควรจะ
ปลูกฝังให้เกิดขึ้นในคนไทยทุกคน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ
และเทคโนโลยี ความขยันหมั่นเพียรมีประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติ คนขยันหมั่นเพียร
ในการทำงานย่อมทำมาหากินหาทรัพย์ให้เพิ่มพูน ส่วนคนขยันหมั่นเพียรในการเรียนย่อมทำให้
เป็นคนมีความรู้กว้างขวาง มีปัญญาเฉลียวฉลาด และมีไหวพริบดี ส่งผลให้คิดค้นประดิษฐ์
สิ่งที่มีประโยชน์ต่อมนุษย์ ในทางตรงกันข้ามหากประเทศชาติใด ประชากรขาดความ
ขยันหมั่นเพียร เป็นคนเกียจคร้าน ไม่เอาเรื่องเอาจังกับงาน ประชากรจะเป็นคนยากจน
ทำให้ประเทศชาติล้าหลัง (ชม ภูมิภาค. 2525 : 171) ในสภาพปัจจุบันจำเป็นต้องปลูก
ฝังให้เด็กเป็นคนขยันหมั่นเพียร เนื่องจากวิทยาการสมัยใหม่หลังไหลเข้ามา เด็กต้องค้นคว้า
หาความรู้อยู่เสมอ จึงจะติดตามความก้าวหน้าของวิทยาการได้ทัน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม
พ.ศ. 2525 สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออก
ประกาศเชิญชวนให้ประชาชนสร้างเสริมปลูกฝังและปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ
ความขยันหมั่นเพียรเป็นค่านิยม 1 ใน 5 ประการ ซึ่งเป็นพื้นฐานช่วยให้พัฒนาตนเองและสังคม
ทำให้ประชากรมีคุณภาพ กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้ความขยันหมั่นเพียร
เป็นพฤติกรรมทางจริยธรรม 1 ใน 10 ประการ ที่ควรส่งเสริมให้เยาวชนไทยเห็นคุณค่าและ
นำมาประพฤติปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2523 : 17) นอกจากนั้นนโยบายด้านการศึกษา

เพื่อส่งเสริมจริยศึกษา ในแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (2530 - 2534) กำหนดให้ความขยันหมั่นเพียรเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่พึงฝึกอบรมนักเรียน นักศึกษา ในสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน (สำนักงานพัฒนาคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการ. 2531 : 11) หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะ ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ ประหยัด และอดทน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 2) ซึ่งแสดงว่าความขยันหมั่นเพียรเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นต้องปลูกฝังให้กับบุคคลในชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนของชาติซึ่งจะเป็นกำลังของประเทศต่อไปในภายหน้า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (2531 : 221) ทรงเห็นความสำคัญของเยาวชนเป็นอย่างยิ่ง ดังได้พระราชทานพระบรมราโชวาทเนื่องในวันเด็กประจำปี พุทธศักราช 2525 เพื่อเป็นข้อคิดและแนวทางในการดำรงชีวิตของเยาวชน ความตอนหนึ่งว่า

...เด็ก ๆ จะต้องรู้ว่าความสุขความสบายมิใช่จะได้มาง่าย ๆ เปล่า ๆ จะเกิดขึ้นด้วยการประกอบการทำงานและความดีต่าง ๆ ซึ่งต้องพากเพียรกระทำอยู่ตลอดเวลา คนที่ทำตัวไม่ดีไม่หมั่นทำงาน จะหาความสุขความสบายไม่ได้ เพราะฉะนั้น เด็กทุกคนจะต้องตั้งใจศึกษาเล่าเรียนหาความรู้ความดีไว้ให้เต็มที่ สำหรับช่วยตัวเอง ให้ได้มีความสุขความเจริญต่อไป...

เนื่องจากผู้วิจัยสำรวจสภาพปัญหาของนักเรียนโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช พบว่ามีนักเรียนจำนวนหนึ่งในระดับประถมศึกษาที่มีระดับสติปัญญายานกลาง มีพฤติกรรมบ่งบอกถึงความเกียจคร้าน ได้แก่ ไม่ทำการบ้านส่ง ส่งงานล่าช้าต้องคอยเตือน ไม่ช่วยเหลือเพื่อนทำงาน ไม่เอาใจใส่งานที่ได้รับมอบหมาย ไม่กระตือรือร้นในการทำงาน บางครั้งถ้าครูไม่ติดตามจะไม่ทำ เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้ อาจจะทำให้การดำเนินการสอนของครูหยุดชะงัก ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ในด้านตัวนักเรียนเองทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งอาจเป็นเหตุให้มีปัญหาอื่น ๆ ตามมา ดังผลการวิจัยของสมศักดิ์ ลิขาสวัสดิ์ และคนอื่น ๆ พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาต่าง ๆ มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อาจเป็นเพราะการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทำให้เกิดความรู้สึก

ไม่ดีต่อตนเอง มีปมด้อย ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านจิตใจและสังคมตามมาในที่สุด (วัชรวิ ทรัพย์มี.

2532 : 322) ปัญหาเรื่อง^{นี้}ผู้วิจัยตลอดจนอาจารย์ใหญ่และฝ่ายวิชาการของโรงเรียนมีความสนใจเห็นความสำคัญ และต้องการแก้ไขเพื่อเป็นประโยชน์แก่นักเรียนในการศึกษาในระดับต่อไป

แนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาพฤติกรรมความเกียจคร้านคือ การปลูกฝังจริยธรรมความขยันหมั่นเพียรแก่เด็ก เพราะเด็กวัยนี้กำลังเรียนรู้บทบาทของตนเองจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวและดูขี้อ้างอิงที่พบเห็นไปพัฒนาเป็นของตนเอง จะเน้นการที่ให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนจะทำให้เด็กเรียนพัฒนาตนเอง ผู้วิจัยเห็นว่า การปรับพฤติกรรมด้วยเทคนิคแม่แบบเป็นวิธีการหนึ่งในการสร้างหรือสอนพฤติกรรมใหม่ โดยการเสนอแม่แบบที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เด็กสังเกตตัวแบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบ เป็นวิธีการที่จะช่วยให้เด็กสนใจและประพฤติปฏิบัติเพื่อบรรลุ (อรประไพ จันทรพาล. 2529 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Bandura. 1977 : 30 - 31) พบว่าวัยเด็กเป็นวัยที่การเรียนรู้แบบมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกมากที่สุด และเพื่อบรรลุที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับแบบครูว่า วัยเด็กเป็นวัยแห่งการวางรากฐานบุคลิกภาพที่ต้องการเด็กจะต้องเริ่มเรียนรู้แบบตั้งแต่วัยทารก และการเรียนรู้แบบจะซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ตามโครงสร้างของประสบการณ์และพัฒนาการที่สูงขึ้นของบุคคล ซึ่งมาร์ลัต (Marlatt. 1975 : 117) กล่าวว่าแม่แบบคือ กระบวนการเรียนรู้ของคนหรือกลุ่มโดยการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบซึ่งแม่แบบทำหน้าที่เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้สังเกตมีทัศนคติ ความคิดเห็น หรือพฤติกรรมเปลี่ยนไปตามลักษณะของแม่แบบ ความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับม็องฟอร์ธ เกิดพิทักษ์ (2527 : 61) ที่กล่าวว่า การใช้เทคนิคแม่แบบเป็นวิธีการขั้นพื้นฐานของการพัฒนาทางด้านบุคลิกภาพและสังคม โดยเสนอตัวแบบที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อให้ผู้สังเกตหรือผู้ที่ประสงค์จะเรียนรู้แบบสังเกตพฤติกรรม ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของตัวแบบ ผลจากการสังเกตจะทำให้บุคคลเรียนรู้แบบพฤติกรรมของตัวแบบ ซึ่งเป็นพฤติกรรมใหม่ ๆ ที่พึงประสงค์ วิธีการนี้เหมาะสมที่จะนำมาใช้พัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน เพราะเป็นวิธีการที่ให้นักเรียนสามารถเห็นการกระทำที่เป็นจริงและประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะใช้เทปโทรทัศน์เป็นแม่แบบในการสร้างเสริมและปลูกฝังความขยันหมั่นเพียร เพราะเด็กส่วนใหญ่โดยเฉพาะเด็กวัยเรียนชอบดูโทรทัศน์มาก ในปัจจุบันเทปโทรทัศน์เป็นสิ่งที่มีความเหมาะสมสำหรับเด็กวัยเรียนซึ่งสนใจใคร่รู้และชอบสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ สามารถติดต่อขยายให้เด็กดูได้

ครึ่งละหลาย ๆ คน เทปโทรทัศน์จึงมีอิทธิพลต่อเจตคติ ความเชื่อของเด็ก ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ (ศิริกุล อัมพันกุล. 2532 : 31) อีกทั้งเทปโทรทัศน์มีบทบาทสำคัญในการศึกษาเพราะสามารถที่จะเห็นภาพ ได้ยินเสียง จึงให้ความรู้ได้ทุกรูปแบบตั้งแต่ความรู้ง่าย ๆ ไปหากระบวนการที่ซับซ้อนได้และเป็นเครื่องมือที่สามารถสอนได้เหมือนกับสอนโดยครูโดยตรง (พินิต วัลโล. 2530 : 11)

แนวทางอีกประการหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรคือ

การให้ความรู้ทางด้านจริยธรรม ได้แก่การสอนจริยศึกษาในโรงเรียน (สุภาพรรม พวงจันทร์เพชร. 2530 : 21) เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรม อันเป็นพื้นฐานของการประพฤติปฏิบัติที่ดี มีเจตคติที่ถูกต้องต่อการอยู่ร่วมกัน และการแก้ปัญหา (สมพงษ์ จิตระดับ. 2530 : 26) การสอนจริยศึกษาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี ควรจัดให้มีการเป็นประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ช่วยทำให้บรรยากาศในการเรียนดีขึ้น (ชาเลื่อง วุฒิจันทร์. 2524 : 136 - 153) แต่การสอนจริยศึกษาเท่าที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากครูผู้สอนใช้วิธีบรรยายมากเกินไป นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ และการปฏิสัมพันธ์น้อย (สุนน อมรวิวัฒน์ และสมพงษ์ จิตระดับ. 2528 : 680) วิธีการเหล่านี้ทำให้นักเรียนขาดความสนใจในบทเรียน เกิดความเบื่อหน่าย ไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ดังนั้นเทคนิคที่ควรนำมาใช้ในการสอนจริยศึกษา คือ การจัดกิจกรรมหลาย ๆ ประเภท เช่น การเชิญวิทยากร การแจกเรื่องสั้นกรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ และการอภิปราย กิจกรรมเหล่านี้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก เสริมสร้างบรรยากาศให้เกิดความสนุกสนาน น่าจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แล้วนำไปปฏิบัติได้

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่า การใช้เทคนิคแม่แบบกับการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน วิธีใดจะสามารถพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนได้ดีกว่ากัน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ลี้กาดกรุงเทพมหานคร ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความชยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ
2. เพื่อเปรียบเทียบความชยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดพัฒนาความชยันหมั่นเพียรในการเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความชยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่ใช้เทคนิคแม่แบบกับกลุ่มที่ใช้ชุดพัฒนาความชยันหมั่นเพียรในการเรียน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความชยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงขึ้นหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ
2. นักเรียนมีความชยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงขึ้นหลังการใช้ชุดพัฒนาความชยันหมั่นเพียรในการเรียน
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ และนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดพัฒนาความชยันหมั่นเพียรในการเรียน มีความชยันหมั่นเพียรในการเรียนแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้านี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูประจำชั้น ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการนำเทคนิคแม่แบบ และชุดพัฒนาความชยันหมั่นเพียรในการเรียนไปพัฒนาความชยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนในระดับประถมศึกษา และเป็นแนวทางในการพัฒนาความชยันหมั่นเพียรในด้านอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ลี้กัตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 ที่มีอายุระหว่าง 10 - 11 ปี มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ ซึ่งได้มาจากการประเมินความขยันหมั่นเพียรในการเรียนโดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ และเชวาน์ปัญญาระดับปานกลางจำนวน 28 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ลี้กัตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างมีขั้นตอนจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ๆ ละ 8 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีการพัฒนาความขยันหมั่นเพียรแบ่งออกเป็น 2 วิธี ได้แก่
 - 3.1.1 การใช้เทคนิคแม่แบบ
 - 3.1.2 การใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เทคนิคแม่แบบ หมายถึง วิธีการที่ทำให้นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียร โดยแม่แบบเป็นนักเรียนที่มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน และเสนอเป็นเทปโทรทัศน์เพื่อเป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามลักษณะของแม่แบบที่ได้สังเกต โดยมีการเสนอดังนี้คือ ชื่นนำเข้าสู่บทเรียน ชื่นสอน และชื่นสรุป วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1

2. พัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนแก่นักเรียน ซึ่งมีเนื้อหาเช่นเดียวกับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยวิธีชี้ เชิญวิทยากร แจกเรื่องสั้นกรณีตัวอย่าง และการแสดงบทบาทสมมติสลับกันไป โดยทุกครั้งจะมีการอภิปราย ชักถาม และสรุป วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2

3. ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมการเรียน แสดงถึงความตั้งใจ ความเอาใจใส่ มีความพยายาม กระตือรือร้นในการเรียนเพื่อให้ได้รับผลสำเร็จ ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยศึกษาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทย แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนขณะที่ครูสอนและความขยันหมั่นเพียรในการเรียนขณะที่ครูให้งานทำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนขณะที่ครูสอน ได้แก่

3.1.1 เข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา

3.1.2 เตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ ได้แก่ แบบเรียน แบบฝึกหัด สมุดจดงาน

3.1.3 ตั้งใจฟังครูอธิบาย ได้แก่ ไม่พูดคุยเล่นขณะที่ครูสอน

ไม่ทำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ มองครูขณะที่ครูสอน

2.1.4 ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน

2.1.4 ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน

2.1.5 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน

3.2 ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนขณะที่ครูให้งานทำ

3.2.1 เตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ ได้แก่ ปากกา ไม้บรรทัด ยางลบ

แบบเรียน แบบฝึกหัด สมุดจดงาน

3.2.2 ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม

3.2.3 ทำงานที่ครูมอบหมาย

3.2.4 ทำการบ้านส่งครู

4. นักเรียนที่มีพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ หมายถึง

นักเรียนที่ได้คะแนนพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ซึ่งได้มาจากการที่ครูประเมินนักเรียนด้วยแบบประเมินพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง ความสามารถทางการเรียน

วิชาภาษาไทยของนักเรียนโดยได้คะแนนวิชาภาษาไทยต่ำระหว่างร้อยละ 40 - 59 ตามเกณฑ์การประเมินผลระดับประถมศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2521 : 2) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้

4	ดีมาก	หมายถึง	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ	80 ขึ้นไป
3	ดี	หมายถึง	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ	70 - 79
2	ค่อนข้างดี	หมายถึง	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ	60 - 69
1	พอใช้	หมายถึง	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ	40 - 59
0	ต้องแก้ไข	หมายถึง	ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ	40 ลงมา

6. เซวอันปัญญาระดับปานกลาง หมายถึง ระดับความสามารถทางสมองของนักเรียน

ที่ได้จากการทำแบบทดสอบเซวอันปัญญา Coloured Progressive Matrices ของราเวน (Raven. 1969) มีค่าระหว่าง 90 - 109

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแม่แบบ

1.1 ความหมายของแม่แบบ (Models)

แม่แบบหรือตัวแบบ หมายถึง สิ่งที่เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นบรรทัดฐาน เป็นแบบ หรือให้เห็นเพื่อเป็นแนวทางในการเปรียบเทียบกับและเป็นแบบอย่างในการเลียนแบบ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 61)

ความหมายของการใช้เทคนิคแม่แบบ (Modeling Technique)

การใช้เทคนิคแม่แบบ เป็นกลวิธีในการสร้างหรือสอนพฤติกรรมใหม่วิธีหนึ่ง โดยผู้สังเกต หรือผู้ที่ประสงค์จะเลียนแบบ สังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบที่ผู้สังเกตหรือผู้ประสงค์จะเลียนแบบสนใจ (Bandura. 1968 : 99 - 108) การเรียนรู้ของเด็กส่วนใหญ่เกิดจากการทำตามผู้อื่น ดังนั้นเด็กจะเรียนรู้จากแม่แบบโดยแม่แบบจะทำหน้าที่เป็นสิ่งที่เร้าและเป็นสื่อกลางให้ผู้เรียนสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมาย ซึ่งกระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกตเป็นวิธีการเรียนรู้แบบพื้นฐานที่ให้ประโยชน์กว้างขวางและมีข้อดีอยู่หลายประการ คือช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้มนต์ที่ซับซ้อนหรือยาก ๆ ได้ดีและรวดเร็ว (Patterson. 1974 : 138 - 139)

1.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

ทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการวิจัยครั้งนี้คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

(Social Learning Theory) ของแบนดูลา (Bandura. 1977 : 16 - 22)

ซึ่งอธิบายแนวคิดที่สำคัญในการเรียนรู้ทางสังคมไว้ดังนี้คือ

พฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์ นอกเหนือจากปฏิกิริยาสะท้อน ล้วนเป็นผลมาจากการเรียนรู้ และสิ่งที่มนุษย์เรียนรู้คือ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลที่เกิดจากพฤติกรรม ความรู้จะกลายเป็นความเชื่อที่มีผลในการควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ เมื่อมนุษย์เรียนรู้ว่าเหตุการณ์ใดเกิดตามเหตุการณ์ใดอย่างไร เมื่อประสบเหตุหนึ่งมนุษย์ก็จะเกิดความคาดหวังเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่จะเกิดตามมาได้ ทำให้เกิดความดีใจ ความวิตกกังวล ความกลัว ขื่นล้วงหน้า ความคาดหวังนี้ทำให้มนุษย์ตัดสินใจทำหรือไม่ทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งเพื่อให้เกิดผลตามที่ตนปรารถนา

การเรียนรู้ความสัมพันธ์ดังกล่าวเกิดจากประสบการณ์ตรงและการเรียนรู้จากการสังเกต การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ได้แก่ การประสบเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ได้รับผลที่เกิดจากการกระทำต่าง ๆ ด้วยตนเอง แต่ทว่าเรียนรู้ยังมีข้อจำกัดอยู่มาก เพราะสิ่งที่จะต้องเรียนรู้มีมากเกินไปกว่าเวลาและโอกาสของผู้เรียนแต่ละคนจะอำนวย และผลของการกระทำบางอย่างก็เป็นอันตรายถ้าจะต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับกระบวนการเรียนรู้จากแม่แบบแบนดูลา (Bandura. 1977 : 22 - 29) กล่าวว่า เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนอันเกิดขึ้นจากการที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมของผู้อื่นและพฤติกรรมนั้น ๆ จะชี้นำให้เลียนแบบ กระบวนการนี้เรียกว่ากระบวนการเรียนรู้ด้วยการสังเกต ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

1. กระบวนการความสนใจ (Attentional Process) เป็นกระบวนการรับรู้ลักษณะสำคัญ ๆ ของแม่แบบไว้อย่างละเอียด โดยการสังเกตและสามารถสรุปรวบรวมสิ่งที่รับรู้มาอย่างเป็นขั้นตอน สิ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการความสนใจในการเรียนรู้ด้วยการสังเกตนี้มีมาก เช่น ลักษณะของผู้สังเกตในด้านการรับรู้ การรวบรวมและการแปลความหมายจากสิ่งที่สังเกต ซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์เดิมของผู้สังเกต ได้แก่ อารมณ์ การรับรู้ การเสริมแรงหรือรางวัลที่เคยได้รับ ลักษณะหรือการแสดงออกของแม่แบบที่เด่นชัด จดจำได้ง่าย

แปลก ดึงดูดความสนใจ ตลอดจนมีความคล้ายคลึงกับผู้สังเกตในด้าน อายุ เพศ เชื้อชาติ สถานภาพทัศนคติเพราะจะทำให้ผู้สังเกตคาดหวังและเข้าใจว่าพฤติกรรมที่เหมาะสมกับตัวแบบ จะเหมาะสมกับผู้สังเกต นอกจากนั้นถ้าพฤติกรรม กิจกรรมและลักษณะของแม่แบบมีความสำคัญ ใกล้เคียงและเกี่ยวข้องกับผู้สังเกต รวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกมีประโยชน์ต่อผู้สังเกตจะโน้มน้าว จิตใจผู้สังเกตให้สนใจมาก ประกอบกับพื้นฐานด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ยังมีผลต่อ พฤติกรรมอันเกิดจากการสังเกตด้วย

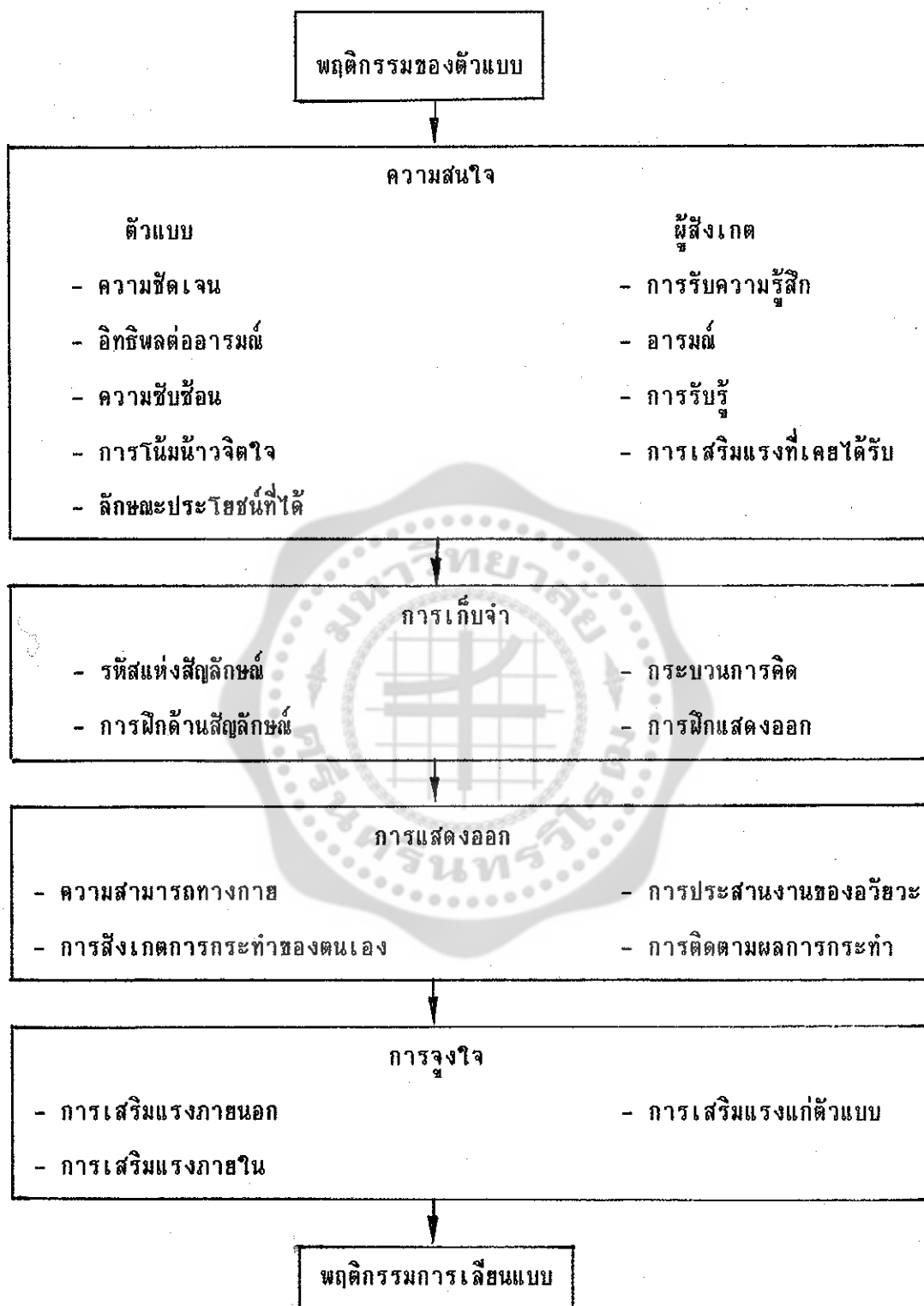
2. กระบวนการจำ (Retentional Process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกต รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบไว้ทุกครั้ง การเก็บจำนี้จะกระทำ ในรูปของสัญลักษณ์ ซึ่งจะช่วยให้จำพฤติกรรมของตัวแบบได้ แม้จะได้เห็นแม่แบบในช่วง ระยะเวลาสั้นก็ตาม แบบดูลา กล่าวว่าการสร้างสัญลักษณ์หรือการเก็บจำในรูป สัญลักษณ์กระทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ มโนภาพและภาษา การเก็บจำในรูปของมโนภาพ จะง่ายเมื่อมีแม่แบบมาแสดงให้เห็นบ่อย ๆ ส่วนการเก็บจำในรูปภาษาพัฒนาหลังจากมีมโนภาพ และจะช่วยให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น เพราะสัญลักษณ์ในรูปภาษาสามารถให้ข้อมูลที่ ีมากพอและง่ายต่อการสะสมความรู้ที่ได้มาด้วย โดยทั่วไปแล้วกระบวนการจำนี้เกิดจากการ ผึกฝนจะช่วยให้ผู้สังเกตจำพฤติกรรมของแม่แบบได้ดียิ่งขึ้น และการฝึกคิดหรือทำตามแบบยัง ช่วยให้การเรียนรู้จากการสังเกตได้ผลยิ่งขึ้น ดังนั้นการเลียนแบบจึงอาจเกิดขึ้นจากการกระทำ ตามแบบโดยตรงทันที หรืออาจจะเกิดขึ้นหลังจากสังเกตแม่แบบมาแล้วระยะหนึ่ง ลักษณะเช่นนี้ เป็นผลของกระบวนการเก็บจำในรูปแบบมโนภาพ หรือสัญลักษณ์ทางภาษานั้นเอง

3. กระบวนการแสดงออก (Reproduction) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตเปลี่ยน สัญลักษณ์ที่เก็บไว้ในรูปของความจำมาเป็นการกระทำหรือการแสดงออกที่เหมาะสมโดยการใช้ กลไกของความคิด เพราะฉะนั้นกระบวนการแสดงออกจึงขึ้นอยู่กับระดับความคิดของผู้สังเกต ตลอดจนทั้งความสลับซับซ้อนของพฤติกรรม การดัดแปลงสัญลักษณ์ให้เป็นการกระทำที่เหมาะสม นั้น ทำได้ยากมากในระยะแรก แต่เมื่อทราบข้อบกพร่องระหว่างสัญลักษณ์กับการดัดแปลงให้เป็น พฤติกรรมจะช่วยให้การกระทำตามแม่แบบในคราวต่อไปถูกต้องมากยิ่งขึ้น นอกจากจะสังเกต การกระทำตามแม่แบบได้ดีแล้ว จะต้องติดตามการกระทำ ซึ่งจะต้องเป็นข้อมูลย้อนกลับที่แม่นยำ ด้วย จึงจะช่วยให้การกระทำตามแม่แบบได้ผลดียิ่งขึ้น

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Process) เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้การแสดงออกของผู้สังเกตอยู่ต่อไปได้โดยการให้แรงเสริม เพราะฉะนั้นการเรียนรู้จากการสังเกตจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจะต้องใช้ร่วมกับวิธีการอื่น ๆ เช่น การเสริมแรง การเปลี่ยนสิ่งเร้า เป็นต้น การให้แรงเสริมนี้ควรจะให้เมื่อผู้สังเกตสามารถแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้เรียนรู้ได้ถูกต้อง

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ได้เรียนรู้มากับการกระทำ เพราะในชีวิตจริงบุคคลไม่สามารถจะกระทำตามแม่แบบได้ทั้งหมด บุคคลจึงเลือกที่จะกระทำตามแบบเมื่อการกระทำนั้นก่อให้เกิดผลดีตอบแทนมากกว่าพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสีย ผู้สังเกตประเมินคุณค่าของพฤติกรรมของแม่แบบ โดยการรับเอาสิ่งที่ตนพึงพอใจไว้และไม่ยอมรับสิ่งที่ตนไม่เห็นด้วย

ดังนั้นการเรียนรู้ด้วยการสังเกต หรือการเรียนรู้จากตัวแบบจะต้องจัดวางรูปแบบองค์ประกอบของการเรียนรู้จากแม่แบบอย่างเหมาะสม โดยกระตุ้นให้ผู้สังเกตใส่ใจกับแม่แบบอย่างแท้จริงจนสามารถจดจำและนำมาสร้างสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมที่เลียนแบบได้ และนำออกมาใช้ได้ภายหลัง ประกอบกับการจูงใจอย่างเหมาะสม จะทำให้ผู้สังเกตแสดงการตอบสนอง คือ เลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบได้ในที่สุด

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการสังเกตตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม
ของแบนดورا (BANDURA. 1977 : 223)

1.3 ประเภทของเทคนิคแม่แบบ

แบนดورا (Bandura. 1977 : 40 - 51) แบ่งแม่แบบไว้ 2 ชนิด คือ แม่แบบที่มีชีวิต และแม่แบบที่เป็นสัญลักษณ์ โดยเสนอแม่แบบได้ 2 วิธี คือ

1. การเสนอแม่แบบที่มีชีวิต (Live Model) การเสนอแม่แบบวิธีนี้

เป็นการให้ผู้สังเกตได้เห็นแม่แบบในสภาพการณ์จริง ซึ่งมีข้อดีคือ แม่แบบสามารถเพิ่มเติมหรือปรับปรุงพฤติกรรมเพื่อให้การสังเกตพฤติกรรมชัดเจน หรือเหมาะสมกับสภาพการณ์มากขึ้น การเสนอแม่แบบวิธีนี้ช่วยให้ผู้สังเกตเกิดความสนใจในแม่แบบและลอกเลียนแบบพฤติกรรมของแม่แบบได้ดีกว่าการเสนอแม่แบบวิธีอื่น (Bandura. 1969 : 178 - 186) แต่การเสนอแม่แบบวิธีนี้ต้องระมัดระวังเรื่องการควบคุมผลกระทบ เพราะอาจมีเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดไว้ล่วงหน้าเกิดขึ้นทำให้แม่แบบไม่ได้รับผลกระทบที่พึงพอใจตามที่ควรจะได้รับ

2. การเสนอแม่แบบในรูปสัญลักษณ์ (Symbolic Model) การเสนอแม่แบบลักษณะนี้

ได้แก่ การเสนอแม่แบบจากภาพยนตร์ เทปบันทึกภาพ สไลด์ หนังสือ หุ่นกระบอก หรือการ์ตูน ฯลฯ ซึ่งเตรียมเรื่องราวของแม่แบบไว้เรียบร้อยแล้วทำให้มีผลดีในการที่จะเน้นจุดสำคัญของการแสดง และสามารถควบคุมพฤติกรรมและผลกระทบของแม่แบบได้ ทั้งยังเก็บไว้ใช้ในการให้ตัวแบบครั้งต่อไปได้ และใช้ได้ทั้งบุคคลเดี่ยวหรือกลุ่มบุคคลได้

1.4 หลักในการดำเนินการใช้ตัวแบบ

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2528 : 408) กล่าวถึง หลักการที่ใช้ตัวแบบในการเสริมสร้างพฤติกรรมให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ต้องกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการจะให้ตัวแบบแสดงเพื่อให้บุคคลสังเกต

และลอกเลียนแบบให้ชัดเจน

2. ความชัดเจนของพฤติกรรมนั้นจะต้องหมายถึง การสังเกตเห็นได้ วัดได้

โดยให้คนตั้งแต่ 2 คน สามารถสังเกตและวัดได้ตรงกัน

3. จะต้องแน่ใจได้ว่าพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงนั้น อยู่ภายในระดับความสามารถของเด็ก มิฉะนั้นจะก่อให้เกิดความคับข้องใจในการเรียนรู้
4. จะต้องแน่ใจว่า พฤติกรรมที่จะให้บุคคลเลียนแบบนั้น สามารถแยกออกเป็นพฤติกรรมย่อย ๆ ได้ แล้วให้ตัวแบบปฏิบัติตามทีละพฤติกรรมพร้อมทั้งแสดงพฤติกรรมนั้นประกอบด้วย ซึ่งการทำเช่นนี้จะทำให้การลอกเลียนแบบเกิดขึ้นได้ง่าย
5. จะต้องแน่ใจว่าผู้สังเกตตั้งใจสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบอย่างแท้จริง (มอง หรือ ฟัง) อาจใช้สัญญาณที่เป็นคำพูดแก่ผู้สังเกตก่อน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจ
6. จะต้องแน่ใจว่าพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออกนั้นชัดเจน และกระทำอย่างสม่ำเสมอ
7. เมื่อผู้สังเกตเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบถูกต้องแล้ว หรือใกล้เคียงแล้ว ผู้เลียนแบบจะต้องได้รับการเสริมแรงทันที
8. การเสริมแรงที่ให้กับผู้เลียนแบบหรือผู้สังเกตนั้นจะต้องใช้ตัวเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพ
9. ผู้ดำเนินโปรแกรมจะต้องไม่ควบคุมความสนใจของผู้สังเกตตัวแบบด้วยวิธีการรุนแรง เช่น ตี หรือ ดุด่า เป็นต้น
10. ควรมีการรวบรวมข้อมูลที่แสดงถึงความก้าวหน้าของผู้สังเกตด้วย เพราะจะทำให้ผู้สังเกตรู้ว่าตนเองก้าวหน้าจริง
11. ในกรณีที่ผู้สังเกตไม่สามารถเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบได้ อาจใช้การชี้แนะช่วยด้วย เพราะจะทำให้เรียนรู้ได้เร็วขึ้น
12. ในการเสนอตัวแบบนั้น เมื่อตัวแบบแสดงพฤติกรรม ควรมีการเสริมแรงแก่ตัวแบบด้วย เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้สังเกตอยากเลียนแบบมากขึ้น
13. ควรเลือกตัวแบบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับผู้สังเกต พร้อมทั้งให้มีความเด่นชัดจนสามารถแสดงพฤติกรรมที่จะให้ลอกเลียนแบบได้อย่างคล่องแคล่วด้วย

แบลคแมน และ ซิลเบอร์แมน (Blackman and Silberman. 1975 : 55 - 56)

เสนอแนะเกณฑ์ที่สำคัญเพื่อจะนำข้อค้นพบเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ 4 ประการ คือ

1. กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน
2. มีแม่แบบที่เหมาะสมแสดงตัวอย่างพฤติกรรมนั้นให้ผู้เรียนเห็น
3. ให้การเสริมแรงแก่แม่แบบเมื่อแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ
4. ให้การเสริมแรงแก่ผู้เรียนเมื่อแสดงพฤติกรรมที่ต้องการตามอย่างแม่แบบ

วัชร ทรัพย์มี (2525 : 212-213) ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับกลวิธีเรียนรู้จากแม่แบบ

ไว้ดังนี้ คือ

1. ให้ผู้รับบริการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่จากการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบจะช่วย

ให้ผู้รับบริการเรียนรู้ทักษะในการก่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่

2. ผู้รับบริการอาจจะรับรู้มาก่อนแล้วถึงวิธีการที่จะนำมาสู่พฤติกรรมที่พึงปรารถนา

แต่ยังไม่ได้ทำหรือคาดว่าจะทำไม่ได้ การสังเกตพฤติกรรมแม่แบบจะช่วยกระตุ้นให้ผู้รับบริการแสดงพฤติกรรมที่เรียนรู้แล้ว

3. แม่แบบจะต้องมีลักษณะที่น่าสนใจ เพื่อเป็นแรงจูงใจหรือส่งเสริมให้ผู้รับบริการ

เลียนแบบ

4. หลังจากผู้รับบริการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบแล้ว ผู้รับบริการจะจดจำ

พฤติกรรมแม่แบบไว้ในความทรงจำ เพื่อนำไปแสดงในอนาคต

5. หลังจากผู้รับบริการสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบแล้ว ให้โอกาสผู้รับบริการ

ฝึกฝนพฤติกรรมนั้น และผู้ควบคุมจะต้องเป็นผู้ให้ผลย้อนกลับ และการฝึกนั้นอาจจะทำใน

สถานการณ์สมมุติก่อน

1.5 วิธีการให้แม่แบบหรือตัวแบบ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 61 - 62) กล่าวถึงวิธีการให้ตัวแบบ

โดยเสนอตัวแบบที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้ผู้สังเกตหรือผู้ประสงค์จะเลียนแบบจาก

ตัวแบบนั้นสังเกตพฤติกรรม ตลอดทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ของตัวแบบ ผลจากการสังเกตจะทำให้

บุคคลนั้นเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ หรือเกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ ที่พึงประสงค์ วิธีการให้ตัวแบบอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องพิจารณาองค์ประกอบต่อไปนี้

1. การคัดเลือกตัวแบบ

1.1 ตัวแบบจะต้องมีข้อเสียดึงดูดและเป็นตัวแบบที่ได้รับความนิยมการคัดเลือกแล้วว่าเป็นตัวอย่างที่ดี เหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เลียนแบบมั่นใจที่จะเลียนแบบจากตัวแบบนั้นมากยิ่งขึ้น

1.2 ตัวแบบและผู้เลียนแบบหรือผู้สังเกต ควรจะมีความคล้ายคลึงกัน มีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสนใจของผู้สังเกต และจะช่วยทำให้ประสิทธิภาพของการเลียนแบบสูงขึ้น เช่น อยู่ในวัยเดียวกัน เป็นเพื่อนกัน ฯลฯ

1.3 ลักษณะของกิจกรรมที่เลียนแบบ ควรจะเป็นกิจกรรมที่ไม่สลับซับซ้อน เพราะการเลียนแบบจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดึงดูดความสนใจของผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบ และจะทำให้เลียนแบบได้ง่ายขึ้น

2. วิธีการให้ตัวแบบ

2.1 ควรจะเสนอตัวแบบควบคู่กับการเสริมแรง โดยจะต้องให้แรงเสริมแก่ตัวแบบและให้แรงเสริมแก่ผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบ เมื่อสามารถแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้เช่นเดียวกับตัวแบบหรือแสดงพฤติกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2.2 ควรจะเสนอตัวแบบควบคู่กับสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่าง โดยสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่างนี้จะทำหน้าที่เป็นสัญญาณบอกให้อินทรีย์รู้ว่า ถ้าแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์แล้วจะได้รับการเสริมแรง ซึ่งจะช่วยให้การเลียนแบบเกิดขึ้นอย่างคงทนและมีประสิทธิภาพ

2.3 ควรจะเสนอตัวแบบควบคู่กับสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่าง การเสริมแรงทางบวก และการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ถูกต้อง (Corrective Feedback)

ลักษณะของตัวแบบ ลักษณะของผู้สังเกต และผลกรรมที่เกิดขึ้นกับตัวแบบมีอิทธิพลต่อ

การเลียนแบบ

แบนดูรา กล่าวถึงลักษณะตัวแบบที่ดึงดูดความสนใจของผู้สังเกตดังนี้

(ปรีชา วิทโคโต. 2533 : 668 ; อ้างอิงมาจาก Bandura. 1986 : 51 - 70)

1. ความเด่นชัดของตัวแบบ ตัวแบบใดที่มีลักษณะแปลก เด่น ชัดเจน จะดึงดูดความสนใจได้มากกว่าตัวแบบที่มีลักษณะพิน ๆ หรือ ธรรมดา
2. ความรู้สึกชอบของผู้สังเกตที่มีต่อตัวแบบ ผู้สังเกตจะใส่ใจต่อตัวแบบที่รู้สึกชอบมากกว่าตัวแบบที่ผู้สังเกตไม่ชอบ ดังนั้น บิดา มารดา ครู เพื่อนสนิท ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ ผู้มีชื่อเสียง ดารา ผู้มีอำนาจหรือผู้ที่เป็นที่นิยมในสังคมจะดึงดูดความสนใจได้มาก
3. ความซับซ้อนของพฤติกรรม ตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมซับซ้อนมาก จะทำให้ผู้สังเกตใส่ใจน้อยกว่าตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมซับซ้อนน้อย ดังนั้นการเสนอตัวแบบจึงต้องไม่ซับซ้อนจนเกินไป และแสดงอย่างเป็นขั้นตอนตามลำดับจึงดึงดูดความสนใจได้สูง
4. จำนวนตัวแบบ จำนวนตัวแบบหลายคนแสดงตัวแบบหลากหลาย จะเรียกความสนใจได้สูง
5. ประโยชน์ต่อผู้สังเกต ตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ หรือมีคุณค่าต่อผู้สังเกต จะเรียกความสนใจได้สูง ได้แก่ ตัวแบบแสดงพฤติกรรมแล้วเกิดผลกรรมทางบวกตามทฤษฎีของ Bandura ผู้สังเกตจะเลียนแบบพฤติกรรมนั้น และจะหลีกเลี่ยงไม่เลียนแบบเมื่อเห็นว่าเกิดผลกรรมทางลบ

ลักษณะของผู้สังเกต

ลักษณะของผู้สังเกตเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งของการเลียนแบบ ได้แก่

1. ความสามารถของผู้สังเกต ผู้สังเกตที่มีความสามารถในการเห็น การได้ยิน การรับรู้ การรู้กลิ่น และการสัมผัสสัมผัส จะเรียนรู้จากการสังเกตได้ดีกว่าผู้สังเกตที่มีความบกพร่องในการรับรู้
2. ระดับสติปัญญาของผู้สังเกต ผู้ที่มีระดับสติปัญญาสูงจะสามารถสังเกตรายละเอียดของตัวแบบ สามารถเก็บจำลักษณะของตัวแบบ และระลึกการกระทำของตัวแบบได้ดีกว่าผู้ที่มีสติปัญญาต่ำ

3. ความสมบูรณ์ของร่างกาย ผู้สังเกตที่มีร่างกายสมบูรณ์จะทำ หรือ พุดตามตัวแบบ

ได้อย่างสมบูรณ์ มากกว่าผู้ที่มีความบกพร่องทางกาย

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวแบบ

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวแบบจะทำหน้าที่ช่วยให้ผู้สังเกตกระทำ หรือ ระงับการกระทำ

หากตัวแบบกระทำพฤติกรรมหนึ่งแล้วได้รับผลกระทบทางบวกก็มีแนวโน้มที่ผู้สังเกตจะทำตาม

ตัวแบบได้มาก หากตัวแบบกระทำพฤติกรรมหนึ่งแล้วได้รับผลกระทบทางลบ ก็มีแนวโน้มว่าผู้

สังเกตจะไม่ทำตามแบบนั้น ดังนั้นการเสนอตัวแบบจึงต้องแสดงผลออกมาอย่างชัดเจน

บุคคลที่เด็กเลียนแบบ

ส่วนา พรพัฒน์กุล (2525 : 2 - 7) กล่าวว่า บุคคลที่เด็กจะเลียนแบบนั้น

จะเริ่มต้นจากคนใกล้ชิดที่สุดแล้วค่อย ๆ ห่างออกไปจากตัวเด็กตามพัฒนาการทางสังคมของเด็ก ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1. เลียนแบบจากพ่อแม่และครู ในช่วงที่เด็กเริ่มเลียนแบบได้นั้น เด็กจะเลียนแบบ

บุคคลใกล้ชิดที่สุด คือ พ่อแม่ ซึ่งมีความหมายถึงผู้ปกครองและผู้เลี้ยงดูเด็กแทนพ่อแม่ด้วย

เมื่อเด็กเติบโตขึ้นและไปโรงเรียนใช้เวลาครึ่งหนึ่งของชีวิตในแต่ละวันอยู่กับครู ดังนั้น

ความสำคัญของครูในการเป็นตัวแบบจึงสำคัญพอ ๆ กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูจึงควรเป็นตัว

แบบที่ดี แต่ต้องไม่สร้างแสดงบทบาทของตัวแบบให้แก่เด็ก

2. เลียนแบบจากตัวแบบที่เด็กชอบ จะต้องเป็นตัวแบบที่ก่อให้เกิดความพอใจแก่เด็ก

อาจเป็นเพื่อนและบุคคลอื่น ๆ ที่แวดล้อมเด็กอยู่

3. เลียนแบบจากตัวแบบที่ตรงกับความสนใจ การเลียนแบบจะเกิดขึ้นเมื่อตัวแบบ

นั้นตรงตามความสนใจ เด็กหญิงจะเลียนแบบแตกต่างไปจากเด็กชาย เนื่องจากความสนใจ

แตกต่างกัน แม้ในเด็กหญิงหรือเด็กชายด้วยกันความสนใจก็จะแตกต่างกันไปอีก เช่น เด็กหญิง

บางคนสนใจเลียนแบบการทำงานในบ้านของพ่อแม่ แต่บางคนอาจจะสนใจศิลปะการแสดงต่าง ๆ

ที่ตนเห็นในรายการโทรทัศน์ และพยายามเลียนแบบสิ่งนั้น

4. เลียนแบบจากผู้กล้าหาญ ไม่ว่าจะเป็นเด็กหญิงหรือเด็กชายย่อมจะมีผู้กล้าหาญ

ที่ตนยกย่อง และพอใจจะเลียนแบบตามผู้กล้าหาญของตน ตัวแบบอาจมาจากเรื่องจริงหรือไม่

จริงก็ได้ ตัวแบบของเด็กมักได้แก่บุคคลที่อายุมากกว่า

5. เลียนแบบจากตัวละคร ในนิยาย ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เป็นต้น

สำหรับการเลียนแบบของผู้ใหญ่ จะเป็นการถ่ายทอดพฤติกรรมทางสติปัญญา การเลียนแบบจะไม่ออกมาในลักษณะตรง ๆ แต่จะมีการดัดแปลงปรับปรุงให้เหมาะสมเสียก่อน

1.6 อิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกต

แบนดورا (Bandura. 1977 : 41 - 45) ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับอิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกตดังนี้ คือ

1. การสร้างพฤติกรรมใหม่ เมื่อผู้สังเกตได้เห็นการกระทำของแม่แบบ ซึ่งไม่เคยพบเห็นมาก่อน ผู้สังเกตจะรวบรวมรูปแบบของการกระทำใหม่ในรูปของสัญลักษณ์ และถ่ายทอดออกมาเป็นพฤติกรรมใหม่
2. การสร้างกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่ จะเกิดขึ้นในสภาพการณ์ที่ผู้สังเกตเห็นการกระทำของแม่แบบในลักษณะต่าง ๆ เช่น การตัดสินใจ รูปแบบทางภาษา เป็นต้น จากนั้นผู้สังเกตจะทดสอบการกระทำตามแม่แบบภายใต้สภาพการณ์ต่าง ๆ และถ้าการตอบสนองส่งผลทางบวก ผู้สังเกตก็จะรวบรวม ลักษณะของแม่แบบในรูปต่าง ๆ แล้วนำมาสร้างเป็นกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่
3. การสอนความคิดและพฤติกรรมสร้างสรรค์ แม่แบบจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ เพราะเมื่อมนุษย์เห็นแม่แบบกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งก็อาจใช้ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ประกอบกับการกระทำของแม่แบบมาพัฒนาเป็นความคิดหรือพฤติกรรมใหม่ขึ้นมา อย่างไรก็ตามยังมีข้อจำกัดสำหรับแม่แบบเชิงสร้างสรรค์ ถ้ามีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ หรือผู้สังเกตมีทักษะจำกัด พฤติกรรมสร้างสรรค์จะไม่มีอิทธิพลเพียงพอที่จะให้ผู้สังเกตกระทำตาม
4. การยับยั้งการกระทำและการลดความถี่ในเกรงที่จะกระทำ การที่ได้เห็นแม่แบบถูกลงโทษ ผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำตามแม่แบบนั้น แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าได้เห็นแม่แบบทำพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องและถูกห้ามปรามแล้วไม่มีผลกระทบใด ๆ ตามมา ผู้สังเกตก็มีแนวโน้มที่จะกระทำตามแบบ

5. การส่งเสริมการกระทำ แม่แบบจะมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการกระทำ ทั้งที่เป็นทางบวกและทางลบ ถ้าผู้สังเกตได้เห็นแม่แบบแสดงพฤติกรรมหนึ่งและได้รับรางวัล ผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะกระทำตามมากขึ้น ในทำนองเดียวกันถ้าผู้สังเกตได้เห็นแม่แบบที่แสดง ความก้าวร้าวและได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งที่ดี ผู้สังเกตมีแนวโน้มที่จะกระทำตามมากขึ้นเช่นกัน ดังนั้นการเสนอแม่แบบในสังคมจำเป็นต้องมีความระมัดระวังอย่างยิ่ง เพราะอาจจะมีผลต่อการ เพิ่มพฤติกรรมทางลบได้

6. ทางด้านอารมณ์ แม่แบบนอกจากจะส่งผลต่อการกระทำตามแม่แบบแล้ว ยังมีผลต่ออารมณ์ของผู้สังเกตให้รุนแรงเพิ่มขึ้นอีกและกระตุ้นให้เกิดอารมณ์คล้ายตามไปด้วย

7. การเลือกอำนาจให้เกิดการกระทำตามแม่แบบ การกระทำใดที่คนให้คุณค่า และมีความชื่นชอบอยู่เสมอ การกระทำนั้นของแม่แบบจะทำให้ผู้สังเกตกระทำได้โดยเร็วและ กระทำตามได้ง่าย นอกจากนี้เมื่อคนสามารถกระทำตามแม่แบบได้เร็วจะทำให้เกิดการแผ่ขยาย จากสังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่งได้โดยเร็วด้วย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการมีแม่แบบนอกจากจะทำให้ ผู้สังเกตมีความเปลี่ยนแปลงภายในตนเองแล้ว ยังทำให้สังคมนั้น ๆ มีการเปลี่ยนแปลงด้วย

เมื่อพิจารณาอิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกต จึงสรุปได้ว่า เมื่อสังเกตการกระทำ ของแม่แบบแล้ว ผู้สังเกตจะรวบรวมรูปแบบเป็นสัญลักษณ์ จากนั้นจะนำมาสร้างหลักการ กฎเกณฑ์ หรือพฤติกรรมใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของตัวเอง นอกจากนี้แม่แบบ ยังช่วยสนับสนุนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การส่งเสริมการกระทำ การยับยั้งการ กระทำและส่งผลต่ออารมณ์ ทำให้ผู้สังเกตมีการเปลี่ยนแปลงภายในตนเอง อันจะส่งผล กระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอีกด้วย

ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการให้ตัวแบบ

พ่องพระณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 69) กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการให้ ตัวแบบ ดังนี้

1. ข้อดีของวิธีการให้ตัวแบบ

1.1 จะทำให้ความถี่ของพฤติกรรมเป้าหมาย หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ค่อย ๆ เกิดขึ้น และค่อย ๆ มีความถี่สูงขึ้นและจะคงทนถาวรยิ่งขึ้น เมื่อให้การเสริมแรงแก่อินทรีย์ หลังจากอินทรีย์สามารถเลียนแบบ หรือแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์เช่นเดียวกับตัวแบบ หรือเกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างเหมาะสม

1.2 จะทำให้ผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบเกิดพฤติกรรมใหม่ที่ไม่เคยเกิดมาก่อน

1.3 จะช่วยเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ของผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบ

1.4 ช่วยเอื้ออำนวยให้พฤติกรรมของผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบที่เคยเรียนรู้ มาก่อนแล้วมีแนวโน้มที่จะแสดงออกมา

2. ข้อจำกัดของวิธีการให้ตัวแบบ

2.1 การให้ตัวแบบอย่างเดียวในการสร้างหรือสอนพฤติกรรมใหม่ อาจทำให้ พฤติกรรมใหม่ที่พึงประสงค์เกิดได้ช้า ด้วยเหตุนี้ควรให้ตัวแบบควบคู่กับการเสริมแรงทางบวก การให้ข้อมูลย้อนกลับและสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่างเพื่อให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ต้องการ จะสร้างหรือสอนนั้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

2.2 ผู้คัดเลือกตัวแบบตลอดทั้งกิจกรรมที่จะให้เลียนแบบ ต้องตระหนักถึงความ สำคัญของตัวแบบและกิจกรรม มิฉะนั้นจะทำให้เสียเวลาในการทดลองโดยไม่ประโยชน์

การสร้างแม่แบบเพื่อการเลียนแบบ

การเลียนแบบของเด็กเป็นการเริ่มต้นของพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ตัวแบบต่าง ๆ ที่ เด็กได้มาจะประกอบกันเข้าเป็นบุคคลหรือตัวของเขาเองในอนาคตถ้าเด็กโชคดีได้รับตัวแบบ ที่ดีมาก่อน แต่ถ้ารับสิ่งที่ไม่ดีหรือตัวแบบไม่ดีที่น่าสนใจมากกว่าก็จะทำตามสิ่งนั้น ดังนั้นตัวแบบ ที่ปลอ่ลผ่านมาสู่เด็กควรจะเป็นแบบที่ดี ซึ่งตัวแบบที่ดีจะมีอิทธิพลที่จะสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้แก่ เด็กต่อไป (สวนา พรพัฒน์กุล 2525 : 2 - 7)

ตัวแบบอาจสร้างขึ้นได้โดยใช้คำพูด การเขียน การแสดงด้วยภาพหรืออาจใช้ร่วมกันทั้งภาษาและภาพ การแสดงด้วยภาพอาจสร้างตัวแบบในลักษณะของภาพยนตร์ โทรทัศน์

และสื่อทัศนวัสดุอื่น ๆ สื่อทัศนวัสดุเหล่านี้จะเป็นสื่อที่สำคัญในการช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และจะเป็นประสบการณ์ที่ช่วยให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ (Bandura and Walter. 1963 : 47 - 49)

ในปัจจุบันสื่อมวลชนประเภททัศนสื่อมีอิทธิพลต่อรูปแบบของพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์มาก เพราะชีวิตมนุษย์ต้องเกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา และการสื่อสารโดยทางคำพูดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลน้อยกว่าการสื่อสารโดยใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการศึกษา หรือการฝึกอบรมต่าง ๆ เทปโทรทัศน์เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

การเสนอแม่แบบในลักษณะเทปโทรทัศน์

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 40 - 51) แบ่งแม่แบบไว้ 2 ชนิด คือ ตัวแบบที่มีชีวิต (Live Model) และตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) ซึ่งสามารถแสดงออกมาหลายรูปแบบ เช่น ทางคำพูด การเขียนรูปภาพ หรือ หลาย ๆ รูปแบบของสัญลักษณ์รวมกันเป็นแม่แบบชนิดหนึ่ง การเสนอในลักษณะของรูปภาพ อาจเสนอเป็นภาพยนตร์ เทปโทรทัศน์ สไลด์ หรือสื่อทัศนอุปกรณ์อื่น ๆ ในการเรียนรู้ทางจิตวิทยา สื่อทัศนวัสดุ มีคุณค่าดังนี้ (สภาวะ วราภรณ์. 2514 : 5 - 9)

1. ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและต้องการเรียนสิ่งใหม่ ๆ มากขึ้น เช่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการ ทักษะคิด การแก้ปัญหา และความซาบซึ้งในคุณค่า
2. ทำให้ผู้เรียนมีแนวโน้มภาพเริ่มแรกอย่างถูกต้องสมบูรณ์ และก่อให้เกิดความคิดรวบยอด อีกทั้งยังมีอิทธิพลต่อเจตคติของผู้เรียนด้วย
3. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพอใจ และช่วยให้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง

โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง que เข้าถึงเด็กจำนวนมาก โดยเฉพาะเด็กที่อาศัยอยู่ในเมือง โทรทัศน์ให้ทั้งข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิงควบคู่กันไป สำหรับเด็กวัยเรียนส่วนใหญ่โทรทัศน์กลายเป็นแหล่งข้อมูลแหล่งแรกเกี่ยวกับบุคคลอื่น ๆ เนื้อหาอื่น ๆ โลกภายนอกวัฒนธรรมของประเทศ (Clark Steward and Koch. 1983 : 360) การที่เด็กติด

โทรทัศน์เพราะได้รับการตอบสนองความฝันและความอยากหรืออยากเห็นทั้งปวง เด็กวัยนี้
 ความคิดและการกระทำเป็นสิ่งเดียวกัน คือ เด็กยังไม่สามารถแยกโลกของความจริงกับความ
 ฝันออกจากกันได้ (ธีระ ธีรยุทธธรรมสง. 2521 : 65) และจากการศึกษาของสวดี ศรีเลวดี
 (2526 : 31) พบว่าเด็กส่วนใหญ่ชอบดูโทรทัศน์โดยเฉพาะเด็กวัยเรียนชอบดูโทรทัศน์มากที่สุด
 ในปัจจุบันเทปโทรทัศน์เป็นสิ่งเร้าที่มีคุณภาพสูงสำหรับเด็กวัยเรียนซึ่งสนใจใคร่รู้และชอบสิ่งแปลก ๆ
 ใหม่ ๆ เป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้ สามารถดึงดูดข้อขยายให้เด็กดูได้ครั้งละหลาย ๆ คน เทปโทรทัศน์
 จึงมีอิทธิพลต่อเจตคติและความเชื่อของเด็ก ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้

ลักษณะความสนใจที่สังเกตเห็นได้ของเด็กวัยเรียน อายุ 9 - 11 ปี มีดังนี้คือ (อรสา
 กุมาริบุกหุต. 2524 : 321)

1. มีช่วงความสนใจประมาณ 20 - 30 นาที
2. มีความสนใจเพื่อน บุคคล สถานที่ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มากขึ้น
3. สนใจที่จะหาตัวอย่าง หรือตัวแบบที่จะยึดถือเป็นแบบปฏิบัติ และสนใจที่จะหา
 ความรู้ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ มากขึ้น
4. สนใจกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กีฬา

นอกจากลักษณะความสนใจที่สังเกตเห็นได้ของเด็กวัยเรียนดังกล่าวแล้ว เทปโทรทัศน์
 ที่ทำสำหรับเด็กควรจะเป็นเพียงความคิด ลักษณะและสถานการณ์ซึ่งเด็กสามารถเข้าใจ ภาษา
 ของภาพยนตร์ต้องเป็นภาษาที่สุภาพ เด็กอาจจะใช้ภาษาพูดปกติของเด็กเอง ซึ่งทำให้เด็กสามารถ
 สร้างกระบวนการทางจิตใจในการเลียนแบบลักษณะของตัวละคร เทคนิคการนำเสนอต้องอยู่ใน
 ระดับความสามารถเลียนแบบของเด็ก (ศิริกุล อัมพันแสง. 2532 : 31)

ผลจากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับแม่แบบชี้ให้เห็นว่า แม่แบบเป็นกระบวนการที่สามารถ
 พัฒนาความซึ้นหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนได้ โดยอาศัยการเลียนแบบจากแม่แบบที่มี
 ความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน เทปโทรทัศน์เป็นสิ่งเร้าที่มีคุณภาพสูงที่เด็กสนใจยอม
 ทำให้เด็กยอมรับพฤติกรรมนั้น ๆ จดจำ แล้วนำมาปฏิบัติได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแม่แบบ

งานวิจัยในประเทศ

แบนดรา รอส และรอส (Bandura, Ross and Ross. 1963 : 3) ศึกษาผลของการใช้แม่แบบที่มีต่อการเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าว โดยจัดแบ่งแม่แบบเป็น 3 ลักษณะ คือ แม่แบบที่มีชีวิต แม่แบบที่เป็นภาพยนตร์แสดงด้วยคนจริง และแม่แบบที่ทำเป็นภาพยนตร์การ์ตูน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กก่อนวัยเรียน ผลการทดลองพบว่าเด็กที่ได้รับแม่แบบก้าวร้าวแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น แต่กลุ่มที่ไม่ได้รับแม่แบบไม่ค่อยมีพฤติกรรมก้าวร้าวปรากฏ และแม่แบบที่เป็นภาพยนตร์มีผลต่อพฤติกรรมของผู้สังเกตัดเทียบกับแม่แบบที่มีชีวิต เด็กที่ได้รับแม่แบบที่ถูกลงโทษเกิดการเปลี่ยนแปลงและเลียนแบบน้อยกว่ากลุ่มที่แม่แบบได้รับผลเป็นรางวัล หรือไม่ได้ผลใด ๆ เลย และกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีการเลียนแบบมากกว่าเพศหญิงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มที่ได้รับแม่แบบประเภทถูกลงโทษ

ต่อมาในปี ค.ศ. 1965 ฮิกส์ (Hicks. 1965 : 97 - 100) ศึกษาพฤติกรรม การเลียนแบบที่เกิดจากการได้เห็นตัวแบบก้าวร้าว (Aggressive Models) ซึ่งเป็นภาพยนตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 3 ปี 5 เดือน จำนวน 60 คน เป็นเพศชาย 30 คน และเพศหญิง 30 คน แบ่งเด็กเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 12 คน โดยกลุ่มที่ 1 ให้ตัวแบบที่เป็นผู้ใหญ่ชาย กลุ่มที่ 2 ให้เห็นตัวแบบที่เป็นผู้ใหญ่หญิง กลุ่มที่ 3 ให้เห็นตัวแบบที่เป็นเด็กชายวัยเดียวกับตน กลุ่มที่ 4 ให้เห็นตัวแบบที่เป็นเด็กหญิงวัยเดียวกับตน และ กลุ่มที่ 5 เป็นกลุ่มควบคุม ผลการทดลองปรากฏว่า เด็กจะเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวมากที่สุด เมื่อได้เห็นตัวแบบที่เป็นเด็กชายวัยเดียวกับตน และ เกิดพฤติกรรมก้าวร่วมน้อยที่สุดเมื่อได้เห็นตัวแบบที่เป็นผู้ใหญ่ชาย

นอกจากนี้ โอ คอร์เนอร์ (O'Corner. 1969 : 15 - 22) ศึกษาการปรับพฤติกรรมการแยกตนเองของเด็ก โดยศึกษาเด็กในวัยก่อนเข้าเรียนที่มีพฤติกรรมแยกตนเอง แบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองให้ดูภาพยนตร์ตัวแบบแสดงพฤติกรรมปะทะสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน และได้รับการเสริมแรงทางบวกจากการแสดงพฤติกรรมนั้น ส่วนกลุ่มควบคุมดูภาพยนตร์อื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง ผลการทดลองพบว่าเด็กในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมปะทะสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนมากขึ้น จนอยู่ในระดับปกติ ส่วนเด็กในกลุ่มควบคุมไม่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมปะทะสัมพันธ์

มีผู้นำแม่แบบไปลดความวิตกกังวล เช่น แจฟเฟ้ และคาร์ลสัน (Jaffe and Carlson. 1972 : 329 - 339) ซึ่งศึกษาบทบาทของตัวแบบและผลกระทบในการบำบัด โดยให้ตัวแบบเพื่อลดความวิตกกังวลในการสอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิต 30 คน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ให้ดูตัวแบบจากวิดีโอเทปซึ่งไม่มีความวิตกกังวลในการสอบ และภายหลังจากการสอบเรียบร้อยแล้วได้รับคำชมเชย กลุ่มที่ 2 ให้ดูตัวแบบจากวิดีโอเทปซึ่งมีความวิตกกังวลในการสอบและภายหลังจากการสอบเรียบร้อยแล้วได้รับคำชมเชย กลุ่มที่ 3 ให้ดูตัวแบบจากวิดีโอเทปซึ่งไม่มีความวิตกกังวลในการสอบ และภายหลังจากการสอบเรียบร้อยแล้วได้รับการว่ากล่าว กลุ่มที่ 4 ให้ดูตัวแบบจากวิดีโอเทปซึ่งมีความวิตกกังวลในการสอบ และภายหลังจากการสอบเรียบร้อยแล้วได้รับการว่ากล่าว กลุ่มที่ 5 เป็นกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับการบำบัดด้วยกลวิธีใดเลย ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม มีความวิตกกังวลและมีคะแนนการเขียนเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม

ส่วนมิดลาร์สกี และคนอื่น ๆ (Midlarsky and others. 1973 : 321 - 328) ศึกษาผลของตัวแบบและรางวัลต่อการฝึกฝนพฤติกรรมเอื้อเฟื้อ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กหญิงเกรด 6 จำนวน 72 คน ให้เห็นตัวแบบ 3 ชนิด ได้แก่ ตัวแบบที่เอื้อเฟื้อ ตัวแบบที่เป็นกลาง และตัวแบบที่ละโมภ ผู้วิจัยสร้างสถานการณ์ให้ผู้ทดลองเล่นเกมส้อมอย่างหนึ่ง เมื่อเล่นชนะจะได้รับรางวัลเป็นสิ่งของซึ่งมีค่าเท่ากับเงิน 4 เซ็นต์หลายชิ้น เมื่อผู้ถูกทดลองแสดงพฤติกรรมเอื้อเฟื้อตามที่ต้องการ ผู้ทดลองก็ให้รางวัลเป็นคำพูดยกย่อง ผลการทดลองปรากฏว่าตัวแบบและรางวัลที่เป็นคำพูดยกย่อง มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการปลูกฝังพฤติกรรมเอื้อเฟื้อ

ซาโกตสกี และคนอื่น ๆ (Sagotsky and others. 1981 : 1037 - 1042) ได้ศึกษาแนวทางในการเพิ่มพฤติกรรมความร่วมมือในการทำงานของเด็กจำนวน 118 คน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ให้ดูภาพยนตร์ตัวแบบที่เป็นผู้ใหญ่แสดงการตกลงที่จะช่วยเหลือกันก่อนการเล่นเกมส์ ร่วมกับการแสดงพฤติกรรมความร่วมมือตั้งแต่เริ่มเล่นเกมจนจบการเล่นเกมส์ กลุ่มที่ 2 ให้ดูภาพยนตร์ตัวแบบที่เป็นผู้ใหญ่แสดงการตกลงที่จะช่วยเหลือก่อนการเล่นเกมส์ กลุ่มที่ 3 ผู้วิจัยอ่านคำแนะนำวิธีการเล่นเกมส์ และแนะนำให้ร่วมมือในการเล่นเกมส์ กลุ่มที่ 4 ไม่ให้ตัวแบบใด ๆ หลังการดูภาพยนตร์ตัวแบบหรือการแนะนำแล้วให้แต่ละกลุ่มเล่นเกม พบว่าเด็กในกลุ่มที่ 1 ที่ 2 และกลุ่มที่ 3 มีการแสดงพฤติกรรมความร่วมมือในการเล่นเกมส์มากกว่าในกลุ่มที่ 4 โดยไม่มีความแตกต่างในการแสดงพฤติกรรมความร่วมมือในแต่ละกลุ่ม

งานวิจัยในประเทศ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ใจนิก (2520 : 5 - 6) ศึกษาจริยธรรมของเยาวชนไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ 11 - 25 ปี จำนวน 2,400 คน โดยศึกษาภาคสนามและในห้องปฏิบัติการ พบผลสรุปว่าการมีหรือไม่มีตัวแบบที่กระทำความดีมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กมากกว่าลักษณะทางจริยธรรมในตัวเด็กเองอย่างมากคือ ในภาวะที่ตรงรางวัลทันทีและไม่มีตัวแบบ วิชารุ่นมากกว่าครึ่งโก่งคะแนน ส่วนผู้มีจริยธรรมต่ำไม่ค่อยยอมรับอิทธิพลของตัวแบบมากนัก ตัวแบบประเภทละอายใจตนเองมีอิทธิพลชักจูงให้ผู้สังเกตทุกประเภทเลียนแบบ แต่ตัวแบบประเภทละอายใจคนอื่นไม่มีอิทธิพลต่อผู้สังเกต

กาญจณี แก้วทอง (2522 : 33 - 35) ได้ทดลองใช้แม่แบบเพื่อเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์บ้านศรีธรรมราช อายุระหว่าง 13 - 16 ปี จำนวน 40 คน กลุ่มทดลองให้ดูแม่แบบที่เป็นสไลด์ประกอบคำบรรยาย 19 แผ่น กลุ่มควบคุมได้รับการสอนปกติ ผลการศึกษาพบว่าการใช้แม่แบบมีผลทำให้ผู้ที่ได้รับแม่แบบมีมโนภาพแห่งตนแตกต่างจากกลุ่มที่ไม่ได้รับแม่แบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในปีต่อมา สุนทรี ชูโต (2523 : ก - ข) ศึกษาการใช้ตัวแบบภาพยนตร์เพื่อลดความกลัวของเด็กวัยรุ่นไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นโรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการ อายุระหว่าง 13 - 15 ปี อายุเฉลี่ย 13 ปี 4 เดือน จำนวน 30 คน ที่มีความกลัวหนู แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน กลุ่มทดลองได้ดูตัวแบบภาพยนตร์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้ดูภาพยนตร์ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองมีความกลัวลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ (2524 : 50 - 53) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน 40 คน โดยให้แม่แบบสไลด์การ์ตูนประกอบเสียง 5 เรื่อง ให้แม่แบบแก่กลุ่มทดลองจำนวน 5 ครั้ง ใช้เวลาวันละ 1 ชั่วโมง 5 วัน ติดต่อกัน ปรากฏว่ากลุ่มทดลองซึ่งได้รับแม่แบบมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ต่อมาชงชัย โรจนวิภาศ (2525 : ก - ข) ได้ศึกษาผลของตัวแบบที่มีต่ออัตมโนทัศน์ และการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระนารายณ์ จังหวัด ลพบุรี ปีการศึกษา 2524 ที่ประพฤติดัดต่อสังคม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน ผลการศึกษาปรากฏว่ากลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยอัตมโนทัศน์และการประมาณค่าการปรับตัวทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ในปีเดียวกันจิรัช ธิษฐ์แก้ว (2525 : ก - ข) ศึกษาผลของตัวแบบที่มีต่ออัตมโนทัศน์ และการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนที่เพื่อนไม่ยอมรับ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตากพิทยาคม จังหวัดตาก ปีการศึกษา 2524 จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์และการปรับตัวทางสังคมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้วิศุณี แทนประเสริฐสุข (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการใช้ ตัวแบบภาพยนตร์ต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท ที่มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนน้อยในช่วงโมงเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 10 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 5 คน และกลุ่มควบคุม 5 คน การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนทดลอง ระยะทดลองและติดตามผล ผลการทดลองปรากฏว่าการใช้ตัวแบบ ภาพยนตร์สามารถเพิ่มพฤติกรรมตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองได้ทั้งใน ระยะทดลองและระยะติดตามผล

ต่อมาสุปรียา อินทวิโรทัย (2529 : 68 - 71) ศึกษาการใช้แม่แบบในการพัฒนา พฤติกรรมการเรียนและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจันทร์ ประดิษฐารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2528 จำนวน 36 คน ผลการศึกษา พบว่าความแตกต่างของพฤติกรรมการเรียนและทัศนคติในการเรียนก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียน และทัศนคติในการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

ศรินยา ชัยเพียรเจริญกิจ (2530 : 42) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มี

ต่อการประหยัคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน โดยกลุ่มทดลองสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ กลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติ หลังการทดลองพบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีการประหยัคสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศและในประเทศ ที่กล่าวถึงข้างต้นแสดงว่า มีผู้นำการใช้เทคนิคแม่แบบมาปรับพฤติกรรมด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ การประหยัค ความซื่อสัตย์ พฤติกรรมตั้งใจเรียน การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้และทัศนคติในการเรียนและการปรับตัวทางสังคม นอกจากนี้ยังนำมาลดพฤติกรรมบางอย่าง เช่น ความกลัว ความวิตกกังวล เป็นต้น แม่แบบมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้สังเกตอย่างมาก การให้แม่แบบโดยวิธีต่าง ๆ ที่เด็กสนใจและเหมาะสม เป็นสิ่งเร้าที่ทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดี ยอมรับพฤติกรรมมาปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงนำเทคนิคแม่แบบเทปโทรทัศน์มาพัฒนาความซื่อสัตย์เพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ลี้ภัยกรุงเทพมหานคร

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาความซื่อสัตย์เพียรในการเรียน

แนวทางที่จะช่วยพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์เพียรให้นักเรียนมีเจตคติที่ดี เกิดการยอมรับ และนำไปปฏิบัติจนเป็นลักษณะนิสัย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดีในการประกอบอาชีพ วิธีการหนึ่งคือการสอนจริยศึกษาในโรงเรียน (สุภาพรรณ พวงจันทร์เพชร. 2530 : 29) ซึ่งการสอนในระดับประถมศึกษา เป็นระยะการพัฒนาทุกด้านโดยเฉพาะด้านจริยธรรมเป็นระยะที่สำคัญมาก การปลูกฝังจริยธรรมควรจะต้องปลูกฝังในวัยเด็ก ซึ่งเป็นการวางรากฐานที่ถูกต้องสำหรับการพัฒนาในระดับต่อไป (ชม ภูมิภาค. 2525 : 189) ชำเลือง วุฒิจันทร์ (2524 : 136) กล่าวว่า การสอนจริยธรรม ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน หรือมีการกระทำสิ่งต่าง ๆ รวมถึงการแสดงออก และความคิดเห็นต่าง ๆ เป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับสมพงษ์ จิตระดับ (2530 : 45) ที่กล่าวว่า การสอนจริยธรรม ควรจัดกิจกรรม

การสอนประเภทต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้ลักษณะเนื้อหาว่าง่ายต่อความเข้าใจ โดยนักเรียนมีบทบาทในการแสดงออก มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน กิจกรรมการสอนช่วยให้นักเรียนได้รับสาระความรู้ ความคิด เจตคติในการยอมรับคุณธรรมต่าง ๆ อย่างถูกต้อง อันเป็นพื้นฐานที่จะช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมาย

สมน อมรวิวัฒน์ และสมพงษ์ จิตระดับ (2528 : 624) ได้เสนอหลักการสำคัญในการจัดเตรียมกิจกรรมการสอน ซึ่งมีแนวคิดพื้นฐานดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. นักเรียนเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในกิจกรรมการสอน การดำเนินกิจกรรมทุกอย่างนักเรียนควรเป็นผู้ได้ประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้แต่ละครั้ง
2. กิจกรรมการสอน ย่อมสามารถพัฒนาการเรียนรู้ สถิติปัญญา อารมณ์ สังคม คุณสมบัติที่สำคัญและเสริมสร้างเจตคติที่ดีให้แก่นักเรียน
3. กิจกรรมการสอน ควรมีสาระความรู้ ให้ข้อคิด เป็นตัวอย่างที่ดีของประสบการณ์ และมีความน่าสนใจอยู่เสมอ

นอกจากนี้ยังกล่าวว่าการกระบวนการในการสร้างกิจกรรมการสอนจริงศึกษา ต้องอาศัยแนวคิดในการจัดเตรียมกิจกรรมแต่ละประเภท โดยครูต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ระดับวุฒิภาวะ ความสนใจ ทฤษฎีทางการศึกษา นวัตกรรมการศึกษา จิตวิทยา การผลิตสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ เพื่อประมวลให้เกิดความชัดเจนในการจัดกิจกรรมการสอน ครูควรมีขั้นตอนดังนี้

1. กิจกรรมการสอนต้องมีความชัดเจน และสามารถแสดงให้เห็นความสัมพันธ์กับโน้มน้าของการสอน ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอนที่กำหนดไว้และอยู่บนพื้นฐานของเนื้อหาคุณธรรม
2. กิจกรรมการสอนเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะของการคิด การวิเคราะห์ การเลือก การตัดสินใจ และทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นอยู่เสมอ
3. กิจกรรมการสอนต้องมีผลต่อการเรียนรู้ พฤติกรรม ความรู้สึก ความนึกคิดของนักเรียนในทางที่ดี และมีประโยชน์
4. กิจกรรมการสอนต้องสอดคล้องกับวัย ประสบการณ์ ช่วงความสนใจ ระดับวุฒิภาวะ และสถิติปัญญาของผู้เรียน

5. กิจกรรมการสอนต้องเป็นสื่อกลางในการบูรณาการเนื้อหา ประสบการณ์ ปัญหา ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ให้เกิดความกลมกลืนในการเรียนรู้
 6. กิจกรรมการสอนต้องมีสาระ น่าสนใจ สอดแทรกความสนุกสนานเพลิดเพลินได้ และประการสำคัญต้องมีส่วนท้าทายให้นักเรียนรู้จักการคิด การใช้เหตุผล และการแสวงหาคำตอบต่าง ๆ ด้วยตนเอง
 7. กิจกรรมการสอนควรสร้างและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง การทำตามกฎระเบียบและขั้นตอนที่กำหนดให้
 8. กิจกรรมการสอนควรมีส่วนพัฒนาในเรื่อง การทำงานร่วมกัน บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม การดูแลและช่วยเหลือกัน
 9. กิจกรรมการสอนต้องสามารถปรับปรุงคุณธรรมซึ่งเป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมที่แสดงออกได้ เคลื่อนไหว น่าสนใจ และมีส่วนในการสร้างเสริมบรรยากาศที่ดีในห้องเรียนได้
 10. กิจกรรมการสอนควรมีสื่อประเภทต่าง ๆ ให้ตรงและเหมาะสมกับสิ่งที่นำมาสอน กิจกรรมและสื่อต้องมีส่วนสัมพันธ์และใช้ได้ดีสอดคล้องกันทุกครั้ง
 11. กิจกรรมการสอนควรระบุขีดเจเนถึงพฤติกรรมที่ผู้เรียนสามารถทำได้ จะต้องสามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้
- กิจกรรมหรือวิธีการให้ข้อมูลจริยธรรม
- การจัดกิจกรรมหรือวิธีการสอนจริยศึกษานั้น จะต้องอาศัยกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง ประกอบกัน เพราะกิจกรรมบางอย่างจะเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน สุรวัช ศรีวัช (2521 : 46) กล่าวว่า กิจกรรมหรือวิธีสอน เพื่อที่จะฝึกให้เด็กเกิดจริยธรรมมีหลายวิธี คือ 1. การบรรยาย 2. การโต้วาที 3. การจัดกิจกรรมกลุ่ม 4. การเล่านิทาน 5. การค้นคว้า 6. การตั้งปัญหาถาม 7. การอภิปราย 8. การฟังวิทยากร 9. การแสดงตามบทบาท 10. การสอนธรรมสัจจา 11. การแสดงละคร (ใบ้) 12. การเล่นหุ่น 13. การสอนแบบปุจฉา - วิสัชนา 14. การอ่านหนังสือ นำมาวิจารณ์ 15. การวาดภาพ 16. การร้องเพลง 17. การเล่นเกมบทบาทสมมติ 18. อภิปรายเรื่องสั้นกรณีตัวอย่าง 19. การสร้างสถานการณ์ที่เป็นจริง 20. การฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ที่เป็นจริง

จากที่กล่าวมาข้างต้น การจัดกิจกรรมพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต สามารถจัดได้หลายวิธี ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทของการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ผู้วิจัย เลือกใช้ 3 วิธี คือ การเชิญวิทยากรมาบรรยาย การแจกเรื่องสั้นกรณีตัวอย่าง และการแสดง บทบาทสมมติ โดยทุกครั้งที่จัดกิจกรรมจะมีการอภิปรายเป็นกลุ่ม ชักถามข้อสงสัยจากครู และ ครูกับนักเรียนช่วยกันสรุป ทั้งหมดนี้เรียกว่า ชุดพัฒนาความซื่อสัตย์สุจริตในการเรียน ซึ่งประกอบด้วยวิธีดังนี้

1. การเชิญวิทยากรมาบรรยาย เป็นวิธีการให้ความรู้เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต แก่นักเรียน โดยผู้วิจัยกำหนดเนื้อเรื่องให้วิทยากรบรรยาย ตอนท้ายของการบรรยายเปิด โอกาสให้นักเรียนอภิปราย และชักถามข้อสงสัยจากวิทยากร
2. การแจกเรื่องสั้นกรณีตัวอย่าง เป็นวิธีการให้ความรู้เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต โดยผู้วิจัยสร้างเนื้อเรื่องจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องลงบนแผ่นกระดาษให้นักเรียนอ่าน และให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ชักถามข้อสงสัยจากครู
3. การแสดงบทบาทสมมติ เป็นวิธีการให้ความรู้เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต โดยผู้วิจัยกำหนดเนื้อเรื่องให้นักเรียนอ่าน ให้ตัวแทนนักเรียนแสดงบทบาทตามเนื้อเรื่อง และเปิด โอกาสให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน เพื่อให้เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การแสดงออกของนักเรียน จะช่วยเปลี่ยนเจตคติ พฤติกรรม และการปฏิบัติตนในการเรียนได้อย่างเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดพัฒนาความซื่อสัตย์สุจริตในการเรียน

ในการทดลองเกี่ยวกับการใช้ชุดพัฒนาความซื่อสัตย์สุจริตในการเรียน ยังไม่มีผู้ใด ทำการวิจัยโดยตรง แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ชุดพัฒนาความซื่อสัตย์สุจริตในการเรียนเป็นกลวิธี สอนโดยการจัดกิจกรรมที่ให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยการเชิญวิทยากรมา บรรยาย แจกเรื่องสั้นกรณีตัวอย่าง และการแสดงบทบาทสมมติ ทุกครั้งที่จัดกิจกรรมนักเรียน จะร่วมกันอภิปรายชักถามข้อสงสัยจากครู และครูกับนักเรียนช่วยกันสรุป ซึ่งกิจกรรมการสอนดังที่ กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ สามารถสร้างความสนใจ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีทัศนคติที่ดี ยอมรับและเป็นแนวทางให้นักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้อง

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียร

ความหมายของความขยันหมั่นเพียร

พจนานุกรมเวบสเตอร์ (Webster International Dictionary. 1973 : 281) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึง ความพยายามอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้รับผลสำเร็จในงานที่ทำด้วยความระมัดระวัง เอาใจใส่ และอดุสาหะ ซึ่งสอดคล้องกับ กูด (Good. 1973 : 132) ที่ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรไว้ว่าหมายถึง ความมุ่งมั่นในการใช้ความมานะ พยายาม เพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จ

ส่วนกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2523 : 61) ให้ความหมายความขยันหมั่นเพียรว่า เป็นธรรมที่ช่วยเสริมสร้างความสำเร็จในชีวิต ควรใช้ร่วมกับปัญญา และจริยธรรมในหมวดคติบทที่ 4 ที่เน้นความพอใจ ความเพียร ความมีใจจดจ่อ และความไต่ตรอง การฝึกปฏิบัติควรเน้นการควบคุมตนเอง ลักษณะพฤติกรรมที่พึงได้แก่

1. มาโรงเรียนสม่ำเสมอ ไม่ขาด ถ้าไม่จำเป็น
2. กระตือรือร้นและรักที่จะมาโรงเรียน โดยไม่ต้องให้ใครเตือน
3. ตั้งใจทำงานที่ครูอาจารย์กำหนดให้ และทำเสร็จภายในเวลาทุกครั้ง
4. อ่านหนังสือทุกครั้งที่มีเวลาว่าง
5. จัดของใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบอยู่เสมอ
6. เข้าเรียนทบทวนวิชา ไม่ขาดถ้าไม่จำเป็น
7. พยายามแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองที่เกี่ยวกับการเรียน
8. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง
9. มีความมานะ บากบั่น ที่จะทำงานให้ลิดน้อยที่สุด
10. ชอบศึกษาค้นคว้า สอบถาม หาความรู้ ความจริงอยู่เสมอ
11. ไม่ละเลย หรือทอดทิ้งภาระการทำงานของตน
12. ทำงานต่าง ๆ เช่น อ่าน เขียนหนังสือ คิดคำนวณ สังเกตสิ่งแวดล้อม

เป็นกิจวัตร หรือ สม่ำเสมอ

13. ควบคุมตนเองให้ใช้เวลาในการทำงานได้ตามกำหนดเสมอ

14. มีความตื่นตัวในการทำงานสม่ำเสมอ

15. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ ไม่ละทิ้งหน้าที่ของตน และ

พยายามทำงานสำเร็จ

16. ตรวจสอบปรับปรุงวิธีทำงานให้มีประสิทธิภาพ และก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา

17. แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอโดยเฉพาะในสาขาวิชา / งานของตน

18. ใช้เวลาว่างของตนทำงานที่เป็นประโยชน์

19. แนะนำเพื่อน หรือ ผู้ใกล้ชิดให้ขยันเรียน

20. ทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ

21. ช่วยเหลืองานของครู อาจารย์หรือเพื่อนเก่าที่จะช่วยได้ด้วยความเต็มใจ

22. ช่วยทำงานบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง

23. เข้าร่วมทำงานกับหมู่คณะด้วยความเต็มใจ และทำได้ดีที่สุด

24. ช่วยเหลือกิจการงานของบ้านและของโรงเรียนด้วยความเต็มใจและตั้งใจ

ทำได้ดีที่สุด

25. ช่วยแนะนำ และถ่ายทอดความรู้ ให้แก่เพื่อนที่ยังไม่เข้าใจด้วยความเต็มใจ

26. ให้ความคิดเห็นและความร่วมมือในการทำงานของหมู่คณะด้วยความเต็มใจ

27. เอาใจใส่ คอยชวนช่วยเหลือกิจกรรมของเพื่อน และผู้ใกล้ชิดให้สำเร็จ

ลุล่วงไปได้ด้วยดีโดยไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคใด ๆ

28. หมั่นฝึกเตือนเพื่อนร่วมงาน ให้ทำด้วยความเต็มใจและอดทน

29. ช่วยดูแลรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้สะอาดอยู่เสมอ

30. ช่วยเหลือกิจกรรมของหมู่คณะตามความรู้ ความสามารถของตนอย่างเต็มที่

มิลินทร์ สภาเงิน (2524 : 11) กล่าวว่า ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง

พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกโดยการทำการบ้านและทำงานสม่ำเสมอ ตั้งใจเรียนด้วยความ

เอาใจใส่ ช่วยผู้ปกครองทำงาน ทำงานอดิเรกเมื่อมีเวลาว่าง ตั้งใจทำงานที่

มอบหมายให้สำเร็จ มีความกระตือรือร้นในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

ชม ภูมิภาค (2525 : 169) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึง ความขยันขันแข็ง เอาการเอางาน มีความพยายาม มีความบากบั่นมั่นคง ไม่ท้อถอย ซึ่งความขยันหมั่นเพียรประกอบด้วยลักษณะย่อย 3 ประการ

ประการแรก คือ ความขยันขันแข็ง ทำอะไรรวดเร็ว จริงจัง ไม่ชักช้าเนิบนาบ

ประการที่สอง คือ ความพยายาม งานนั้นต้องกระทำด้วยความยากลำบาก ต้องพยายามทำให้ได้

ประการที่สาม เกี่ยวข้องกับเวลา ความผิดพลาด และความล้มเหลว แม้ว่าจะงานนั้น จะเสียเวลานาน หรือพบกับความล้มเหลวบ้างก็ไม่ท้อถอย พยายามหาทางแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จ

นอกจากนี้ยังกล่าวไว้อีกว่า ความขยันหมั่นเพียรจะประสพผลสำเร็จได้ดี ต้องอาศัย

คุณธรรมควบคู่คือ อิทธิบาท 4 ได้แก่

ฉันทะ คือ ความพอใจในสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ เมื่อเกิดทัศนคติที่ดี ย่อมจะกระตือรือร้น ที่จะประกอบงานนั้น

วิริยะ คือ ความเพียร พยายาม แม้จะพบความล้มเหลวบ้าง ก็ไม่ท้อแท้

จิตตะ คือ ความเอาใจใส่ด้วยความตั้งใจ เพื่อให้งานสำเร็จ

วิมังสา คือ การหมั่นตรึกตรอง พิจารณาสอบสวนในการปฏิบัติงาน ทำงานโดย

ใช้สติปัญญา

และสุภาพร จันทรศิริโยธิน (2526 : 7) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สำเร็จด้วยความมานะ อดทน มีจิตใจเข้มแข็ง ไม่ยอมแพ้ อุปสรรคที่เกิดขึ้น มีความพยายามอย่างสม่ำเสมอ มุ่งปฏิบัติหน้าที่การงานจนสำเร็จ

นอกจากนี้หน่วยศึกษานิเทศก์ กระทรวงศึกษาธิการ (2529 : 3) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่การงาน และการประกอบอาชีพที่สุจริตอย่าง กระตือรือร้นและตั้งใจจริงให้สำเร็จด้วยความมานะอดทน และได้กำหนดขอบข่ายของความขยันหมั่นเพียรไว้ 3 ด้าน คือ

1. ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนมีความรัก ความตั้งใจ มุ่งมั่นศึกษาเล่าเรียน ไม่ย่อท้อ แม้บางครั้งบทเรียนจะยากหรือมีอุปสรรคต่าง ๆ บ้าง ก็มานะทำจนกระทั่งสำเร็จ เมื่อมีเวลาว่างก็ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

เล่าเรียนของตน โดยอ่านหนังสือศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพิ่มเติม ทบทวนบทเรียน ที่เรียนไปทุกวัน และเตรียมตัวศึกษาบทเรียนมาล่วงหน้าทุกครั้ง เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยด้านการเรียนก็พยายามศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีการที่ถูกต้อง เพื่อคลี่คลายปัญหาของตนอยู่เสมอ

2. ความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานของตน หมายถึง การที่นักเรียนมีความตั้งใจที่จะทำงาน ศึกษางาน ฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถ ความชำนาญในงานที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ในด้านอาหาร (เช่น พยายามฝึกหัดปรุงอาหารรับประทานเอง ฯลฯ) ที่อยู่อาศัย (เช่น ตกแต่ง ซ่อมแซมและรักษาความสะอาดเป็นประจำ) เครื่องนุ่งห่ม เช่น พยายาม ซ่อมแซม ดัดแปลง และซักปรัดอยู่เสมอ) ใช้เวลาว่างศึกษาหาความรู้ในงานดังกล่าวอยู่เสมอ และคิดสร้างสรรค์งานอันเป็นประโยชน์ต่อตนเอง

3. ความขยันหมั่นเพียรในงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม หรือชุมชน หมายถึง การที่นักเรียนมีความรัก ความตั้งใจทำงานสุจริต และเป็นประโยชน์ต่อสังคม มีความกระตือรือร้นที่จะทำงานดังกล่าว ร่วมงานทุกครั้งด้วยความเต็มใจและปรารถนาดี ไม่เลื่องงานหรือรังเกียจงานโดยยึดถือวัตถุ (เงิน สถานที่ ฯลฯ) หรือตัวบุคคล พยายามคิดศึกษาและสร้างสรรค์งานที่เป็นผลประโยชน์ต่อสังคม หรือ ชุมชนอยู่เสมอ

นิตา ด้านวิริยะกุล (2527 : 8) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึง ความพยายามอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้รับผลสำเร็จในงานที่ทำและทำด้วยความระมัดระวัง เอาใจใส่ และอดทน

และสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2529 : 35) ให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียนว่า หมายถึงการที่นักเรียนมีความรับผิดชอบ และมุ่งมั่นในการศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จโดยเร็วที่สุด มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนให้มากที่สุด

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยให้ความหมายของความขยันหมั่นเพียรว่า หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความตั้งใจ ความเอาใจใส่ มีความพยายาม กระตือรือร้นในการเรียน เพื่อให้ได้รับผลสำเร็จ

อีริกสัน (Erikson) กล่าวถึง พัฒนาการของบุคลิกภาพความชั้นหมั่นเพียร - ความรู้สึกต่ำต้อย (Industry vs. Inferiority) อายุ 6 - 11 ปี (พรมล ฐ.เจนจิต. 2528 : 69) ดังนี้

เป็นวัยที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กพยายามคิด กระทำ และผลิตสิ่งต่าง ๆ เพื่อต้องการให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ความพยายามนี้จะช่วยพัฒนาเด็กให้ชั้นหมั่นเพียร อันตรายของพัฒนาการในวัยนี้คือ เด็กไม่สามารถทำอะไร ๆ ได้ด้วยตนเอง จึงเกิดความรู้สึกต่ำต้อย ดังนั้นถ้าเด็กได้รับการกระตุ้นจากผู้ใหญ่ด้วยรางวัลจะทำให้เด็กมีความพยายามทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ แต่ถ้าเด็กทำอะไรแล้วไม่ได้รับความสนใจจากผู้ใหญ่เด็กจะเกิดความรู้สึกต่ำต้อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความชั้นหมั่นเพียร

มิลินทร์ สำเภาเงิน (2524 : 74, 75, 134 - 140) ศึกษาเปรียบเทียบ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนจากการประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 และ 2521 พฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ศึกษาได้แก่ ความมีวินัย ความชั้นหมั่นเพียร การให้ความร่วมมือ การช่วยเหลือ การเสียสละ ความซื่อสัตย์ และความมีน้ำใจเป็น นักกีฬา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนในโรงเรียนทดลองมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทั้ง 7 ด้านไม่สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนควบคุม การวิจัยเฉพาะภาคสนาม พบว่าพฤติกรรมการให้ความร่วมมือและพฤติกรรมความซื่อสัตย์ แตกต่างกันระหว่างนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พฤติกรรมการให้ความร่วมมือมีความสัมพันธ์กับเหตุผลเชิงจริยธรรม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ส่วนพฤติกรรมความมีวินัย ความชั้นหมั่นเพียร การช่วยเหลือ และการเสียสละ และความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ไม่พบความแตกต่างระหว่างนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กษิมา วิริยะ (2526 : 115 - 118) ศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ ค่านิยมพื้นฐาน เรื่องการพึ่งตนเอง ความชั้นหมั่นเพียร และความรับผิดชอบของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน เรื่องการพึ่งตนเอง ความชั้นหมั่นเพียร และความรับผิดชอบอยู่ในระดับที่พึงประสงค์ คืออยู่ใน

ระดับที่ 4 และระดับที่ 5 แต่มีบางความคิดรวบยอดที่อยู่ในระดับที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ การใช้ความรู้ความสามารถของตนในด้านการศึกษา การทำงานโดยไม่เลือกงาน และ ไม่ดูถูกงานที่ส่ำจจริต การตรงต่อเวลาในการนัดหมาย และการยอมรับผิดในการกระทำของตน ในงานที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนชายและหญิงมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่อง การพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีสภาพเศรษฐกิจสังคมแตกต่างกัน มีความคิดรวบยอด เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานดังกล่าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนชาย และหญิง และสภาพเศรษฐกิจสังคมของผู้ปกครองไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อความคิดรวบยอด เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่องการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร และความรับผิดชอบ

นิศา คำนวณวิริยะกุล (2527 : 92 - 99) ได้สร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรม ด้านความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบทดสอบฉบับนี้วัดจริยธรรมด้าน ความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนทั้งหมด 4 ด้าน คือ ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน ความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงานของตน ความขยันหมั่นเพียรในการช่วยเหลืองานของ ครอบครัว และความขยันหมั่นเพียรในกิจกรรมของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าแบบทดสอบ ทั้งฉบับมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.10 ถึง 17.22 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบตอนที่ 1 และตอนที่ 2 หาโดยวิธีแบ่งครึ่งแบบทดสอบ เท่ากับ 0.6805 และ 0.6625 ตามลำดับ และ แบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.6620 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบ ทดสอบหาโดยวิธี Known - Group Technique มีค่าตั้งแต่ 1.87 ถึง 6.99 ค่าความเที่ยงตรง ตามสภาพของแบบทดสอบหาโดยวิธีสหสัมพันธ์แบบอันดับ ระหว่างอันดับของนักเรียนที่สอบแบบทดสอบ กับอันดับของนักเรียนที่ได้จากอาจารย์ประจำชั้นมีค่าเท่ากับ 0.685 และแบบทดสอบทั้งสองตอนมีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในเท่ากับ 0.7872

วาสนา ปัทมาลัย (2529 : 74 - 77) ศึกษาผลของการใช้บทบาทสมมุติที่มีต่อ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเลข อนุกุลวิทยา จังหวัดเลย จำนวน 14 คน นักเรียนกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติ กลุ่มควบคุมได้รับการสอนปกติ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีพัฒนาการความขยันหมั่นเพียร ในการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนในเรื่องความขยันหมั่นเพียร ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานความขยันหมั่นเพียร พบว่ามีการใช้บทบาทสมมติพัฒนาความขยันหมั่นเพียร แสดงว่าความขยันหมั่นเพียรเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่สามารถพัฒนาได้ ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะใช้เทคนิคแม่แบบและชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนมาพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนในระดับประถมศึกษา เพื่อศึกษาว่านักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรดีขึ้นหรือไม่เพียงใด ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนในระดับการศึกษาต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้แบ่งวิธีดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
4. วิธีจัดการกับข้อมูล

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน

รัตนโกสินทร์สมโภช ลี้กัตถกรุงเทพนมหานคร ปีการศึกษา 2534 ที่มีอายุระหว่าง 10 - 11 ปี มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ และมีเชาวน์ปัญญาระดับปานกลาง จำนวน 28 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน

รัตนโกสินทร์สมโภช ลี้กัตถกรุงเทพนมหานคร ปีการศึกษา 2534 จำนวน 16 คน ได้มาโดยการสุ่มหลายขั้นตอนจากประชากร มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้คือ

1. ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ให้นำหน้าความขยันหมั่นเพียรของนักเรียน

ในแต่ละห้องเรียนในแบบประเมินความขยันหมั่นเพียรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วผู้วิจัยนำคะแนน

ที่ได้มาเรียงอันดับความขยันหมั่นเพียรจากสูงไปต่ำ เพื่อหาจำนวนนักเรียนที่มีความขยันหมั่นเพียรต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จาก 3 ห้องเรียน ได้นักเรียนทั้งหมด 32 คน

2. ผู้วิจัยคัดเลือกนักเรียนจากข้อ 1 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ค่าระหว่างร้อยละ 40 - 59 ตามเกณฑ์ประเมินผลระดับประถมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2521 ได้นักเรียนจำนวน 28 คน

3. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญา Coloured Progressive
Matrices ของ ราเวน (Raven) ไปทดสอบนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 10 - 11 ปี
ในข้อ 2 เพื่อคัดเลือกนักเรียนที่มีเชาวน์ปัญญาระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าระหว่าง 90 - 109
ได้นักเรียนจำนวน 28 คน

4. ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในข้อ 3 อีกครั้งหนึ่ง พบว่า
นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนต่ำ สอดคล้องกับการประเมินของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย
จากนั้นจึงสัมภาษณ์นักเรียนทั้งหมด 28 คน เพื่อสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง

5. ผู้วิจัยสุ่มห้องเรียนจากที่ได้ในข้อ 4 มา 2 ห้องเรียน ได้นักเรียนห้อง 5/1
10 คน และห้อง 5/3 9 คน นักเรียนจำนวน 19 คน

6. สุ่มนักเรียนจากข้อ 5 มาห้องละ 8 คนแล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง
ที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แบบประเมินความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
2. แบบบันทึกความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
3. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ
4. ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบประเมินความขยันหมั่นเพียรในการเรียน มีลำดับขั้นในการสร้างดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิยาม

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

1.2 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เกี่ยวกับ

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน

1.3 ผู้วิจัยสังเกตความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 5

1.4 นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

แล้วนำไปให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตรวจสอบ เพื่อคัดเลือกเฉพาะ

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน แล้วนำมาจัดทำแบบประเมิน

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ก)

2. แบบบันทึกความขยันหมั่นเพียรในการเรียน มีลำดับขั้นในการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต

และหลักการบันทึกพฤติกรรม

2.2 ผู้วิจัยสังเกตความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนและสัมภาษณ์

ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

2.3 ผู้วิจัยสร้างนิยามและแบบบันทึกความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนตรวจสอบ ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.พองพรรณ เกิดพิทักษ์

รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง และอาจารย์พรรณพิศ วาณิชการ

2.4 นำแบบบันทึกความขยันหมั่นเพียรในการเรียนที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว

ไปสังเกตและบันทึกความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเสมียนนารี

สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 คน เป็นเวลา 8 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เพื่อผู้วิจัยและ

ผู้ช่วยวิจัยฝึกการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียนตลอดจนหาค่าดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

2.5 นำแบบบันทึกความขยันหมั่นเพียรในการเรียนที่ทดลองใช้แล้วไปใช้บันทึก

ความขยันหมั่นเพียรของกลุ่มตัวอย่าง

แบบบันทึกความยั่งยืนเพื่อใช้ในการเรียน

ครั้งที่ ... ชื่อผู้สังเกต สถานที่
 สังเกตช่วงเวลาละ 4 นาที คนละ 30 วินาที ระยะเวลา น.
 ขึ้นประตูปีก 5 ห้อง.... ช่วงที่ วันที่ เดือน พ.ศ.

ความยั่งยืนเพื่อใช้ในการเรียน	นักเรียนคนที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
<u>ขณะที่ครูสอน</u> เข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา เตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ ตั้งใจฟังครูอธิบาย ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน ตอบคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน <u>ขณะที่ครูให้งานทำ</u> เตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ ร่วมมือกับเพื่อนทำงาน ทำงานที่ครูมอบหมายในชั้นเรียน ทำการบ้านส่งครู								

หมายเหตุ ผู้วิจัยขอรับข้อมูลการทำการบ้านส่งครูจากครูผู้สอนในวันต่อไป

ลักษณะของแบบบันทึกความชยันหมั่นเพียรในการเรียน

ลักษณะของแบบบันทึกความชยันหมั่นเพียรในการเรียน เป็นแบบบันทึกที่ได้จากการสังเกตตามช่วงเวลาที่เกิดขึ้นในการเรียนวิชาภาษาไทย ในขณะที่ครูสอนและครูให้งานทำ โดยจะบันทึกพฤติกรรมครั้งละ 10 ช่วง ช่วงละ 4 นาที คนละ 30 วินาที และพัก 1 นาที ในแต่ละช่วง

การให้คะแนน

ถ้าความชยันหมั่นเพียรในการเรียนเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ให้นับเพียง 1 ครั้ง โดยเขียนเลข 1 ลงในช่วงเวลาที่เกิดขึ้น

ถ้าความชยันหมั่นเพียรในการเรียนไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ให้เขียนเลข 0 ลงในช่วงเวลานั้น

การสังเกตและบันทึกพฤติกรรม มีขั้นตอนดังนี้

1. มีผู้สังเกต 2 คน ได้แก่ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยอีก 1 คน
2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยศึกษาและทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้
3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยศึกษานิยามของความชยันหมั่นเพียรในการเรียนพร้อมทั้งศึกษา

แบบบันทึกการสังเกตให้เข้าใจตรงกัน เพื่อให้สามารถใช้บันทึกการสังเกตได้อย่างถูกต้อง

4. การวิจัยครั้งนี้ใช้การสังเกตแบบช่วงเวลา (Time Sampling) ในวิชาภาษาไทย ซึ่งมีการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 4 ครั้ง สังเกตสัปดาห์ละ 2 ครั้ง โดยใช้เวลาในช่วงเดียวกัน สังเกตสลับกันระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 รวม 12 สัปดาห์ การสังเกตแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาทีติดต่อกัน โดยแบ่งการสังเกตออกเป็นช่วง ๆ รวม 10 ช่วง ช่วงละ 4 นาที สังเกตนักเรียนคนละ 30 วินาที และพัก 1 นาทีในแต่ละช่วง

กลุ่มทดลองที่ 1 สังเกตและบันทึกความชยันหมั่นเพียรในการเรียนวันจันทร์และวันพฤหัสบดี เวลา 10.40 - 11.30 น.

กลุ่มทดลองที่ 2 สังเกตและบันทึกความชยันหมั่นเพียรในการเรียนวันอังคารและวันพฤหัสบดี เวลา 10.40 - 11.30 น.

5. ผู้วิจัยเขียนแผนผังที่ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อสะดวกในการสังเกต
6. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเข้าไปสังเกตนักเรียนในห้องเรียน โดยนั่งอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นพฤติกรรมของนักเรียนได้ชัดเจน และไม่ให้นักเรียนเห็นแบบบันทึกพฤติกรรม

ดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต

การหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต ให้ใช้ประสิทธิภาพสอดคล้องระหว่าง

ผู้สังเกต 2 คน ซึ่งมีค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไป จึงถือว่าการสังเกตนั้นเชื่อถือได้

(ห้องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 48) โดยใช้สูตรในการคำนวณดังนี้

$$\text{ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง} = \frac{\text{จำนวนช่วงเวลาที่ยืนยงตรงกัน}}{\text{จำนวนช่วงเวลาที่ยืนยงตรงกัน} + \text{จำนวนช่วงเวลาที่ยืนยงต่างกัน}}$$

3. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีการใช้แม่แบบ รายละเอียด ขอบเขต และคำจำกัดความของ

ความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

3.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างเทปโทรทัศน์จากเอกสารและงานวิจัย

ที่เกี่ยวข้อง

3.3 เขียนบทละคร (Script) เพื่อสร้างเทปโทรทัศน์กำหนดบทบาทตัว

ละคร โดยให้นักเรียนแสดงเป็นตัวแทนที่มีพฤติกรรมแสดงถึงความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน

จำนวน 10 เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องใช้เวลาในการทดลองประมาณ 50 นาที

3.4 นำบทละครที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์

ดร.ห้องพรรณ เกิดพิทักษ์ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีกทอง และอาจารย์พรรณพิศ วาณิชการ

ตรวจสอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์การ เนื้อหาและการประเมินผล แล้วนำไป

แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.5 คัดเลือกแม่แบบจากนักเรียนที่ได้รับการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 5 ทุกคนที่มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน และฝึกซ้อมผู้แสดงแบบในแต่ละเรื่องเพื่อให้สามารถสื่อข้อความ ความรู้สึกนึกคิด ได้ตรงกับจุดประสงค์ที่แก้ไขแล้วจากบทละคร และทำการบันทึกเทปโทรทัศน์

3.6 นำโปรแกรมที่สร้างและบันทึกเทปโทรทัศน์แล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเสมียนนารี สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 คนที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ ประกอบด้วยการทดลองทั้งหมด 12 ครั้ง ๆ

ละ 50 นาที โดยฝึก 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง คือ วันจันทร์ และ วันพุธ หลังเลิกเรียน ตอนเย็นเวลา 15.00 - 15.50 น (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข)

4. ขุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน มีลำดับขั้นในการสร้างดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาขอบข่ายเนื้อหาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหา และวิธีการให้ข้อมูลที่เหมาะสมตรงกับจุดมุ่งหมาย

4.2 สร้างขุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้

4.3 นำขุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับที่พิจารณาโปรแกรมเทคนิคแม่แบบ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมาย วิธิตำเนินการ เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผลแล้วนำมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.4 นำขุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเสมียนนารี สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 คนที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องในด้านวิธิตำเนินการ อุปกรณ์ และเวลาที่ใช้

4.5 นำขุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

ชุดพัฒนาความชันหมั่นเพียรในการเรียนประกอบด้วยชุดทดลองทั้งหมด

12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที โดยฝึก 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง คือ วันอังคาร และ วันพฤหัสบดี
หลังเลิกเรียนตอนเย็น เวลา 15.00 - 15.50 น. (ตั้งรายละเอียดในภาคผนวก ข)

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA Reversal Design)

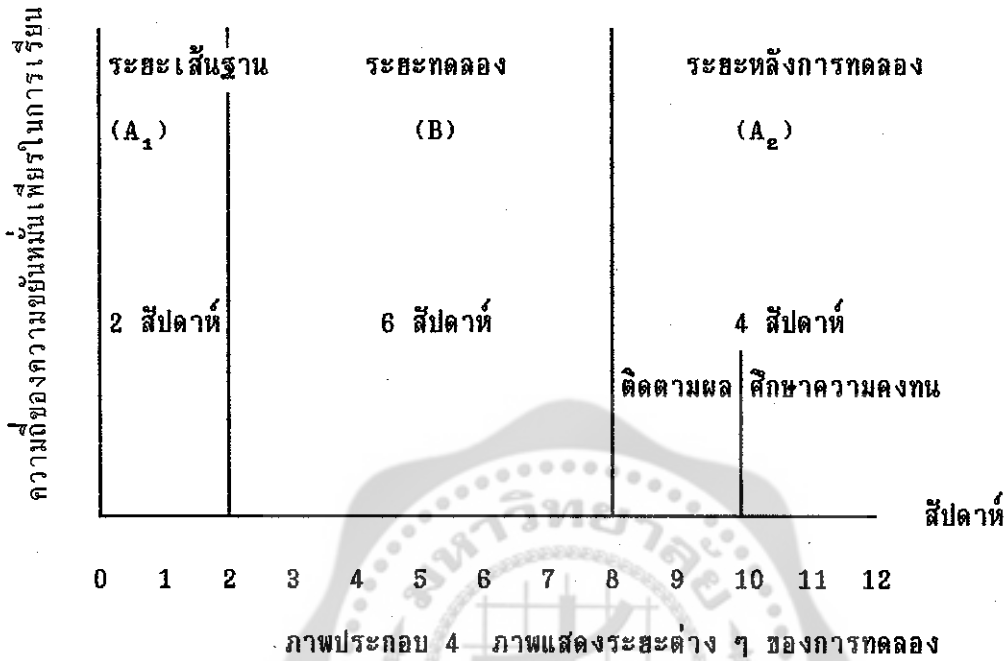
(พ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 217 - 218) แบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 (A_1) ระยะเส้นฐานพฤติกรรม หาเส้นฐานพฤติกรรมเป็นเวลา 2 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 1 - 2) โดยใช้คะแนนดิบเขียนกราฟเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของความชันหมั่นเพียรในการเรียนก่อนการทดลอง และใช้คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 เป็นการทดสอบก่อนการทดลอง

ระยะที่ 2 (B) ระยะทดลองใช้โปรแกรมเทคนิคแม่แบบกับกลุ่มทดลองที่ 1 และใช้ชุดพัฒนาความชันหมั่นเพียรในการเรียนกับกลุ่มทดลองที่ 2 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 3 - 8) ใช้คะแนนดิบของแต่ละคนเขียนกราฟเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของความชันหมั่นเพียรในการเรียนในระยะทดลอง

ระยะที่ 3 (A_2) ระยะหลังการทดลองเป็นเวลา 4 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 9 - 12) แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงติดตามผลและช่วงศึกษาความคงทน ใช้คะแนนดิบสำหรับเขียนกราฟเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมหลังการทดลองและใช้คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ทดสอบหลังการทดลอง

แผนภูมิแสดงระยะเวลาการทดลอง

วิธีการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตและบันทึกความเข้มข้นเพียรในการเรียนของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอดทั้ง 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 (A_1) เป็นระยะก่อนการทดลอง เริ่มสัปดาห์ที่ 1 - 2 ตั้งแต่วันที่ 9

ธันวาคม พ.ศ. 2534 - 20 ธันวาคม พ.ศ. 2534 สังเกตและบันทึกความเข้มข้นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นเส้นฐานพฤติกรรม โดยบันทึกพฤติกรรมกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 2 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที โดยแบ่งการสังเกตออกเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงเวลาที่ครูสอนสังเกตประมาณ 25 นาที และช่วงที่ครูให้งานทำสังเกต 25 นาที

ระยะที่ 2 (B) เป็นระยะทดลอง เริ่มสัปดาห์ที่ 3 - 8 ตั้งแต่วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2534 - 31 มกราคม พ.ศ. 2535 โดยผู้วิจัยใช้โปรแกรมเทคนิคแม่แบบกับกลุ่มทดลองที่ 1 และใช้ชุดพัฒนาความเข้มข้นเพียรในการเรียนกับกลุ่มทดลองที่ 2 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มทดลองที่ 1 สอนวันจันทร์และวันพุธ ระหว่างเวลา 15.00

- 15.50 น.

2. กลุ่มทดลองที่ 2 สอนวันอังคารและวันพฤหัสบดี ระหว่างเวลา 15.00

- 15.50 น.

ในระหว่างนี้ทำการสังเกตและบันทึกความชยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทย โดยบันทึกพฤติกรรมกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 สัปดาห์ละ 2 ครั้ง 6 สัปดาห์ รวมทั้งหมด 12 ครั้ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มทดลองที่ 1 สังเกตวันจันทร์และวันพุธ ระหว่างเวลา 10.40

- 11.30 น.

2. กลุ่มทดลองที่ 2 สังเกตวันอังคารและวันพฤหัสบดี ระหว่างเวลา 10.40

- 11.30 น.

ระยะที่ 3 (A_2) เป็นระยะหลังการทดลอง เริ่มสัปดาห์ที่ 9 - 12 โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง ช่วงติดตามผล สัปดาห์ที่ 9 - 10 ตั้งแต่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 - 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 และช่วงศึกษาความคงทน สัปดาห์ที่ 11-12 ตั้งแต่วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 - 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 สังเกตและบันทึกความชยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทย โดยบันทึกพฤติกรรมกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 50 นาที โดยแบ่งการสังเกตออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงขณะที่ครูสอนสังเกตประมาณ 25 นาที และช่วงขณะที่ครูทำงานทำสังเกต 25 นาที

อนึ่งในวันตรงกับวันหยุดราชการ ผู้วิจัยสอนทดเชยให้ในวันต่อมา

วิธีจัดการกับข้อมูล

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการสังเกตความชยันหมั่นเพียรในการเรียนของผู้รับการทดลอง แต่ละครั้งมาหาสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย หลังจากนั้นนำคะแนนความชยันหมั่นเพียรมาวิเคราะห์ทางสถิติและเสนอข้อมูลเป็นกราฟเส้นตรง เพื่อความเปลี่ยนแปลงของความชยันหมั่นเพียรในการเรียนแต่ละระยะของผู้รับการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 มัธยฐาน (Median) (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2528 : 51)

2. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

2.1 เปรียบเทียบคะแนนความชันหมั่นเพียรในการเรียนก่อนและหลัง

การใช้เทคนิคแม่แบบโดยวิธีคำนวณของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2528 : 111)

2.2 เปรียบเทียบคะแนนความชันหมั่นเพียรในการเรียนก่อนและหลัง

การใช้ชุดพัฒนาความชันหมั่นเพียรในการเรียนโดยวิธีคำนวณของ วิลคอกซัน

(The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test)

(นิภา ศรีไพโรจน์. 2528 : 111)

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความชันหมั่นเพียรในการเรียน

ระหว่างกลุ่มที่ใช้เทคนิคแม่แบบกับกลุ่มที่ใช้ชุดพัฒนาความชันหมั่นเพียรในการเรียน โดยวิธี

คำนวณของ แมน-วิทนีส์ (The Mann - Whitney U test) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2528

: 149) โดยใช้สูตร

$$U_1 = \frac{n_1 n_2 + \frac{n_1 (n_1 + 1)}{2} - \sum R_1}{2}$$

$$U_2 = \frac{n_1 n_2 + \frac{n_2 (n_2 + 1)}{2} - \sum R_2}{2}$$

n แทน กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรกลุ่มที่ 1

n แทน กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาจากประชากรกลุ่มที่ 2

$\sum R_1$ แทน ผลรวมของอันดับของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1

$\sum R_2$ แทน ผลรวมของอันดับของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

U แทน ค่าสถิติที่นำไปใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยหาค่า

U_1 และ U_2 ค่าที่น้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง และแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้	
N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
R ⁺	แทน การจัดอันดับค่าผลต่างที่มีค่าเป็นบวกของความชันหมั่นเพียรในการเรียน ที่สังเกตได้
R ⁻	แทน การจัดอันดับค่าผลต่างที่มีค่าเป็นลบของความชันหมั่นเพียรในการเรียน ที่สังเกตได้
$\sum R_1$	แทน ผลรวมของตำแหน่งที่ได้จากกลุ่มทดลองที่ 1
$\sum R_2$	แทน ผลรวมของตำแหน่งที่ได้จากกลุ่มทดลองที่ 2
U	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบของแมน - วิทนี (The Mann - Whitney U Test)
T	แทน ผลรวมของค่า R ที่มีจำนวนน้อยกว่า ซึ่งใช้พิจารณาในการทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เปรียบเทียบความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1

ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ

2. เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
3. เปรียบเทียบผลต่างของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
4. เปรียบเทียบความคงทนของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
5. แสดงการเปลี่ยนแปลงความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยการเขียนกราฟเส้น

ตาราง 1 เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1
ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ

คนที่	ความขยันหมั่นเพียร ในการเรียน		ผลต่างของ ความขยันหมั่นเพียร ในการเรียน	อันดับ	R^-	R^+
	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง				
1	146	38	108	3.5		+3.5
2	150	40	110	5.5		+5.5
3	157	40	117	8		+8
4	138	37	101	1.5		+1.5
5	142	41	101	1.5		+1.5
6	146	38	108	3.5		+3.5
7	150	38	112	7		+7
8	148	38	110	5.5		+5.5
รวม						+36

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

$T = 0^{**}$

จากตาราง Critical Values ของ T ใน The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test (นิกา ศรีไพโรจน์. 2528 : ภาคผนวก) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ค่าที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ($n = 8$) แสดงว่า ภายหลังจากใช้เทคนิคแม่แบบ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1

ตาราง 2 เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2
ก่อนและหลังการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

คนที่	ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน		ผลต่างของ ความขยันหมั่นเพียร ในการเรียน	อันดับ	R^-	R^+
	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง				
1	118	38	80	6		+6
2	122	41	81	7		+7
3	118	42	76	5		+5
4	110	39	71	2.5		+2.5
5	112	39	73	4		+4
6	128	32	96	8		+8
7	110	39	71	2.5		+2.5
8	110	41	69	1		+1
รวม						+36

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

$T = 0^{**}$

จากตาราง Critical Values ของ T ใน The Wilcoxon Matched Pairs Signed Rank Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2528 : ภาคผนวก) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ค่าที่คำนวณได้จะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ($n=8$) แสดงว่า ภายหลังการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 2

ตาราง 3 เปรียบเทียบผลต่างของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	อันดับ	กลุ่มทดลองที่ 2	อันดับ
1	108	11.5	80	6
2	110	13.5	81	7
3	117	16	76	5
4	101	9.5	71	2.5
5	101	9.5	73	4
6	108	11.5	96	8
7	112	15	71	2.5
8	110	13.5	69	1

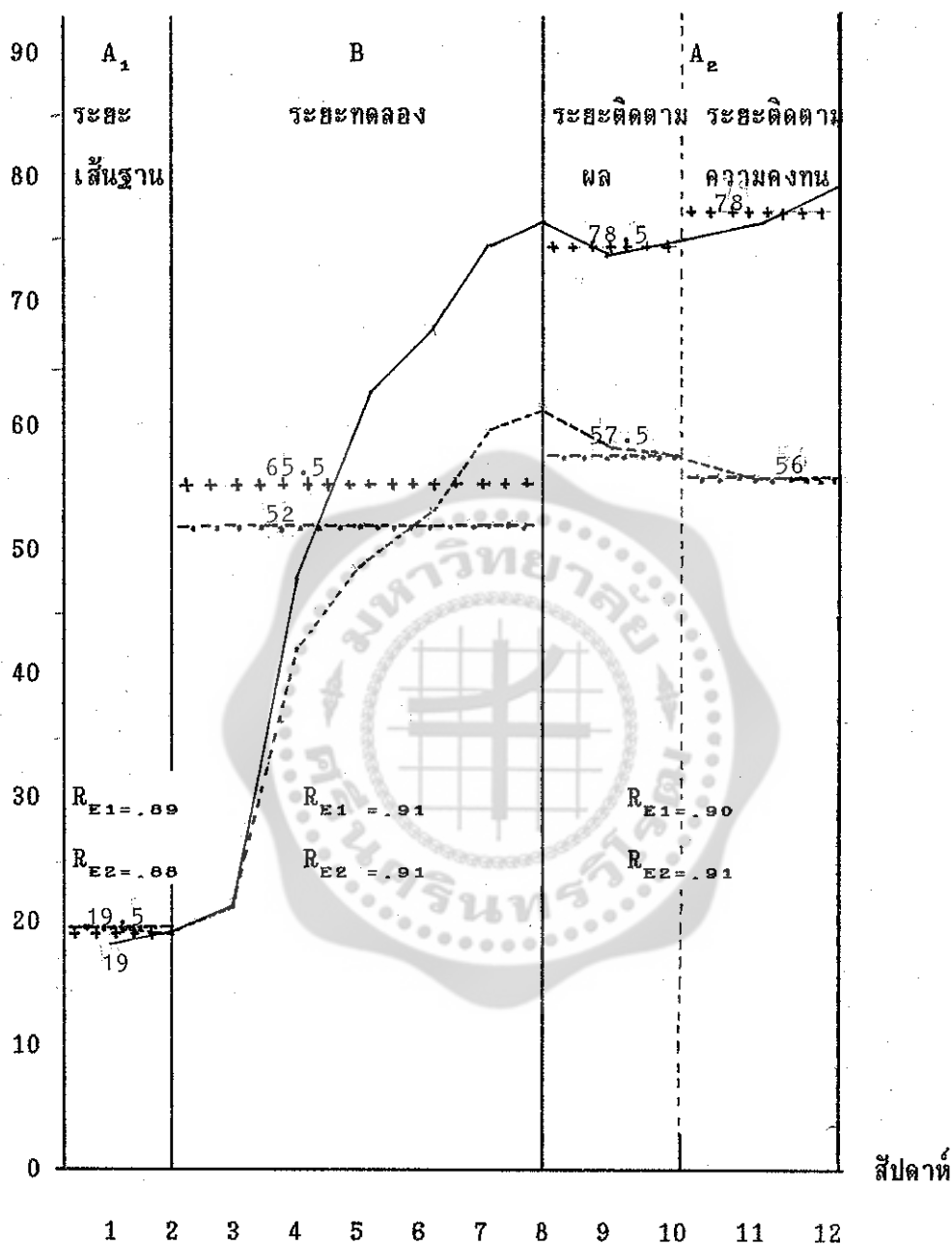
$$U^{**} = 0 \quad \sum R_1 = 100 \quad \sum R_2 = 36$$

จากตาราง ความน่าจะเป็นของ The Mann - Whitney U Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2528 : ภาคผนวก) ค่า $U = 0$ เมื่อ $n_1 = 8$, $n_2 = 8$ ค่า U ที่ได้จากตาราง มีค่า 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงว่า ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลัง การใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 และเปรียบเทียบความคงทนของ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

หลังการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้ชุดพัฒนาความชันหมั่นเพียรในการเรียน ผลปรากฏว่า
 ความคงทนของความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
 หลังการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้ชุดพัฒนาความชันหมั่นเพียรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ .01 โดยกลุ่มที่ใช้เทคนิคแม่แบบมีความคงทนของความชันหมั่นเพียรในการเรียนสูงกว่ากลุ่ม
 ที่ใช้ชุดพัฒนาความชันหมั่นเพียรในการเรียน

ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

ภาพประกอบที่ 4 ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1

และกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

———— ผลรวมความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ในแต่ละสัปดาห์

----- ผลรวมความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ในแต่ละสัปดาห์

+++++ ค่ามัธยฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1
ในแต่ละช่วง

----- ค่ามัธยฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2
ในแต่ละช่วง

$R_{E\ 1}$ ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย กลุ่มทดลองที่ 1

$R_{E\ 2}$ ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย กลุ่มทดลองที่ 2

จากภาพประกอบ 2 จะเห็นว่า ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของ
นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ใช้เทคนิคแม่แบบ ในระยะเส้นฐานและในระยะทดลองสูงขึ้นจาก
19 เป็น 65.25 และเมื่อพิจารณาความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนในระยะติดตามผล
เพิ่มเป็น 73.5 และในระยะติดตามความคงทนเพิ่มเป็น 78 แสดงว่าการใช้เทคนิคแม่แบบ
ทำให้ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของกลุ่มทดลองที่ 1 สูงขึ้น

สำหรับกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ในระยะ
เส้นฐานและในระยะทดลองสูงขึ้นจาก 19.5 เป็น 52 และเมื่อพิจารณาความถี่ของ
ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนในระยะติดตามผล เพิ่มเป็น 57 และในระยะติดตามความคงทน
ลดลงเป็น 56 แสดงว่าการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนทำให้ความขยันหมั่นเพียร
ในการเรียนของกลุ่มทดลองที่ 2 สูงขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่ม
ทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ทั้ง 3 ระยะ ปรากฏว่าความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตามความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ของกลุ่มทดลองที่ 1 เพิ่มสูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 ในทุกระยะของการทดลอง

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ
2. เพื่อเปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่ใช้เทคนิคแม่แบบกับกลุ่มที่ใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงขึ้นหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ
2. นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงขึ้นหลังการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ และนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนแตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ลี้กาดกรุงเทพมทานคร ปีการศึกษา 2534 ที่มีอายุระหว่าง 10 - 11 ปี มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ และมีเชาวน์ปัญญาระดับปานกลาง จำนวน 28 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช

สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่ม
อย่างมีขั้นตอนจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ๆ ละ 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารวบรวมข้อมูล

1. แบบประเมินความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
2. แบบบันทึกความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
3. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ
4. ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

การดำเนินการทดลอง

1. ระยะเวลาการทดลอง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยฝึกการสังเกตและบันทึก

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนจำนวน 8 คน เป็นเวลา 8 ครั้งละ 50 นาที
เพื่อหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกต จนได้ดัชนีความเชื่อมั่น .88

2. ขั้นตอนการทดลอง การทดลองในครั้งนี้เป็นการทดลองแบบสลับกลับ (ABA

Reversal Design) ใช้ระยะเวลา 12 สัปดาห์ โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 ระยะ คือ

- ระยะที่ 1 (A_1) ระยะเสถียรฐานพฤติกรรม ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึก

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนเป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที
โดยใช้คะแนนดิบสำหรับเขียนกราฟเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ก่อนการทดลองและใช้คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
เป็นการทดสอบก่อนการทดลอง

- ระยะที่ 2 (B) ระยะทดลอง ผู้วิจัยใช้เทคนิคแม่แบบกับกลุ่มทดลองที่ 1 และใช้ชุดพัฒนา

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนกับกลุ่มทดลองที่ 2 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกต
ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนเป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที
โดยใช้คะแนนดิบของนักเรียนแต่ละคนเขียนกราฟเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของความขยันหมั่นเพียร
ในการเรียนในระยะทดลอง

ระยะที่ 3 (A_2) ระยะหลังการทดลอง สังเกตและบันทึกความขยันหมั่นเพียรในการเรียน เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที โดยใช้คะแนนดิบสำหรับเขียนกราฟเพื่อดูความเปลี่ยนแปลงของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

3. หลังสิ้นสุดการทดลอง ดำเนินการตามลำดับดังนี้

- 3.1 นำผลการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สังเกต 2 คน เพื่อหาดัชนีความเชื่อมั่นของการสังเกตในช่วงการทดลอง
- 3.2 นำผลการสังเกตและการบันทึกพฤติกรรมมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ
- 3.3 เสนอข้อมูลด้วยกราฟ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ โดยการทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test)
2. เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน โดยการทดสอบของ วิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test)
3. เปรียบเทียบผลต่างของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน โดยการทดสอบของ แมน - วิทนี (The Mann - Whitney U Test)
4. เปรียบเทียบความคงทนของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน โดยการทดสอบของ แมน - วิทนี (The Mann - Whitney U Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้า สรุปผลได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ ปรากฏว่าความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. เปรียบเทียบความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ปรากฏว่าความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. เปรียบเทียบผลต่างของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ปรากฏว่าความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. เปรียบเทียบความคงทนของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ปรากฏว่าความคงทนของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนหลังการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ใช้เทคนิคแม่แบบมีความคงทนของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบกับชุดพัฒนา

ความขยันหมั่นเพียรที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 5 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ดงกักกรุงเทพมหานคร ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนภาษาในกลุ่ม

1.1 นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

มีพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุปรียา อันทิวโรทัย (2529 :

68 - 71) ซึ่งศึกษาการใช้เทคนิคแม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและทัศนคติในการเรียน

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร

พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนและทัศนคติทาง

การเรียนสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และวิศสุณี แทนประเสริฐสุข

(2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการใช้ตัวแบบภาพยนตร์ต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนในห้องเรียน

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สถานะรับเด็กหญิงพญาไท ที่มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนน้อย

ในชั่วโมงภาษาไทย พบว่าการใช้ตัวแบบภาพยนตร์สามารถเพิ่มพฤติกรรมตั้งใจเรียนในห้องเรียน

ของนักเรียนในกลุ่มทดลองได้ทั้งระยะระหว่างการทดลองและการติดตามผล นอกจากนี้

วีระ อสุหะ (2534 : 66 - 71) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียน

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสรรพวิทยาสังเคราะห์จังหวัดชัยนาท พบว่านักเรียนที่ได้

รับการสอนโดยการใช้เทคนิคแม่แบบมีมารยาทในชั้นเรียนสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้พบว่า การใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องความขยันหมั่นเพียร

ในการเรียน ช่วยให้นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะ

ในการใช้เทคนิคแม่แบบ ผู้วิจัยให้นักเรียนดูเทปโทรทัศน์ หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบแล้ว

ผู้วิจัยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปรายผลดีผลเสียของการกระทำของตัวละครในเทปโทรทัศน์ว่า

การกระทำแบบใดเหมาะสมและการกระทำแบบใดไม่เหมาะสม ซึ่งนักเรียนมีความสนใจ

กระตือรือร้นดูเทปโทรทัศน์และการอภิปรายผลดีของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและผลเสียของ

ความเกี่ยวข้องกันในการเรียนทำให้เกิดการเลียนแบบ จึงช่วยส่งผลให้นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน สอดคล้องกับ กุมารี ปุกหุด (2524 : 321) ที่กล่าวว่า เด็กวัยเรียนอายุ 9 - 11 ปี มีความสนใจหาตัวอย่างหรือตัวแบบที่จะยึดถือเป็นแบบปฏิบัติและเด็กวัยนี้จะเลียนแบบสิ่งที่ตนสนใจได้ง่ายและเหมาะสำหรับการเลียนแบบจากตัวแบบต่าง ๆ และสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของแบนดูรา ซึ่งกล่าวว่าการเรียนรู้ของเด็กส่วนใหญ่เกิดจากการกระทำตามแบบผู้อื่น ดังนั้นการเสริมสร้างพฤติกรรมให้กับเด็กจึงควรให้เด็กเห็นตัวอย่างที่ดีและไม่ดี เด็กจะรู้จักพิจารณาอย่างมีเหตุผลที่จะเลียนแบบต่าง ๆ (Bandura. 1977 : 2) การวิจัยครั้งนี้ได้จัดกระบวนการการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะดังกล่าว ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนที่รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยสังเกตพบว่าในระยะก่อนการทดลอง นักเรียนเข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา นำอุปกรณ์มาเรียนไม่ครบ ไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย ไม่ถามคำถาม ไม่ตอบคำถามของครูและไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน ไม่ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม ไม่ทำงานที่ครูมอบหมาย และไม่ทำการบ้านส่งครู หลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องความขยันหมั่นเพียรในการเรียนแล้ว นักเรียนเข้าชั้นเรียนตรงเวลา นำอุปกรณ์มาเรียนครบ ตั้งใจฟังครูอธิบาย ถามคำถาม ตอบคำถามของครู และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม ทำงานที่ครูมอบหมาย และทำการบ้านส่งครูมากขึ้น

1.2 นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2 สอดคล้องกับข้าเลื่อง วุฒิจันทร์ (2524 : 136) ที่กล่าวว่าการสอนจริยธรรมควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนหรือมีการกระทำสิ่งต่าง ๆ การแสดงออกและความคิดเห็นต่าง ๆ เป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสอดคล้องกับสมพงษ์ จิตระดับ (2530 : 45) ที่กล่าวว่าการสอนจริยธรรมควรจัดกิจกรรมการสอนประเภทต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้ลักษณะเนื้อหาเข้าถึงความเข้าใจ โดยนักเรียนมีบทบาทในการแสดงออก มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน เสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน กิจกรรมการสอนช่วยให้นักเรียนได้รับสาระ ความรู้ ความคิด เจตคติ ให้เกิดการยอมรับคุณธรรม และสอดคล้องกับ

งานวิจัยของพรพันธ์ วันศุกร์ (2534 : 69 - 70) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบสไลด์คาร์ตกับโปรแกรมการพัฒนาสุนิสัยที่มีต่อสุนิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบันไดม้า จังหวัดนครราชสีมา พบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้โปรแกรมการพัฒนาสุนิสัยมีสุนิสัยด้านการรักษาความสะอาดของร่างกายและด้านกิจวัตรประจำวันสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งโปรแกรมการพัฒนาสุนิสัยประกอบด้วยกิจกรรม การเชิญวิทยากรมาบรรยาย การแจกเรื่องสั้นกรณีตัวอย่าง และการแสดงบทบาทสมมติ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ชูพัฒนาความซนหมั่นเพียรในการเรียนเป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยการเชิญวิทยากรมาบรรยาย การแจกเรื่องสั้นกรณีตัวอย่าง และการแสดงบทบาทสมมติ ทุกครั้งที่จัดกิจกรรม นักเรียนร่วมกันอภิปรายซักถามข้อสงสัยจากครู และครูกับนักเรียนสรุปร่วมกัน ซึ่งกิจกรรมการให้ข้อมูลดังกล่าวสามารถสร้างความสนใจ ทำให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้นำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง

ผู้วิจัยสังเกตพบว่าในระยะก่อนการทดลอง นักเรียนแสดงพฤติกรรมเข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา นำอุปกรณ์มาเรียนไม่ครบ ไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย ไม่ถามคำถาม ไม่ตอบคำถามของครูและไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน ไม่ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม ไม่ทำงานที่ครูมอบหมายและไม่ทำการบ้านส่งครู หลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมช้พัฒนาความซนหมั่นเพียรในการเรียนแล้ว นักเรียนเข้าชั้นเรียนตรงเวลา นำอุปกรณ์มาเรียนครบ ตั้งใจฟังครูอธิบายถามคำถาม ตอบคำถามของครู และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่มทำงานที่ครูมอบหมาย และทำการบ้านส่งครูมากขึ้น

2. ความซนหมั่นเพียรในการเรียนระหว่างกลุ่ม

นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีความซนหมั่นเพียรในการเรียนสูงขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการใช้ช้พัฒนาความซนหมั่นเพียรในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับประเสริฐศรี เลื่อนครินทร์ (2524 : 52 - 53) ศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซนหมั่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเลข จังหวัดเลย พบว่านักเรียนที่ได้รับแม่แบบมีจริยธรรมด้านความซนหมั่นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อสนเทศ

สอดคล้องกับสปรีย์ชา อันทิวโรทิส (2529 : 68 - 71) ซึ่งศึกษาการใช้เทคนิคแม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการให้เทคนิคแม่แบบมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนและทัศนคติในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการให้ข้อสันเทศ และยังสอดคล้องกับวีระ อู่สาทะ (2534 : 66 - 71) ที่ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสรรพวิทยาสังเคราะห์ จังหวัดชัยนาท พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการให้เทคนิคแม่แบบมีการเปลี่ยนแปลงมารยาทในชั้นเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการให้ข้อสันเทศ นอกจากนี้พรพินธุ์ วันศุกร์ (2534 : 69 - 70) ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบสไลด์การ์ตูนกับโปรแกรมการพัฒนาสุนิสาที่มีต่อสุนิสาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบันไดมา จังหวัดนครราชสีมา พบว่านักเรียนที่ได้รับการให้เทคนิคแม่แบบสไลด์การ์ตูนมีสุนิสาด้านการรักษาความสะอาดของร่างกายและด้านกิจวัตรประจำวันสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องความขยันหมั่นเพียรในการเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียร ทั้งนี้เพราะเทคนิคแม่แบบที่ใช้เทปโทรทัศน์สามารถเห็นทั้งภาพและได้ยินเสียงของตัวละครที่แสดงเป็นเรื่องราวทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นและไม่เบื่อหน่ายในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแบนดูราและวอลเตอร์ (Bandura and Walters. 1963 : 49) ที่กล่าวว่าโลกทัศน์วิสัยทัศน์เป็นเครื่องมือในการช่วยให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การมีเสียงและภาพประกอบย่อมเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มทดลองได้ใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านพร้อม ๆ กัน เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนได้เร็วขึ้น และวิจิตร ภักดีรัตน์ (2532 : 284) กล่าวว่าเทปโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัวที่เหมาะสมที่สุด ทั้งนี้เพราะเทปโทรทัศน์สามารถให้ผู้เรียนได้รับสื่อที่เป็นทั้งภาพและเสียง และอาจมีตัวอักษรประกอบด้วย ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และเข้าใจง่ายกว่าสื่ออื่น ๆ ส่วนนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนน้อยกว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับ

การใช้เทคนิคแม่แบบเพราะ ในระยะแรกที่ผู้วิจัยแจกเอกสารเรื่องสั้นและเรื่องสั้นกรณีตัวอย่างให้นักเรียนสนใจและตั้งใจอ่าน แต่ระยะหลังพบว่า การแจกเอกสารและเรื่องสั้นกรณีตัวอย่างหลาย ๆ ครั้ง ทำให้นักเรียนมีความสนใจน้อยลง เพราะนักเรียนมีความสามารถในการอ่านต่ำ ส่วนวิธีการแสดงบทบาทสมมติ นักเรียนบางคนสนใจอยากแสดงบทบาท แต่นักเรียนบางคนไม่กล้าแสดงออก เกิดการประหม่า อาย และกลัวเพื่อนล้อ และพบว่าในการอภิปรายของกลุ่ม นักเรียนบางคน ไม่กล้าวิจารณ์การกระทำของเพื่อน จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนน้อยกว่ากลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า เทคนิคแม่แบบ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน สามารถพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนได้ ดังนั้นเทคนิคแม่แบบนี้จะเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ครูทั่ว ๆ ไป นำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การสอนและสามารถนำไปพัฒนาให้นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในด้านอื่น ๆ ต่อไป และพัฒนาพฤติกรรมอื่น

1.2 ครูผู้สอนสามารถนำเรื่องย่อจากโปรแกรมเทคนิคแม่แบบเรื่อง ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนไปใช้ให้เหมาะสมกับสภาพความขยันหมั่นเพียรที่เป็นปัญหาของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทดลองใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องความขยันหมั่นเพียรในการเรียนในระดับอื่น ๆ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับวิธีการอื่น ๆ กับการใช้เทคนิคแม่แบบ เช่น การจัดกิจกรรมกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ ว่าวิธีใดส่งผลต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนมากที่สุด

2.3 การใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียนควรพิจารณาความสามารถในการอ่านของกลุ่มตัวอย่างด้วย

บรรณานุกรม

กษิมา วิริยะ. การศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานเรื่อง การพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในเขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.

กาญจน์ แก้วทอง. การใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อเปลี่ยนนิมิตภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์บ้านศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

จรัส ดิษฐ์แก้ว. ผลของตัวแบบที่มีต่ออัตมโนทัศน์และการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชายที่เพื่อนไม่ยอมรับในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนตากพิทยาคม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.

จินดา สัมฤทธิ์. "พัฒนาการทางด้านจริยธรรมและการปลูกฝังจริยธรรมในสถานศึกษา", มิตรครู 22 (23) : 14-18 ; 15 ธันวาคม 2523.

เจริญ ช.ดำรง. "โครงการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียน", สารพัฒนาหลักสูตร. (26) : 49-57 ; มีนาคม 2528.

ชม ภูมิภาค. บทความวิทยุกระจายเสียงของสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทยชุดการศึกษาเพื่อคุณธรรม. กรุงเทพฯ : เจริญวิทยุการพิมพ์, 2525.

ชำเลื่อง วุฒิจันทร์. "คุณธรรมและจริยธรรม", หลักการและวิธีการพัฒนาจริยธรรมศึกษาในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, 2524.

ชูศรี วงศ์รัตน์. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจณปัจจนิก. จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ธงชัย โรจนวิภาค. ผลของตัวแบบที่มีต่ออัตมโนทัศน์และการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชายที่มีความประพฤติดัดต่อสังคม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.

ธีระ ชัยยุทธยรรยง. "พฤติกรรมของเด็กกับโทรทัศน์," วารสารแนะแนว. 12 มิถุนายน-กรกฎาคม, 2521.

นิภา ศรีไพโรจน์. สถิตินอนพาราเมตริก. มหาสารคาม : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2529

นิศา คำนวณวิริยะกุล. การสร้างแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์เพื่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

สำนักราชเลขาธิการ. พระบรมราชโองการและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ : 2531.

มิลินทร์ สำเภาเงิน. การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนจากการประเมินหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 และ 2521. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์. การทดลองใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

ปรีชา วิทโคต. "การเรียนรู้และการปรับพฤติกรรม," ในเอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว หน่วยที่ 13. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.

พรพันธ์ วันศุกร์. การเปรียบเทียบผลของเทคนิคแม่แบบสไลด์การคูณกับโปรแกรมการพัฒนาสุขนิสัยที่มีต่อสุขนิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบันไดม้า จังหวัดนครราชสีมา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

พรณี ช.เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมการแต่งตำรา

ทบวงมหาวิทยาลัย, 2530.

พินิต วัลโล. การผลิตรายการโทรทัศน์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

วัชร ทรัพย์มี. "วรรณกรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมเด็กและการแนะแนวระดับประถมศึกษา",

ในเอกสารการสอนชุดวิชาวรรณกรรมประถมศึกษา หน่วยที่ 14. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

วาสนา ปัทมาลัย. ผลของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชา

ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุกูลวิทยาลัย จังหวัดเลย.

ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2530. อัดสำเนา.

วิจิตร ภักดีรัตน์. วิทยโทรทัศน์กับการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2523.

วิชาการ, กรม. แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา,

2523.

วิศสุณี แทนประเสริฐสุข. ผลของการใช้ตัวแบบภาพยนตร์ต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนในห้องเรียน

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สภานเรกบับเด็กหญิงพญาไท. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

วีระ อสุหะ. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 โรงเรียนสรรพวิทยาสง จังหวัดชัยนาท. ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

ศรินสา ชัยเพียรเจริญกิจ. ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถม

ศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชวลกันชนานุกูล จังหวัดชลบุรี. ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ศศิธร บรรลือสินธุ์. ผลการใช้ตัวแบบที่มีต่อคุณธรรมด้านความกตัญญูแก่ผู้ของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ จังหวัดอุตรดิตถ์. ปริญญาโท กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ศิริกุล อำพันธ์แสง. ประสิทธิผลของการใช้เทปโทรทัศน์ในเด็กวัยเรียนต่อการลดความกลัวและ

การเพิ่มพฤติกรรมการให้ความร่วมมือในการถอนฟัน. วิทยานิพนธ์ วท.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ

: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2524.

. แผนพัฒนาคุณธรรม (พ.ศ.2530-2534) และสำนักงานพัฒนาคุณธรรม.

กรุงเทพฯ : 2529.

. "สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ" วิทยากรกับการปลูกฝังและเสริมสร้าง
ค่านิยม. โรงพิมพ์คุรุสภา, 2529.

. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2521.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย. "การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา,"

ชุดปฏิบัติการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐานเรื่องความขยันหมั่นเพียร. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภา, 2529.

ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ. เทคนิคการผลิตรายการวิดีโอเทปเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : 2528.

สมพงษ์ จิตระดับ. การสอนจริยธรรมในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการตำรา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2530.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พีรพัฒน์, 2526.

. "การพัฒนาจริยธรรม : การปรับพฤติกรรม," ในเอกสารการสอนชุด

วิชาจริยศึกษา หน่วยที่ 7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.

สวนา พรพัฒน์กุล. อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อการพัฒนาทางด้านความคิดและการเรียนรู้ทาง

สังคมของเด็กไทย. กรุงเทพฯ : รายงานการวิจัยฉบับที่ 3 ภาควิชาจิตวิทยา

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.

สำเภา วรากร. "สื่อมวลชนกับการศึกษา", ครูศาสตร์. 4 : 136-140 ; มิถุนายน

- กันยายน 2514.

สุนทร อมรวิวัฒน์ และสมพงษ์ จิตระดับ. "โรงเรียนประถมศึกษากับการพัฒนาจริยธรรม"

ในเอกสารการสอนชุดวิชาจริยศึกษา หน่วยที่ 11. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช, 2528.

สุนทร ชูโต. การให้ตัวแบบภาพยนตร์เพื่อลดความกลัวของเด็กวัยรุ่นไทย. วิทยานิพนธ์

ค.ม. : กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.

สุปรียา อันทิวโรทัย. ศึกษาการใช้แม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้และทัศนคติ

ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประดิษฐ์ธรรมาวิทยาคม.

ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2525. อัดสำเนา.

สุภาพร จันทร์ศิริโยธิน. ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเอง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร.

ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
อัดสำเนา.

สุภาพรณ พวงจันเพชร. "การสอนจริยศึกษา," ครูศาสตร์. 16(2) : 48-50 ;

ตุลาคม - ธันวาคม 2530.

สุรวัช ศรีวัช. "การสอนจริยธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา," ประชาศึกษา 29

: 43-46 ; มีนาคม 2521.

สุวดี ศรีเลณวิติ. "ความสนใจของเด็กต่อการเล่น," การส่งเสริมคุณภาพการปฏิบัติ

การพยาบาล. รวมรายงานการประชุมวิชาการในโอกาสฉลอง 84 ปี

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 4-7 สิงหาคม 2525 โดยคณะกรรมการ
จัดประชุมวิชาการ. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วพิมพ์, 2526.

อรประไพ จันทร์พาล. การใช้ตัวแบบในการสร้างเสริมระเบียบวินัยในโรงเรียนสำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชลประทานอนุเคราะห์. วิทยานิพนธ์

ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.

- อรสา กุมาร ปุทฺต. "หนังสือสำหรับเด็ก" ในเอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก
 หน่วยที่ 14. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2524.
- อัญชลี ลิขสรวงศ์. "สื่อมวลชนกับการพัฒนาเด็ก," ในเอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาเด็กและ
การเลี้ยงดู หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.

Bandura, Albert and F.L. Menlove. "Factors Determining
 Vicarious Extinction of Avoidance Behavior Through Symbolic
 Modeling" Journal of Personality and Social Psychology.
 8 : 99-108 ; 1968.

Bandura, Albert. Social Learning Theory. Englewood Cliffs,
 New Jersey : Prentice-Hall, 1977.

Bandura, Albert, Ross and Ross. "Imitation of Film- Mediated
 Aggressive Models." Child Development and Behavior.
 ed. Freda Rebelsky and Lym Dorman. New York : Alfred A. Knapp,
 1963.

Blackman, Garth J. and Adaeph Silberman. Modification of Child and
Adolescent Behavior. Belmont : California Wadsworth
 Publishing. Company Inc, 1975.

Clarke, S.A. and J.B. Kock, Children Development Through Adolescence
 New York ; John Wiley and Sons, 1978.

The English Language Institute of America. The New Grolier Webster
International Dictionary. 3 rd. ed., 1973. 678 P.

Good, Carter. V. Dictionary of Education. 3 rd. ed., New York, :
 McGraw-Hill, Inc., 1973. 681 P.

Hick, D.J. "Imitation and Relation of Film Aggressive Peer and
 Adult Models." Journal of Personality and Social Psychology.
 2 : 197-200. 1965.

Jaffe, Peter G. and Peter M Carlson. "Modeling Therapy for Test
 Anxiety : the Role of Model Effect and Consequences,"
Behavior Research and Therapy. 10 : 329-339 November 1972.

Marlatt, G. Allan and Martha A. Felly. Modeling Method in Helping People Change. ed. by Frederick H. Kanger and Arnold P. Goldstein. New York : Perganman Press Inc., 1975.

Midlarsky, B. Bryan, H. James. and P. Brickman. "Aversive Approval : Interactive Effects of Modeling and Reinforcement on Altruistic Behavior," Child Development. 44 : 321-328, 1973.

Miller, Neal Edgar and John Dollard. Social Learning and Imitation. New Haven, Yale University Press, 1967.

O'Corner, Robert D. "Modification of Social Withdrawal Through Symbolic Modeling," Journal of Applied Behavior Analysis. 2: 15-22, 1969.

Patterson, C.H. Relationship and Psychotherapy. New York : Harper and Row Publishing Co., 1974.

Sagotsky, Gerald. et al. " Learning to Cooperate : Effects of Modeling and Direct Instruction." Child Development. 52 : 1037-1042, 1981.

ภาคผนวก ก

แบบประเมินความยั่งยืนเพื่อใช้ในการเรียน

แบบสอบถามความยั่งยืนเพื่อใช้ในการเรียน

แบบประเมินความขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทย

โรงเรียน..... ครูประจำวิชาภาษาไทย.....

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5....จำนวนนักเรียน.....คน

คำชี้แจง ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงถึงความตั้งใจ ความเอาใจใส่ มีความพยายาม กระตือรือร้นในการเรียนเพื่อให้ได้รับผลสำเร็จ โดยพิจารณาจากความขยันหมั่นเพียรในการเรียนขณะที่ครูสอน และครูให้งานทำ มีดังนี้

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนขณะที่ครูสอน ได้แก่

1. เข้าชั้นเรียนตรงเวลา
2. เตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ ได้แก่ แบบเรียน แบบฝึกหัด สมุดจดงาน
3. ตั้งใจฟังครูอธิบาย ได้แก่ ไม่พูดคุยเล่นกันขณะที่ครูสอน

ไม่ทำงานอันอื่นมาทำ มองครูขณะที่สอน

4. ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน
5. ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน
6. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียนขณะที่ครูให้งานทำ ได้แก่

1. เตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ ได้แก่ ปากกา ไม้บรรทัด ยางลบ

แบบเรียน แบบฝึกหัด สมุดจดงาน

2. ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม
3. ทำงานที่ครูมอบหมายในชั้นเรียน
4. ทำการบ้านส่งครู

โปรดระบุน้ำหนักความขยันหมั่นเพียรของนักเรียนแต่ละคนในช่องที่มีพฤติกรรมแต่ละ

ด้านกำกับอยู่ สำหรับความหมายของพฤติกรรมแต่ละด้าน มีดังนี้

- 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมมาก
- 2 หมายถึง แสดงพฤติกรรมปานกลาง
- 1 หมายถึง แสดงพฤติกรรมน้อย
- 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

แบบสอบถามความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

กรุณาขีด / ลงหน้าพฤติกรรมที่ท่านพบจากนักเรียนในชั้นเรียนของท่าน
(ขีดได้มากกว่า 1 เครื่องหมาย)

----- เข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา

----- เตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ

----- ไม่พูดคุยหรือเล่นขณะที่ครูสอน

----- ไม่นำงานของวิชาอื่นขึ้นมาทำ

----- มองครูขณะที่ครูสอน

----- ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน

----- ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน

----- ตั้งใจทำงานตามที่ครูมอบหมาย

----- ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม

----- ทำกิจกรรมตามที่ครูกำหนด

----- ทำแบบฝึกหัด หรือ ทำการบ้านส่งครู

----- เตรียมบทเรียนมาล่วงหน้า

----- ทำงานที่ครูมอบหมายให้เสร็จทันเวลา

----- ศึกษาค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ

----- อื่น ๆ โปรดระบุ

ภาคผนวก ข

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

ชุดพัฒนาความยั่งยืนเพื่อนำเรียน

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

เรื่อง

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมวัยเทศ	-	1. เพื่อให้นักเรียนและครูกับนักเรียนมีความคุ้นเคยกัน 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและเข้าใจผลดีของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและผลเสียของความเกียจคร้านในการเรียน 3. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องความขยันหมั่นเพียรในการเรียน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการทำความรู้จักซึ่งกันและกัน ระหว่างนักเรียนด้วยกัน และครูกับนักเรียน โดยครูแนะนำตัวเองให้นักเรียนทุกคนรู้จัก ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ให้นักเรียนร่วมกิจกรรมสร้างความคุ้นเคย โดยครูแจกรูปผลไม้ที่ตัดออกเป็น 2 ส่วน ให้แต่ละคนได้รับ 1 ส่วน และให้ไปหาคนที่มีส่วนเข้ากันได้กับส่วนของตน 2. ให้นักเรียนแต่ละคู่ซักถามข้อมูลส่วนตัวกันให้มากที่สุดแล้วจดข้อมูลที่ได้ลงในกระดาษที่ครูแจกให้

เลขที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
				3. ให้นักเรียนแต่ละคู่ฝึกกัน แนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนแก่ นักเรียนคนอื่น ๆ 4. นักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมนี้ ว่ามีวัตถุประสงค์อะไร 5. ครูสรุปวัตถุประสงค์ของ กิจกรรมนี้ เพื่อให้นักเรียน เปิดเผยตนเองรวมทั้งทำให้ เป็นนักฟังที่ดี ซึ่งจะทำได้ นักเรียนรู้จักเพื่อนมากขึ้น และฝึกความกล้าพูด โดย การแนะนำเพื่อนให้นักเรียน คนอื่น ๆ รู้จัก 6. ครูอธิบายความหมายของ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของ ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน และผลเสียของความเกียจคร้าน ในการเรียน แล้วครูเปิดโอกาส ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย 7. ครูอธิบายรายละเอียด เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และลักษณะของ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
				การใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด ครูสังเกตความเข้าใจของนักเรียนและช่วยเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง จากนั้นครูนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะพบกันเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป
2.	เข้าชั้นเรียนตรงเวลา	ตรงต่อเวลา	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา 2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่เข้าชั้นเรียนตรงเวลาและเข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลาได้ 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการ	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอนถ้ามีนักเรียนเข้าห้องเรียนไม่ตรงเวลา การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ตรงต่อเวลา" ที่มีเรื่องราวของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			เข้าชั้นเรียนตรงเวลา และผลเสียของการ เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา	และเข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลาให้นักเรียนดูพร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย 2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียของการกระทำของตัวแบบในเทปโทรทัศน์ว่าการกระทำแบบใดเหมาะสม 3. นักเรียนร่วมกันสรุปและครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา
3.	เตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบได้แก่	ขอท่อนชนะ	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ 2. เพื่อให้นักเรียน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนเตรียมอุปกรณ์มาเรียนไม่ครบ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
	แบบเรียน แบบฝึกหัด สมุดจดงาน ปากกา ไม้บรรทัด ยางลบ		บอกลักษณะของแม่แบบ ที่เตรียมอุปกรณ์มาเรียน ครบและเตรียมอุปกรณ์ มาเรียนไม่ครบได้ 3. เพื่อให้นักเรียน เข้าใจผลดีของการ เตรียมอุปกรณ์มาเรียน ครบและผลเสียของการ เตรียมอุปกรณ์มาเรียน ไม่ครบ	การกระทำของนักเรียน เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ขอหน่อสนะ" ซึ่งมีเรื่องราว การเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ และเตรียมอุปกรณ์มาเรียนไม่ครบ ให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอก ให้นักเรียนพิจารณา และคิดตาม ไปด้วย 2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์ จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียน อภิปรายผลดีและผลเสียของการ กระทำของตัวเองแบบในเทปโทรทัศน์ ว่าการกระทำแบบใดเหมาะสม 3. นักเรียนร่วมกันสรุปและครู เพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยัง ไม่ได้กล่าวถึง ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อ คิดเห็นและประโยชน์ของการ เตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
4.	ตั้งใจฟัง ครูอธิบาย ได้แก่ ไม่พูดคุย เล่นกันขณะ ที่ครูสอน ไม่ทำงาน วิชาอื่นขึ้นมาทำ มองครูขณะที่ครูสอน	อดใจ ไว้ก่อน	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการตั้งใจฟังครูอธิบาย 2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่ตั้งใจฟังครูอธิบายและไม่ตั้งใจฟังครูอธิบายได้ 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการตั้งใจฟังครูอธิบายและผลเสียของการไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย พูดคุยเล่นกับเพื่อน หรือนำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ ไม่สนใจมองครู การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "อดใจไว้ก่อน" ซึ่งมีเรื่องราวของการตั้งใจฟังครูและการไม่ตั้งใจฟังครูอธิบายให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย 2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียของการกระทำของตัวเองแบบในเทปโทรทัศน์ว่าการกระทำแบบใดเหมาะสม

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
				3. นักเรียนร่วมกันสรุปและครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการตั้งใจฟังครูอธิบาย
5.	ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน	ถามบ้างชี้	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่ถามคำถามและไม่ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียนได้ 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการถามคำถามครูและผลเสียของการไม่ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนไม่ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ถามบ้างชี้" ซึ่งมีเรื่องราวของการถามคำถามและไม่ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียนให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
				2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียของการกระทำของตัวแบบในเทปโทรทัศน์ว่าการกระทำแบบใดเหมาะสม 3. นักเรียนร่วมกันสรุปและครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน
6.	ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน	ตอบ หนังสือ	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่ตอบคำถามและไม่	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนไม่ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียนได้ 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการตอบคำถามของครูและผลเสียของการไม่ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน	ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ตอบหน้อย" ซึ่งมีเรื่องราวของการตอบคำถามและไม่ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียนให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย 2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียของการกระทำของตัวแบบในเทปโทรทัศน์ว่าการกระทำแบบใดเหมาะสม 3. นักเรียนร่วมกันสรุปและครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7.	แสดงความ คิดเห็น เกี่ยวกับ บทเรียน	ช่วยกัน คิด	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่แสดงความคิดเห็นและไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนได้ 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการแสดงความคิดเห็นและผลเสียของการไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ช่วยกันคิด" ซึ่งมีเรื่องราวของการแสดงความคิดเห็นและไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย 2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียของตัวแบบในเทปโทรทัศน์ว่าการกระทำแบบใดเหมาะสม 3. นักเรียนร่วมกันสรุปและครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
				ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อ คิดเห็นและประโยชน์ของการแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน
8	ร่วมมือ กับเพื่อน ทำงาน กลุ่ม	ร่วมมือ ร่วมใจ	1. เพื่อให้นักเรียน ตระหนักถึงความ สำคัญของการร่วม มือกับเพื่อนทำงาน กลุ่ม 2. เพื่อให้นักเรียน บอกลักษณะของแม่แบบ ที่ร่วมมือกับเพื่อนทำงาน และไม่ร่วมมือกับเพื่อน ทำงานกลุ่มได้ 3. เพื่อให้นักเรียน เข้าใจผลดีของการ ร่วมมือกับเพื่อนทำงาน และผลเสียของการไม่ ร่วมมือกับเพื่อนทำงาน กลุ่ม	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียน ว่าในขณะที่ครูทำงานทำ ถ้านักเรียน ไม่ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม การกระทำของนักเรียน เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ร่วมมือร่วมใจ" ซึ่งมีเรื่องราวของ การร่วมมือกับเพื่อนทำงานและไม่ร่วม มือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม ให้นักเรียน ดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณา และคิดตามไปด้วย 2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์ จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน อภิปรายผลดี และผลเสียของตัวแบบในเทปโทรทัศน์ ว่าการกระทำแบบใดเหมาะสม

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
				3. นักเรียนร่วมกันสรุปและครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม
9.	ทำงานที่ ครู มอบหมาย	โต๊ะไม้หน้า เลข	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานที่ครูมอบหมาย 2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่ทำงานและไม่ทำงานที่ครูมอบหมายได้ 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการทำงานที่ครูมอบหมายและผลเสียของการไม่ทำงานที่ครูมอบหมาย	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูให้งานทำ ถ้านักเรียนไม่ทำงานที่ครูมอบหมายการกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "โต๊ะไม้หน้าเลข" ซึ่งมีเรื่องราวการทำงาน และการไม่ทำงานที่ครูมอบหมายให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
				2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน อภิปรายผลดีและผลเสียของการกระทำของตัวแบบในเทปโทรทัศน์ว่าการกระทำแบบใดเหมาะสม 3. นักเรียนร่วมกันสรุปและครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการทำงานที่ครูมอบหมาย
10.	ทำ การบ้าน ส่งครู	การบ้าน	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการทำการบ้านส่งครู 2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่ทำการบ้านส่งครูและไม่ทำการบ้านส่งครูได้	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า ในขณะที่ครูให้งานทำ ถ้านักเรียนไม่ทำการบ้านส่งครู การกระทำของ นักเรียนคนนั้นเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			3. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการทำการบ้านส่งครูและผลเสียของการไม่ทำการบ้านส่งครู	ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "การบ้าน" ซึ่งมีเรื่องราวเกี่ยวกับการทำการบ้านส่งครูและไม่ทำการบ้านส่งครู ให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย 2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียของการกระทำของตัวแบบในเทปโทรทัศน์ว่า การกระทำแบบใดเหมาะสม 3. นักเรียนร่วมกันสรุปและครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการทำการบ้านส่งครู

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
11.	นักเรียนชั้น	คนชั้น	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความซื่อสัตย์ซื่อในการเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่มีความซื่อสัตย์ซื่อในการเรียนและความซื่อสัตย์ซื่อในการเรียน 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของความซื่อสัตย์ซื่อในการเรียนและผลเสียของความซื่อสัตย์ซื่อในการเรียน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า การกระทำที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ซื่อในการเรียน ควรมีพฤติกรรมใดบ้าง ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่องเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ซื่อในการเรียนและความซื่อสัตย์ซื่อในการเรียนให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย 2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียของการกระทำของตัวแบบในเทปโทรทัศน์ว่า การกระทำแบบใดเหมาะสม 3. นักเรียนร่วมกันสรุปและครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
				ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของความซนหมั่นเพียร
12	ปัจฉิมนิเทศ	—	เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของความซนหมั่นเพียรในการเรียน ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงความซนหมั่นเพียรในการเรียน เห็นความสำคัญของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา การเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ การตั้งใจฟังครูอธิบาย การถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน การตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน การร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม การทำงานที่ครูมอบหมาย และการทำบ้านส่งครู ตลอดจนนำพฤติกรรมความซนหมั่นเพียรในการเรียนไปใช้ในการเรียน วิชาอื่นและในการศึกษาระดับต่อไป	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า นักเรียนควรมีความซนหมั่นเพียรในการเรียนหรือไม่ เพราะอะไร ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูให้นักเรียนบอกความหมาย ความสำคัญ และลักษณะพฤติกรรมในการเรียน 2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่ม ๆ ละ 4 คน ให้นักเรียนร่วมอภิปรายและรายงานว่าจะนำความซนหมั่นเพียรในการเรียนไปประยุกต์ใช้ในด้านใดได้บ้าง 3. ครูให้นักเรียนบอกเหตุผลของตนเองในการเลือกที่จะกระทำ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	แม่แบบ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
				หรือไม่กระทำพฤติกรรมที่แสดงถึงความขยันหมั่นเพียรในการเรียน 4. ครูให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ประโยชน์ที่ได้รับและครูกล่าวอวยพรนักเรียน

หมายเหตุ แต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

ชุดพัฒนาความยั่งยืนหมิ่นเพียรในการเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
1	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียนและครูกับนักเรียนมีความคุ้นเคยกัน 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของความยั่งยืนหมิ่นเพียรในการเรียนและเข้าใจผลดีของความยั่งยืนหมิ่นเพียรในการเรียนและผลลัพธ์ของความเกี่ยวข้องรื้อนในการเรียน 3. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการใช้ชุดพัฒนาความยั่งยืนหมิ่นเพียรในการเรียน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการทำความรู้จักกันระหว่างนักเรียนด้วยกันและครูกับนักเรียน โดยครูแนะนำตัวเองให้นักเรียนทุกคนรู้จัก ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ให้นักเรียนร่วมกิจกรรมสร้างความคุ้นเคย โดยครูแจกรูปผลไม้ที่ตัดออกเป็น 2 ส่วน ให้แต่ละคนไปหาคนที่มีส่วนเข้ากันได้กับส่วนของตน 2. ให้นักเรียนแต่ละคู่ซักถามข้อมูลส่วนตัวกันให้มากที่สุดและจดข้อมูลที่ไ้ลงในกระดาษที่ครูแจกให้ 3. ให้นักเรียนแต่ละคู่ผลัดกันแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จัก	<u>อุปกรณ์</u> 1. กระดาษรูปผลไม้ 4 รูป แต่ละรูปแบ่งออกเป็น 2 ส่วนโดยมีขนาดและลักษณะการตัดแบ่งแตกต่างกัน 2. กระดาษเปล่า 3. ปากกา <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากการซักถามข้อมูลของนักเรียนแต่ละคู่ 2. สังเกตจากการแนะนำเพื่อนให้คนอื่นรู้จัก 3. สังเกตจากการตั้งใจฟังของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
			4. นักเรียนช่วยกันสรุปกิจกรรมนี้ว่ามีวัตถุประสงค์อะไร 5. ครูสรุปว่ากิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักเรียนเปิดเผยตนเองรวมทั้ง หัดเป็นนักฟังที่ดี ซึ่งจะ ทำให้ นักเรียนรู้จักเพื่อนมากขึ้น และฝึกความกล้าพูด โดยการแนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จัก 6. ครูอธิบายความหมายของ พฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรในการเรียนเพื่อให้นักเรียน เข้าใจผลดีของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและผลเสียของความเกียจคร้านในการเรียน แล้วครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามถามข้อสงสัย 7. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และลักษณะของการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน	4. สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
			ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด โดยครูสังเกตความเข้าใจของนักเรียนและช่วยเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง จากนั้นครูนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ที่จะพบกันเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป	
2.	<u>เข้าชั้นเรียนตรงเวลา</u>	1. เพื่อให้ให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา 2. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา และผลเสียของการเข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอนถ้านักเรียนเข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูแจกบัตรละครเรื่อง "ตรงต่อเวลา" ให้นักเรียนอ่าน	<u>อุปกรณ์</u> บัตรละครเรื่อง "ตรงต่อเวลา" <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น 3. สังเกตจากการแสดงออกของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
			2. ให้นักเรียนส่งตัวแทนผู้ที่จะแสดงบทบาทต่าง ๆ ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้ออกมาแสดงบทบาทสมมติให้ทำหน้าที่สังเกตการแสดง 3. ให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติ 4. ให้นักเรียนที่เป็นผู้สังเกตแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับการแสดง 5. ถ้านักเรียนที่แสดงบทบาทสมมตินั้นแสดงไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องให้นักเรียนแสดงซ้ำอีก 6. นักเรียนที่เป็นผู้สังเกตและผู้แสดงร่วมกันแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด และครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง	4. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
3.	เตรียม อุปกรณ์ มาเรียน ครบ ได้แก่ แบบเรียน แบบฝึกหัด สมุดจดงาน ปากกา ไม้บรรทัด ยางลบ	1. เพื่อให้นักเรียน ตระหนักถึงความ สำคัญของการเตรียม อุปกรณ์มาเรียนครบ 2. เพื่อให้นักเรียน เข้าใจผลดีของการ เตรียมอุปกรณ์มา เรียนครบและผลเสีย ของการเตรียม อุปกรณ์มาเรียนไม่ ครบ	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียน ว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียน เตรียมอุปกรณ์มาเรียนไม่ครบ การกระทำของนักเรียน เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูแจกเอกสารเรื่อง "ขอหน่อสนะ" ให้นักเรียนอ่าน 2. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้สมาชิก ในกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ ผลดีของการเตรียมอุปกรณ์มา เรียนครบและผลเสียของการ เตรียมอุปกรณ์มาเรียนไม่ครบ 3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนเพื่อให้รายงาน ผลสรุปของกลุ่ม ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป สิ่งที่ได้เรียนมาทั้งหมด และ ครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียน ยังไม่ได้กล่าวถึง	อุปกรณ์ เอกสารเรื่อง "ขอหน่อสนะ" <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความ สนใจของนักเรียน 2. สังเกตจากการ อภิปรายกลุ่ม 3. สังเกตจากการ สรุปของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
4.	ตั้งใจฟังครูอธิบายได้แก่ไม่พูดคุยเล่นกันขณะที่ครูสอนไม่นำวิชาอื่นขึ้นมาทำมองครูขณะที่ครูสอน	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการตั้งใจฟังครูอธิบาย 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการตั้งใจฟังครูและผลเสียของการไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย มักพูดคุยนั่น เล่นกัน นำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำไม่มองครูขณะที่ครูสอน การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. เชิญวิทยากรเล่าเรื่อง "อดใจไว้ก่อน" ให้นักเรียนฟัง และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม 2. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีของการตั้งใจฟังครูและผลเสียของการไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย ค. <u>ขั้นสรุป</u> วิทยากรและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด และครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง	<u>อุปกรณ์</u> วิทยากร บรรยายเรื่อง "อดใจไว้ก่อน" <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน 3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
5.	ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการถามคำถามครูและผลเสียของการไม่ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอนถ้านักเรียนไม่ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียนการกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูแจกเอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง "ถามบ้างสิ" ให้นักเรียนอ่าน 2. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีของการถามคำถามครูและผลเสียของการไม่ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด และ ครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง	<u>อุปกรณ์</u> กรณีตัวอย่างเรื่อง "ถามบ้างสิ" <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน 3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
6.	ตอบคำ ถามของ ครูเกี่ยวกับ บทเรียน	1. เพื่อให้นักเรียน ตระหนักถึงความ สำคัญของการ ตอบคำถามของครู เกี่ยวกับบทเรียน 2. เพื่อให้นักเรียน เข้าใจผลดีของ การตอบคำถามของ ครูและผลเสียของ การไม่ตอบคำถาม ของครูเกี่ยวกับ บทเรียน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถาม นักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนไม่ตอบคำถาม ของครูเกี่ยวกับบทเรียน การกระทำของนักเรียน เหมาะสมหรือไม่ ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูแจกกรณีตัวอย่าง เรื่อง"ตอบหน่อย" ให้ นักเรียนอ่าน 2. ให้นักเรียนร่วมกัน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลดีของการตอบคำถามของ ครูและผลเสียของการไม่ ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับ บทเรียน ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป สิ่งที่เรียนมาทั้งหมด และ ครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียน ยังไม่ได้กล่าวถึง	<u>อุปกรณ์</u> กรณีตัวอย่าง เรื่อง"ตอบหน่อย" <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความ สนใจของนักเรียน 2. สังเกตจากการ แสดงความคิดเห็นของ นักเรียน 3. สังเกตจากการ สรุปของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
7.	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการแสดงความคิดเห็นและผลเสียของการไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอนถ้านักเรียนไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนการกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูแจกเอกสารเรื่อง "ช่วยกันคิด" ให้นักเรียนอ่าน 2. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายผลดีของการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนและผลเสียของการไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน 3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อให้รายงานผลสรุปของกลุ่ม ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด และครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง	<u>อุปกรณ์</u> บทละครเรื่อง "ช่วยกันคิด" <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน 2. สังเกตจากการอภิปรายซักถามของนักเรียน 3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
8.	ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการร่วมมือกับเพื่อน และผลเสียของการไม่ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูให้งานทำ ถ้านักเรียนไม่ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูแจกบัตรละครเรื่อง "ร่วมมือร่วมใจ" ให้นักเรียนอ่าน 2. ให้นักเรียนส่งตัวแทนผู้ที่จะแสดงบทบาทต่าง ๆ ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้ออกมาแสดง บทบาทสมมุติขึ้นให้ทำหน้าที่สังเกตการแสดง 3. ให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมุติ 4. ให้นักเรียนที่เป็นผู้สังเกตแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับการแสดง 5. ถ้านักเรียนที่แสดงบทบาทสมมุติขึ้นแสดงไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ให้นักเรียนแสดงซ้ำ	<u>อุปกรณ์</u> บัตรละครเรื่อง "ร่วมมือร่วมใจ" <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน 3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
			6. นักเรียนที่เป็นผู้สังเกตและผู้แสดงร่วมกันแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด และครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง	
9 .	ทำงานที่ครูมอบหมาย	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานที่ครูมอบหมาย 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการทำงานที่ครูมอบหมายและผลเสียของการไม่ทำงานครูมอบหมาย	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูให้งานทำ ถ้านักเรียนไม่ทำงานที่ครูมอบหมาย การกระทำของนักเรียนคนนั้นเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูแจกเอกสารเรื่อง "โธ่! ไม่น่าเลย" ให้นักเรียนอ่าน 2. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับผลดีของการทำงานที่ครูมอบหมาย	<u>อุปกรณ์</u> เอกสารเรื่อง "โธ่! ไม่น่าเลย" <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน 2. สังเกตจากการอภิปรายซักถามของนักเรียน 3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
			และผลเสียของการไม่ทำงานที่ครูมอบหมาย 3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อให้รายงานผลสรุปของการอภิปรายกลุ่ม ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด และครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง	
10.	ทำ การบ้าน ส่งครู	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการทำการบ้านส่งครู 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการทำการบ้านและผลเสียของการไม่ทำการบ้านส่งครู	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า ในขณะที่ครูให้การทำงาน ถ้านักเรียนไม่ทำการบ้านส่งครู การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูแจกกรณีตัวอย่างเรื่อง"การบ้าน"ให้นักเรียนอ่าน	<u>อุปกรณ์</u> กรณีตัวอย่างเรื่อง"การบ้าน" <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน 2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
			2. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีของการทำการบ้านและผลเสียของการไม่ทำการบ้านส่งครู ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมดและครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง	3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน
11.	นักเรียนชั้น	1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและผลเสียของความเกียจคร้านในการเรียน	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า การกระทำที่แสดงถึงความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ควรมีพฤติกรรมใดบ้าง ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูแจกเอกสารเรื่อง "คนขยัน" ให้นักเรียนอ่าน	<u>อุปกรณ์</u> เอกสารเรื่อง "คนขยัน" <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
			2. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายผลดีของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและผลเสียของความเกียจคร้านในการเรียน 3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมารายงานผลสรุปของกลุ่ม ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด และครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง	2. สังเกตจากการอภิปรายซักถามของนักเรียน 3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
12.	ปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อให้ นักเรียนบอกความหมายของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงความขยันหมั่นเพียรในการเรียน 2. เพื่อให้ นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา การเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ การตั้งใจฟังครูอธิบาย การถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน การตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน การร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม การทำงานที่ครูมอบหมาย และการทำการบ้านส่งครู ตลอดจนนำพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรไปใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ และในการศึกษาระดับอื่น ๆ ต่อไป	ก. <u>ขั้นนำ</u> ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า นักเรียนควรมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด ข. <u>ขั้นสอน</u> 1. ครูให้นักเรียนบอกความหมาย ความสำคัญ และลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงความขยันหมั่นเพียรในการเรียน 2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและรายงานว่าความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในด้านใดได้บ้าง 3. ครูให้นักเรียนบอกเหตุผลของตนเองในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรในการเรียน	<u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน 2. สังเกตจากการอภิปรายกลุ่มของนักเรียน 3. นักเรียนสามารถบอกเหตุผลของการแสดงพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรในการเรียนได้

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์/การประเมินผล
			4. ครูให้นักเรียนแต่ละคน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมความ ยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน ค. <u>ขั้นสรุป</u> ครูและนักเรียนสรุป ประเด็นสำคัญของ พฤติกรรมความยั่งยืน หมั่นเพียรในการเรียน ประโยชน์ที่ได้รับและครู กล่าวอ่ำนักเรียน	

หมายเหตุ : แต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

รายละเอียดของแม่แบบบทโทรทัศน์

เรื่อง

ความยั่งยืนเพื่อใช้ในการเรียน

1. เข้าชั้นเรียนตรงเวลา : เรื่องตรงต่อเวลา
2. เตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ : เรื่องขยันหมั่นเพียร
3. ตั้งใจฟังครูอธิบาย : เรื่องอดใจไว้ก่อน
4. ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน : เรื่องถามบ้าง
5. ตอบคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน : เรื่องตอบหน่อย
6. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน : เรื่องช่วยกันคิด
7. ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม : เรื่องร่วมมือร่วมใจ
8. ทำงานที่ครูมอบหมาย : เรื่องใช่! ไม่น่าเลย
9. ทำการบ้านส่งครู : เรื่องการบ้าน
10. นักเรียนชั้น : เรื่องคนชั้น

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ
การทดลองครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง ปฐมนิเทศ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนและครูกับนักเรียนมีความคุ้นเคยกัน
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและเข้าใจผลดีของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและผลลัพธ์ของความเกียจคร้านในการเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

อุปกรณ์

1. กระดาษรูปผลไม้ 4 รูป แต่ละรูปแบ่งเป็น 2 ส่วน โดยมีขนาดและลักษณะการตัดแบ่งแตกต่างกัน
2. กระดาษเปล่า
3. ปากกาคนละ 1 ด้าม

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการทำความรู้จักกันระหว่างนักเรียนด้วยกันและครูกับนักเรียน โดยครูแนะนำตัวเองให้นักเรียนทุกคนรู้จัก

ข. ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนร่วมกิจกรรมสร้างความคุ้นเคย โดยครูแจกกระดาษรูปผลไม้ที่ตัดออกเป็น 2 ส่วน ให้แต่ละคนได้รับ 1 ส่วนและไปหาคนที่มีส่วนเข้ากันได้กับส่วนของตน

2. ให้นักเรียนแต่ละคู่ซักถามข้อมูลส่วนตัวกันให้มากที่สุดแล้วจดข้อมูลที่ได้อลงในกระดาษที่ครูแจกให้
 3. ให้นักเรียนแต่ละคู่ผลักดันแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนให้แก่เพื่อนคนอื่น ๆ รู้จัก
 4. นักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมว่ามีวัตถุประสงค์อะไร
 5. ครูสรุปว่ากิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนเปิดเผยตนเองรวมทั้งการหัดเป็นนักฟังที่ดี ซึ่งทำให้นักเรียนรู้จักเพื่อนมากขึ้นและฝึกความกล้าพูด โดยการแนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จัก
 6. ครูอธิบายความหมายของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและผลเสียของความเกียจคร้านในการเรียน แล้วครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย
 7. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และลักษณะการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่องความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
- ค. ขั้นสรุป
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด ครูสังเกตความเข้าใจของนักเรียนและช่วยเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง จากนั้นครูนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ที่จะพบกันเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการซักถามข้อมูลซึ่งกันและกันของนักเรียนแต่ละคู่
2. สังเกตจากการแนะนำเพื่อนให้คนอื่นรู้จัก
3. สังเกตจากการตั้งใจฟังของนักเรียน
4. สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง "ตรงต่อเวลา"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา
2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่เข้าชั้นเรียนตรงเวลาและเข้าชั้นเรียน

ไม่ตรงเวลาได้

3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลาและผลเสียของการ

เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนเข้าชั้นเรียน

ไม่ตรงเวลา การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ตรงต่อเวลา" ซึ่งมีเรื่องราวของการเข้าชั้น

เรียนตรงเวลาและเข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลาให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณา

และคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียการกระทำของตัวละคร

2.1 การที่ตัวละครแม่แบบ มานิต และมานะ แสดงการกระทำเช่นนั้น เกิดผลดีอย่างไร

2.2 การที่ตัวละครแม่แบบ ขจร และเกษม แสดงการกระทำเช่นนั้น เกิดผลเสียอย่างไร

2.3 การกระทำของตัวละครแม่แบบใดเหมาะสมแก่การเลียนแบบ

3. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา และครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนจากการดูเทปโทรทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

บทละครแม่แบบ ครั้งที่ 2 เรื่องตรงต่อเวลา

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
1	1	CAPTION	บทละครแม่แบบ เรื่อง ตรงต่อเวลา	
	2	FADE IN	บรรยากาศในโรงเรียน นักเรียนวิ่งเล่น	
	3	CU	กระดิ่ง	เสียงกระดิ่ง
	4	LS	นักเรียนวิ่งมาเข้าแถวหน้าชั้นเรียน	
	5	LS/PAN/R	นักเรียนกำลังเข้าแถว	
	6	LS	นักเรียนเดินเข้าห้องเรียน	
	7	MS/PAN	มานิตและมานะเดินเข้าห้องเรียน แล้วเดินไปที่นั่งที่โต๊ะเรียน	
	8	LS	นักเรียนนั่งโต๊ะเรียน	
		ด้านหน้า		
	9	GS	นักเรียนนั่งในห้องเรียน	เสียงกระดิ่ง
		ด้านหลัง		
	10	MS/PAN/R	ครูนิตยาเดินเข้าชั้นเรียน	
	11	MS	หัวหน้าชั้นบอก	นักเรียนทำความเคารพ
	12	ZOOM/OUT	นักเรียนทำความเคารพ	"สวัสดี (ครับ ค่ะ) คุณครู"
		/LS		
	13	CU	ครูนิตยามีพพร้อมกับพยักหน้ารับและทักทาย นักเรียนแล้วครูนิตยาเหลือบตาไปที่โต๊ะ ของนักเรียนที่ว่าง	"สวัสดีนักเรียนทุกคน" "อ้าว ! หายไปไหนอีก 2 คน"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
2	14	LS	นักเรียนหันไปมองโต๊ะที่ว่าง	"พวกเขเข้าชั้นเรียนตรงต่อเวลาดีมาก" วันนี้เรามาเรียนเรื่องคำควบแท้และคำควบไม่แท้ คำควบแท้ เป็นคำที่มีพยัญชนะควบกับ ร ล ว ประสมสระตัวเดียวกัน อ่านออกเสียงพร้อมกัน ตัว ก ข ค มี ร ล ว ควบ ตัว ต มี ร ควบ ตัว ป ฟ มี ร ล ควบ ตัว ผ มี ล ควบ
	15	CU	โต๊ะนักเรียนที่ว่าง	
	16	MS	ครูนิศยา	
	1	MS	ครูนิศยาอธิบายคำควบแท้และควบไม่แท้	
		PAN/ ZOOM OUT		
		GS		
	2	MS	ขจรยืนอยู่ที่ประตูด้านหลังของชั้นเรียน	
	3	MCU	ครูนิศยาพยักหน้ารับ	
	4	MS/PAN	ขจรรีบเดินมานั่งที่โต๊ะแล้วหยิบหนังสือเรียนขึ้นมา	
	5	BCU	มือขจรสะกิดไหล่ของมานิต	
	6	CU	มานิตหันมามองขจร	"ครูสอนถึงหน้าไหนแล้วมานิต"
	7	CU	ขจรถามมานิต	

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
3	8	CU	มานิตหันมาพูดกับขจรแล้ว มานิตหันไปฟังครูนิศยา อธิบายต่อ	"พวกแกมัวแต่เล่นกันอยู่ได้"
	9	CU	ขจรพลิกหนังสือไปมา	
	1	MS	ขณะที่ครูนิศยากำลังอธิบาย	คำควบไม่แท้ เป็นคำที่มีพยัญชนะควบกับ ร แต่ไม่ออกเสียง ร และบางตัวออก เสียงเป็นอย่างอื่น ส่วนมาก เป็นตัว จ ช ศ ส ควบกับ ร
	2	MS	เกษมยืนอยู่ที่ประตูหลังของ ชั้นเรียน	"ครูครับผมขออนุญาตเข้าห้องเรียนครับ"
	3	MCU	ครูนิศยาหันมาที่เกษมพร้อมกับ พยักหน้ารับ	"เข้ามาได้ "
	4	MCU/PAN	เกษมเดินมาที่โต๊ะเรียน แล้วหันมาถามขจร	"จร จร ครูอธิบายอะไรอะ"
	5	CU	ขจร	"ไม่รู้ซี ฉันเพิ่งเข้ามาเหมือนกัน"
	6	MS	เกษมสะกิดมานะ	"มานะ ครูให้ทำอะไรนะ"
	7	CU	มานะกำลังฟังครูนิศยาอธิบาย	
	8	MS/ZOOM IN/BCU CAPTION	เกษมนั่งคิด สวัสดี	"ถ้าเราเข้าชั้นเรียนตรงเวลา" เราคงจะเข้าใจที่ครูนิศยาอธิบาย ZOOM OUT FADE IN/CUT

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง การเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง "ขอหน่อสนะ"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ
2. เพื่อให้เด็กเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่เตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบและเตรียมอุปกรณ์มาเรียนไม่ครบได้
3. เพื่อให้เด็กเรียนเข้าใจผลดีของการเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบและผลเสียของการเตรียมอุปกรณ์มาเรียนไม่ครบ

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนเตรียมอุปกรณ์มาเรียนไม่ครบ การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ขอหน่อสนะ" ซึ่งมีเรื่องราวของการเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบและเตรียมอุปกรณ์มาเรียนไม่ครบให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียการกระทำของตัวเอง

2.1 การที่ตัวละครแม่แบบ หจร และบุญมี แสดงการกระทำเช่นนั้น
เกิดผลคืออย่างไร

2.2 การที่ตัวละครแม่แบบ ชำนาญ และวันชัย แสดงการกระทำเช่นนั้น
เกิดผลเสียอย่างไร

2.3 การกระทำของตัวละครแม่แบบใดเหมาะสมแก่การเลียนแบบ

3. นักเรียนร่วมกันสรุป เรื่องการเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ และครูเพิ่มเติม
สิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนจากการตอบโทรทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

บทละครแม่แบบ ครั้งที่ 3 เรื่องขอหนังสือ

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
1	1	CAPTION	บทละครแม่แบบ เรื่อง ขอหนังสือ	
	2	FADE IN	บรรยากาศวันหนึ่งในหัวโมงภาษาไทย	
	3	MCU	ครูนิศากำลังสอนนักเรียนเรื่อง วิธีการเขียนจดหมาย	
	4	ZOOM IN MS	โดยนำเข้าสู่บทเรียน	"วันนี้เรามาเรียนวิธีการเขียน จดหมายเวลาเปิดเทอมนักเรียนจะ ได้เขียนจดหมายถึงเพื่อนได้" ครูขอให้นักเรียนนำหนังสือเรียน วิชาภาษาไทยขึ้นมาแล้วเปิดบทที่ 4 เรื่องจดหมายจากสุพรรณบุรี"
	5	MS	นักเรียนนำหนังสือเรียนพร้อมกับ ปากกา ไม้บรรทัด ยางลบขึ้นมา	
	6	MS	ครูนิศาย	"นักเรียนลองดูซิคะว่า วิธีการ เขียนจดหมายของดวงแก้ว เขียนถึงเพื่อนอย่างไร"
	7	MCU	ทจว เปิดหนังสือ	

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
	8	MCU	ชำนานูนั่งเฉย ๆ	
	9	MCU	ขจรหันมาพูดกับชำนานู	"ชำนานูคุยกับฉันก็ได้นะ"
	10	CU	ขจรเลื่อนหนังสือให้ชำนานูดู	
	11	MCU	ชำนานูหันมาดูหนังสือกับขจร	
	12	CU	ชำนานูพูดกับขจร	"ฉันลืมเอาหนังสือมา"
2	1	MS	ครูนิศยาอธิบาย	"การเขียนจดหมายประกอบ ด้วย 7 ส่วน" "ครูขอให้นักเรียนนำแบบฝึกหัด วิชาภาษาไทยชิ้นมาดูประกอบ หนังสือเรียน"
	2	MS/PAN	นักเรียนนำแบบฝึกหัด วิชาภาษาไทยชิ้นมาดูประกอบ หนังสือเรียนภาษาไทย	
	3	MCU	บุญมีนำแบบฝึกหัดขึ้นมา	
	4	MCU	วันชัยสะกิดบุญมีพร้อมทั้งชะโงกหน้า ดูหนังสือของบุญมี	"บุญมี ! ขอฉันดูหนังสือบ้างสิ"
	5	ZOOM/IN CU	วันชัยเคาะโต๊ะเล่น	
	6	MCU	ครูนิศยาเหลียวตามองดูวันชัย แล้วหยอดสอนชั่วขณะ	
	7	MS	ครูนิศยาสอนต่อ	"ก่อนที่จะเราจะลงมือเขียนจดหมาย ครูขอให้นักเรียนนำสมุดขึ้นมา"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
3	8	MCU	บุญมีนำสมุดขึ้นมากะระกะ	กะระกะ โดยแบ่งกระดาษออกเป็น 4 ส่วน เท่า ๆ กัน ใช้บรรทัดบนสุดเขียนที่อยู่ของนักเรียน"
	9	MCU	วันชัย เรียกบุญมี	
	10	CU	บุญมีหันมามองวันชัยแล้วทำสีหน้าไม่พอใจ	
	11	CU	วันชัย	" ขอกระดาษแผ่นเดียวก็ได้না"
	12	MCU	บุญมีหยิบกระดาษให้วันชัย	เมื่อนักเรียนเข้าใจวิธีการเขียนจดหมายแล้ว ครูขอให้ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนคนละหนึ่งฉบับ แล้วให้นักเรียนทำช่องใส่จดหมาย
	1	MCU	ครูนิศาสอบนิยาย	
	2	GS	นักเรียนลงมือเขียนจดหมาย	
	3	ZOOM IN	สุวรรณากำลังเขียน	
		CU/PAN/	ดวงแก้วกำลังลบคำผิด	
		MCU		
	4	MCU	ทจรกำลังใช้ไม้บรรทัดขีดเส้นทำช่องจดหมาย	" ทจร ทจร ขอสิมไม้บรรทัดบ้างสิ"
	5	ZOOM OUT	วันชัยสะกิดทจร	
		/MS		

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
	6	MS	ขจรหันไปพูดกับวันชัย	"รอเดี๋ยวฉันยังไม่เสร็จเลย"
	7	CU	วันชัย	"เอามาก่อนเถอะน่า เดี่ยว เดี่ยว"
	8	MS	ครูนิศยาหันมาถาม	"มีปัญหาอะไรวันชัย"
	9	MS	วันชัย	"ผมขี้เมาไม่บรรทัดขจรครับ"
	10	MS	ครูนิศยา	"อ้าว! ทำไมเธอไม่ได้เตรียม อุปกรณ์มาเรียนหรือวันชัย"
	11	CU	วันชัยหลบสายตาครูนิศยา	
	12	MCU	ครูนิศยาหันหน้ามาพูดกับ นักเรียนทั้งชั้น	"ครูภูมิใจมากที่เห็นนักเรียน ส่วนใหญ่เตรียมอุปกรณ์มาเรียน นักเรียนบางคนที่ไม่เตรียมอุปกรณ์ ไม่ครบ จะเข้าใจที่ครูสอนอย่างไร"
	13	CU	วันชัยมีสีหน้าสลดลง	
	14	PAN/ZOOM /CU CAPTION	ชำนานภูมิสีหน้าสลดลง สวัสดี	ZOOM OUT FADE IN/CUT

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง ตั้งใจฟังครูอธิบาย ไม่พูดคุยเล่นขณะที่ครูสอน ไม่นำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ
มองครูขณะที่ครูสอน เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง "อดใจไว้ก่อน"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการตั้งใจฟังครูอธิบาย
2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่ตั้งใจฟังครูอธิบายและไม่ตั้งใจฟังครูอธิบายได้
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการตั้งใจฟังครูอธิบายและผลเสียของการไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย พูดคุยเล่นกัน นำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ โดยไม่สนใจมองครูขณะที่ครูสอน การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "อดใจไว้ก่อน" ซึ่งมีเรื่องราวของการตั้งใจฟังครูอธิบายและไม่ตั้งใจฟังครูอธิบายให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียการกระทำของตัวเอง

2.1 การที่ตัวละครแม่แบบ มณี ฤทัย กมล และมานิต

แสดงการกระทำเช่นนั้นเกิดผลดีอย่างไร

2.2 การที่ตัวละครแม่แบบ วิเชียร วิชัย มานพ และบุญมี

แสดงการกระทำเช่นนั้นเกิดผลเสียอย่างไร

2.3 การกระทำของตัวละครแม่แบบใดเหมาะสมแก่การเลียนแบบ

3. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการจัดใจฟังครูอธิบาย และครูเพิ่มเติม

สิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการตั้งใจฟังครูอธิบาย

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนจากการดูเทปโทรทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

บทละครแม่แบบ ครั้งที่ 4 เรื่อง "อดใจไว้ก่อน"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
1	1	CAPTION	บทละครแม่แบบ เรื่อง "อดใจไว้ก่อน"	
	2	FADE IN	บรรยากาศในชั้นเรียน ในชั่วโมงภาษาไทย ขณะที่ครูหากำลัง สอนเรื่อง "บุญบังไฟ" นักเรียนส่วนใหญ่ ในห้องเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย	
	3	ZOOM IN/MS	ครูหาอธิบาย	บุญบังไฟ เป็นประเพณีที่ทำ กันมากในภาคอีสาน โดย เฉพาะจังหวัดมหาสารคาม เหตุที่มีประเพณีบุญบังไฟ สันนิษฐานว่า บุญบังไฟเป็น บุญวิสาขบูชา นิยมทำกัน กลางเดือน 6 เป็นวัน วิสาขบูชา
	4	MS	วิเชียรกับวิชัย พูดคุยเล่นกัน ไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย	
	5	MS	มณี ฤทธิส กมลและมานิตกำลัง ตั้งใจฟังครูอธิบาย	
	6	ZOOM IN/MS	ครูอธิบาย	พิธีนี้ทุกคนให้ความร่วมมือ กันเป็นอย่างดี เพราะถือว่า เป็นงานของตน

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
2	7	CU	มานพนางานวิชาอื่นขึ้นมาทำ	การทำบั้งไฟ ใช้กระบอกไม้ไผ่ หรือใช้เหล็กขนาดยาว 5 รอบ ของกระบอกไฟใช้เชือกพันรอบกระบอก 5 รอบเป็นความยาวของตัวบั้งไฟ
	8	CU	บุญมีมองไปที่หน้าต่างไม่สนใจมองครู	
	9	MCU	ครูซาหันไปมองนักเรียนเหล่านั้นด้วยสีหน้าไม่พอใจและทอดถอนใจ	
	10	LS	นักเรียนทั้งหมดเงยบ	
	11	CU	วิเชียรกับวิชัยหันหน้ามาสบตากันแล้วก้มหน้าหลบสายตาครู	
	12	CU	มานพนางานวิชาอื่นเก็บไว้ใต้โต๊ะทันที	
	13	MS/PAN/R	นักเรียนหันหน้ามองครูซา	
	14	MS/ZOOM/LS	ครูซาดำเนินการสอนต่อ นักเรียนส่วนใหญ่หนึ่งเรียนด้วยความตั้งใจ	
	1	MS/PAN/R	วิเชียรกับวิชัยคุยเล่นกันต่อ จนมาถึงหันมามองทั้ง 2 คน	
	2	ZOOM IN	ด้วยสีหน้าไม่พอใจ	
	3	MS/PAN	วิเชียรกับวิชัยเล่นกัน	
	4	MS/PAN/R	มานพนำเอางานอื่นขึ้นมาทำอีก บุญมีมองสิ่งที่อยู่นอกห้องเรียน	
	5	CU	มานะ เป็นหัวหน้าห้อง พูดขึ้น	
				"เงียบหน่อยซิฉันฟังครูอธิบายไม่รู้เรื่องเลย เดี๋ยวครูถาม พวกเธอตอบไม่ได้หรอก"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND	
	6	CU	วีเชียรหันมาพูดกับมานะ	"อ่าอยู่ไหนมานะ แกฟังครูไปเถอะ"
	7	MS	วีเชียรกับวิชัยพูดคุยเล่นกันอย่าง สนุกสนาน	
	8	SOOM IN/MS	ครูสุชาสอนจบบทเรียนแล้ว หันมาถาม นักเรียนทั้งหมด	"ใครลองบอกครูซิว่า บ้างหมายถึงอะไร"
	9	LS	นักเรียนบางส่วนยกมือ	
	10	MS	ครูสุชาเรียก	"มณ"
	11	MS	มณลุกขึ้นยืนตอบครู	"กระบอกไม้ไผ่ค่ะ"
	12	CU	ครูสุชาพยักหน้า	"เก่งมาก แสดงว่าเธอ ตั้งใจฟังครูสอนดีมาก"
	13	CU	มณยิ้มแล้วนั่งลง	
	14	CU	ครูสุชาหันมาทางวีเชียรและถามขึ้น	"บุญบังไฟจิตขึ้นที่จังหวัด ไหนวีเชียร"
	15	MS/ZOOM IN	วีเชียรหยุดคุยและหันมาทางครูสุชาแล้ว ลุกขึ้นยืน ก้มหน้า	
	16	CU	ครูสุชาถามวิชัยเพื่อนที่นั่งอยู่โต๊ะเดียวกัน	"แล้ววิชัยจะตอบครูได้ไหม ว่าบุญบังไฟจิตขึ้นที่จังหวัดไหน"
	17	CU	วิชัยลุกขึ้นยืนก้มหน้าและหลบสายตาครู	
	18	CU	ครูสุชาเดินไปที่วีเชียรและวิชัยและพูดขึ้น	"เธอทั้ง 2 คนตอบคำถามครู ไม่ได้ ต้องยืนไปก่อนนะจน กว่าจะอนุญาตให้นั่งลง"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	19	CU/PAN	วิเชียรกับวิชัยมีสีหน้าสลดลง
	20	MS	ครูชาเดินมาหน้าห้องแล้วหันมาทางฤทัย และถามฤทัย
	21	MS	ฤทัยลุกขึ้นขึ้น
	22	CU	ครูชาพยักหน้า
	23	LS	ครูและนักเรียนในห้องปรบมือให้ฤทัย
	24	CU	ฤทัยยิ้มแล้วนั่งลง
	25	CU	ครูชาหันมาทางมานพ
	26	MS	มานพลุกขึ้น หันไปสับสายตาเพื่อนข้าง ๆ
	27	CU	ครูชาพุดขึ้น
	28	CU	ครูชาหันมาทางบุญมี
	29	CU	บุญมีลุกขึ้นขึ้นแต่ตอบคำถามที่ครูถามไม่ได้
	30	CU	ครูชามีสีหน้าไม่พอใจและพุดขึ้น
			"บุญมีไฟจัดขึ้นที่จังหวัด ไหนฤทัย" "มหาสารคามค่ะ" "เก่งมาก" "ชาวอีสานจัดงานขึ้น เพราะอะไรมานพ" "เขากลัวคนหนึ่งที่ตอบคำถาม ครูไม่ได้" "เขตอบครูได้ไหมบุญมี" "พวกเขทั้ง 4 คนตอบคำ ถามครูไม่ได้แสดงว่า ขณะ ครูสอน พวกเขไม่ ตั้งใจฟังครูอธิบาย มัวแต่ คุยกันเล่นกัน นำเอางาน วิชาอื่นขึ้นมาทำ ไม่มองครู ขณะที่ครูสอน"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
				วันนี้หลังเลิกเรียนแล้วทั้ง 4 คน ไปพบครูที่ห้องพักครูนะ
	31	CU	วีเชียร์หันหน้ามาสบตาวีชัย	
	32	CU	ส่วนบุญมีและมานพทำหน้าเศร้า ๆ	เพราะไม่ทราบว่าจะถูก ครูลงโทษหรือไม่
		CAPTION	สวัสดี	ZOOM OUT FADE IN/CUT

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง "ถามบ้างซี"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่ถามคำถามครูและไม่ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียนได้
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการถามคำถามครูและผลเสียของการไม่ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน

วิธีดำเนินการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนไม่ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียนการกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ถามบ้างซี" ซึ่งมีเรื่องราวของการถามคำถามครูและไม่ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียนให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย
2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียการกระทำของตัวเอง

2.1 การที่ตัวละครแม่แบบ แก้วตา เกษม มานะ และดวงแก้ว

แสดงการกระทำเช่นนั้นเกิดผลดีอย่างไร

2.2 การที่ตัวละครแม่แบบ สิ้นตัด แสดงการกระทำเช่นนั้น

เกิดผลเสียอย่างไร

2.3 การกระทำของตัวละครแม่แบบใดเหมาะสมแก่การเลียนแบบ

3. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน และครู

เพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการถามคำถามครูเกี่ยวกับ

บทเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนจากการดูเทปโทรทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

บทละครแม่แบบ ครั้งที่ 5 เรื่องถามบ้างซี

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
1	1	CAPTION	บทละครแม่แบบ เรื่อง ถามบ้างซี	
	2	FADE IN GS/ZOOM IN/MS	บรรยากาศวันหนึ่งในชั่วโมงภาษาไทย ครูนิศากำลังอธิบายเรื่อง ท่อม - โมง ให้นักเรียนฟัง	"สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ทรง อธิบายว่า สมัยโบราณ เวลากลางวันใช้ฆ้องตีบอกเวลา เสียงฆ้องดัง โมง โมง ส่วน กลางคืนใช้กลองตีบอกเวลาเสียง ดัง ท่อม ท่อม เวลาเท่าไรก็ดีเท่านั้น"
	3	MS	ครูนิศานักเรียน	"ใครมีข้อสงสัยบ้างไหมคะ"
	4	MCU	แก้วตาดวงใจถามครูนิศา	"ครูคะ ตอนเย็นเคาฯพชฯชาติ เป็นเวลาอะไรคะ"
	5	MCU	ครูนิศาทักทาย	"เป็นเวลา 18.00 นาฬิกา ใช้ฆ้องตี 6 ที่ เราเรียกว่า 6 โมง"
	6	MCU	เกษมถาม	"12.00 นาฬิกาของกลางวัน และกลางคืน เราเรียก ต่างกันอย่างไรครับ"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
2	7	MCU	ครูนิตยาสัมผัสพร้อมกับพูดชมเชย	"เป็นคำถามที่ดี "
	8	MCU	ครูนิตยาอธิบาย	" 12.00 นาฬิกาของ กลางวันเรียกว่า เกียงวัน ส่วน 24.00 นาฬิกา เป็น เวลากลางคืนเรียกว่า เกียงคืน หกทุ่ม หรือ สองยามก็ได้"
	9	MCU	มานะถามขึ้น	"เวลาพระดีระฆังบอก เวลาได้ไหมครับ"
	10	CU/ZOOM OUT/MS	ครูนิตยาก็มืดระฆังพร้อมกับอธิบาย ให้นักเรียนในห้องฟังด้วย	"ได้ค่ะ ระฆังจะบอกเวลาทำวัตร"
	11	MS	สันศักดิ์นำกระดานขึ้นมาวาดรูปเล่น และหันมาพูดกับมานะ	" ทำไมถามกลัวว๊ว ๆ อย่างนั้นวะ"
	12	MCU	มานะหันมามองหน้าสันศักดิ์	
	13	CU	สันศักดิ์หลบสายตา	
	1	MS	ครูนิตยาถามนักเรียน	"หัวโหมงนี้ใครยังไม่ได้ถามครู บ้างคะ"
	2	MCU	นักเรียนตอบ	"ผมถามแล้วครับ"
	3	MCU	นักเรียนตอบ	"หนูถามแล้วค่ะ"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
	4	MS	ครูนิตยาหันมาทางสันทัด แล้วถามสันทัด	"ลองตั้งคำถามถามครู เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนชีสันทัด"
	5	CU/OVER SHOULDER	สันทัดตอบ	"ผมไม่ทราบจะถามอะไรครับ"
	6	MCU/OVER	ครูนิตยาหันมาทางดวงแก้ว	"อ้าว ! ดวงแก้วถามครูหรือยัง"
	7	CU	ดวงแก้วตอบ	"อึ้งค่ะ"
	8	MCU	ครูนิตยาพูดกับดวงแก้วแล้วเดิน ไปหน้าชั้น	"เดี๋ยวเธอฟังครูอธิบายแล้วตั้ง คำถามนะครูจะถามพวกเธออีกครั้ง"
	9	MCU	ครูนิตยาอธิบาย	"เวลาอยู่กับสาม ประเพณีไทยโบราณ ให้คนอยู่เวรสามตามสถานที่สำคัญ ในเวลากลางวัน ผลัดละ 6 ชั่วโมง เวลากลางคืนผลัดละ 3 ชั่วโมง เริ่มตั้งแต่หกโมงเช้า หรือ 6.00น จะดีจ้า คือ ดี จ้า ๆ "
	10	MCU/ PAN/	นักเรียนตั้งใจฟัง	
	11	MCU	สันทัดหันหน้าหันหลังมองดูเพื่อน โดยไม่สนใจฟังครูนิตยาอธิบาย	
	12	MS	ครูนิตยาอธิบายเสร็จแล้วพูดขึ้น	"ครูให้โอกาสนักเรียนที่ยังไม่ได้ถาม"
	13	MS/OVER SHOULDER	ดวงแก้วยกมือ	"เวลาสองสามใช้ฆ้องหรือกลองบอก เวลาคะ"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
	13	MCU SHOULDER	ครุฑนิธยาพยักหน้ารับ พร้อมทั้งบอกให้เพื่อนในห้อง ปรบมือให้ดวงแก้ว	"กลางคืนใช้กลองตีบอกเวลา"
	15	MCU	ดวงแก้วสบสายตาครุฑนิธยา	
	16	PAN/ ZOOM OUT GS	นักเรียนปรบมือ	เสียงปรบมือ
	17	MCU	ครุฑนิธยายิ้มแล้วหันมาทางสันศักดิ์ แล้วถาม	"สันศักดิ์ทำไมไม่ถามครูบ้างคะ"
	18	MCU	สันศักดิ์สั่นศีรษะแล้วยืนขึ้น	"ผมไม่ทราบจะถามอะไรครับ"
	19	CU	ครุฑนิธยามีสีหน้าไม่พอใจ	"ใครที่ยังไม่ถามครูวันนี้ ชั่วโมงต่อไปต้องถามคำถามครู เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว"
	20	CU CAPTION	สันศักดิ์ สวัสดี	ZOOM OUT FADE IN/CUT

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ
การทดลองครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง "ตอบหน่อฮ"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการตอบคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่ตอบคำถามของครูและไม่ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียนได้
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการถามคำถามของครูและผลเสียของการไม่ถามคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน

วิธีดำเนินการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนไม่ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียนการกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ตอบหน่อฮ" ซึ่งมีเรื่องราวของการตอบคำถามของครูและไม่ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียนให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย
2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียของการกระทำของตัวเอง

2.1 การที่ตัวละครแม่แบบ พลเดช ส้ารวม และมานพ

แสดงการกระทำเช่นนั้นเกิดผลดีอย่างไร

2.2 การที่ตัวละครแม่แบบ สุรัชย์ และสุรศักดิ์

แสดงการกระทำเช่นนั้นเกิดผลเสียอย่างไร

2.3 การกระทำของตัวละครแม่แบบใดเหมาะสมแก่การเลียนแบบ

3. นักเรียนร่วมกันสรุป เรื่องการตอบคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน และครู

เพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการตอบคำถามของครู

เกี่ยวกับบทเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนจากการดูเทปโทรทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

บทละครแม่แบบ ครั้งที่ 6 เรื่องตอบหนังสือ

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
1	1	CAPTION	บทละครแม่แบบ เรื่อง ตอบหนังสือ	
	2	FADE IN	บรรยากาศในหัวโหม่งภาษาไทย	
	3	GS/ZOOM IN/MS	หลังจากครูอธิบายเรื่อง ลูกกวาดมหาภัยให้นักเรียนฟังแล้ว	
	4	MS	ครูพูดกับนักเรียน	"วันนี้ครูจะถามนักเรียนแล้ว ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับ เรื่องที่เรียนไปแล้ว ใครมีข้อสงสัยบ้างไหม ถ้าไม่มีใครสงสัยครูขอถาม นักเรียนเพื่อทดสอบว่า นักเรียนเข้าใจบทเรียนที่เรียน ไปแล้วหรือไม่"
	5	GS	นักเรียน	
	6	MS	ครูนิศยา	"ทำไมจึงเรียกลูกกวาดมหาภัยคะ"
	7	GS/OVER SHOULDER	นักเรียนส่วนใหญ่ในห้องยกมือ	
	8	MCU	ครูนิศยาหันมาทางพลเดช	"พลเดชตอบครูซิ"
	9	MCU/OVER SHOULDER	พลเดชลุกขึ้นยืนตอบ	"ลูกกวาดผสมสาส์นพิสดาร"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
10	CU	ครูนิตสาวชักหน้า	"ถูกต้อง"
11	ZOOM OUT MS	หันมาถามนักเรียนทั้งหมด	"ลูกกวาดผสมชาเสพติดมีลักษณะอย่างไร"
12	MCU	สำรวจหม้อ	"ผมได้ยินผู้ใหญ่พูดกันว่า ลูกกวาดนั้นมี เหมือนลูกกวาดทั่วไป รสชาติขม อร่อย กินแล้วติดใจครับ"
13	MCU	ครูนิตยากล่าว	"เก่งมาก"
14	MS	สุรชัยและสุรศักดิ์เล่นกัน	
15	CU	จนมณฑุหันมาเตือน	"สุรชัย สุรศักดิ์ เล่นกันอยู่ได้ เดี๋ยวครูถามแล้วตอบไม่ได้หรอก"
16	MS	แต่ทั้ง 2 คนยังเล่นกันต่อ	
17	MCU	ครูนิตยาทันมาถาม	"สุรชัยและสุรศักดิ์ทำอะไรกัน"
18	MS/OVER SHOULDER	ทั้ง 2 คนหยุดเล่น	
19	MS/OVER SHOULDER	ครูนิตยากลามสุรชัย	"สุรชัยตอบครู เด็กที่อมลูกกวาดมีลักษณะอย่างไร"
20	MCU	สุรชัยลุกขึ้นตอบ	"ฟันส่วครับ "
21	CU	สุรศักดิ์	"อ้วน แข็งแรง "
22	GS	นักเรียนในชั้นหัวเราะ	
23	MS	ครูนิตยา	"อ้าว ! ทั้ง 2 คนยืนอยู่ก่อน แล้วฟังเพื่อนตอบ"
24	MS	สุรชัยและสุรศักดิ์ยืนก้มหน้า	
25	MCU	ครูนิตยากลามมานพ	"เด็กที่อมลูกกวาดมีลักษณะอย่างไรมานพ"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	26	MS มานพลุกขึ้นตอบ	"มีลักษณะพอม ชัดเขียว เหลือแต่กระดูกครับ"
	27	MCU/ZOOM OUT/MS ครูนิศยาพยักหน้ารับ พร้อมทั้งอธิบายสิ่งเสพติด ให้โทษ	"เก่งมาก" สิ่งเสพติดให้โทษ หมายถึง สิ่งที่ใช้กิน ดื่ม ดม สูบ หรือฉีดเข้าไปสู่ร่างกาย ระยะแรก จะมีฤทธิ์ระงับความรู้สึกเจ็บปวด ช่วยให้นอนหลับ ทำให้รู้สึกตื้นตัน กระปรี้กระเปร่า เมื่อเสพเข้าไปแล้วผู้เสพมีความต้องการเพิ่ม มากขึ้น ไม่สามารถหยุดได้ จนทำให้เกิดความ เสื่อมโทรมทั้งร่างกายและจิตใจจนถึงตายได้
	28	MCU ครูนิศยาหันมาถามสุรชัย สุรชัยเงยบและก้มหน้า	"สิ่งเสพติดมีอะไรบ้างสุรชัย"
	28	MCU ครูนิศยาหันมาถามสุรศักดิ์	"สุรศักดิ์ตอบครูได้ไหม"
	29	CU สุรศักดิ์สั่นศีรษะพร้อมกับพูด	"ไม่ได้ครับ"
	30	CU ครูนิศยาทำสีหน้าไม่พอใจ	"เธอทั้ง 2 คน ตอบคำถามครูไม่ได้แสดงว่า ไม่ทบทวนบทเรียนที่ครูสอนไปแล้ว"
	31	CU สุรชัยและสุรศักดิ์มีสีหน้า สลดลง	ZOOM OUT FADE IN/CUT
		CAPTION สวัสดี	

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง "ช่วยกันคิด"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่แสดงความคิดเห็นและไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนได้
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการแสดงความคิดเห็นและผลเสียของการไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน

วิธีดำเนินการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน การกระทำของนักเรียนเหล่านั้นเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ช่วยกันคิด" ซึ่งมีเรื่องราวของการแสดงความคิดเห็นและไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียการกระทำของตัวเอง

2.1 การที่ตัวละครแม่แบบ ดวงแก้ว วันชัย และชู้ใจ แสดงการกระทำ
เช่นนั้นเกิดผลต่ออย่างไร

2.2 การที่ตัวละครแม่แบบ นิคม และมะลิ แสดงการกระทำเช่นนั้น
เกิดผลเสียอย่างไร

2.3 การกระทำของตัวละครแม่แบบใดเหมาะสมแก่การเลียนแบบ

3. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน และครู
เพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการแสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับบทเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนจากการดูเทปโทรทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

บทละครแม่แบบ ครั้งที่ 7 เรื่องท้าวขันทิด

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
1	1	CAPTION	บทละครแม่แบบ เรื่อง ท้าวขันทิด	
	2	FADE IN	บรรยากาศในชั่วโมงภาษาไทย	
	3	MCU/ZOOM OUT/GS	ครูวิภา	"หลังจากที่นักเรียนไปศูนย์ทรัพยากร การจัดอุตสาหกรรมในครอบครัว หน้าห้องสมุดแล้ว นักเรียนได้รับความรู้และได้เห็นสิ่งของ เครื่องใช้ที่ทำด้วยวัสดุแปลก ๆ วันครูขอให้นักเรียนร่วมกัน แสดงความคิดเห็นเรื่อง ประโยชน์ของไม้ไผ่ แล้วให้ นักเรียนรวบรวมทำรายงานส่งครู นักเรียนคิดว่าผลผลิตจากไม้ไผ่มี อะไรบ้างคะ"
	4	MCU	ดวงแก้วยกมือขึ้น	"แฉะกันค่ะ"
	5	CU	ครูวิภา	"ดีมาก"
	6	MCU	วันชัย	"ใครคิดอะไรได้อีกครูวิภาถาม"
	7	MCU	ชูใจ	"ทรงแก้วค่ะ"
	8	MCU	ครูวิภาพยักหน้ารับ	"เป็นความคิดที่ดี"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
	9	PAN/MCU	นิคมนั่งเก้าอี้มองไปยังข้างนอกห้องเรียน	
	10	MS	ครูวิภา	"อ้าว ! นิคม นิคมคิดอะไรอยู่คะ"
	11	MCU	นิคมหันหน้ามาทางครูวิภาและนั่งเงยบ	
	12	MCU	ครูวิภา	"นิคมลองคิดซิว่า ไม้ไผ่นำไปทำอะไรได้บ้าง"
	13	MCU	ครูวิภาถาม	"นิคมคิดออกไหมคะ"
	14	MCU	นิคม	"ผมคิดไม่ออกครับ"
	15	MS	ครูวิภาหันไปพูดกับนักเรียนคนอื่น ๆ	"เพื่อน ๆ ช่วยคิดหน่อยซิ"
	16	MS	แก้วตาสกมือขึ้น	"กระจาดค่ะ"
	17	MS	ครูวิภากล่าวชมเชยแล้วหันไปทางมะลิ	"เก่งมาก" "มะลิล่ะ ยังไม่ได้ตอบเลยมะลิ ลองบอกครูซิว่า ไม้ไผ่ทำอะไรได้อีก"
	18	MCU	มะลิตอบ	"หนูคิดไม่ออกค่ะ"
	19	MCU/ ZOOM OUT /LS	ครูวิภาพูดกับมะลิแล้วเดินไปหน้าห้อง	"ไม่เป็นไรตอนนี้ยังคิดไม่ได้เดี๋ยวฟังครูอธิบายใหม่แล้วให้นักเรียนคิดครูจะถามอีกครั้ง"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
	20	ZOOM IN/ MS	ครูวิภาอภิบาลต่อ	"นักเรียนหลายคนเห็นคุณค่าของไม้ไผ่ แล้วใช้ไหมคะ ไม้ไผ่เป็นไม้สารพัดประโยชน์ เราควรปลูกให้มากเพราะปลูกง่าย โตเร็ว และเนื้อของมันนำมาเป็นอาหาร และต้นของไผ่นำมาทำยาได้อีกด้วย นอกจากนั้นยังใช้ทำบ้าน รื้อ รางน้ำ เครื่องมือจับปลาและดักสัตว์อื่น ๆ เช่น ไซ จั่น หน้าไม้ และใช้ทำเครื่อง ดนตรี เช่นอะโรว้าง"
	21	GS	นักเรียน	
	22	MS	ครูวิภาถามนิคมซ้ำอีก	"นิคมบอกครูได้ไหม"
	23	MCU	นิคมยื่นกัมหน้า	"ผมไม่ทราบครับ"
	24	MCU	ครูวิภาหันไปทางมะลิ	"มะลิล่ะ คิดออกหรือยัง"
	25	MCU	มะลิ	"ยังค่ะ"
	26	CU	ครูวิภามีสีหน้าไม่พอใจ	"นักเรียนที่ช่วยกันคิด เมื่อนักเรียนสอบ จะทำคะแนนได้มากกว่าคนที่ไม่ได้ช่วยคิด"
	27	CU	นิคมและมะลิทำหน้าเศร้า	ZOOM OUT FADE IN/CUT
		CAPTION	สวัสดี	

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง การร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง "ร่วมมือร่วมใจ"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม
2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่ร่วมมือกับเพื่อนทำงานและไม่ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการร่วมมือกับเพื่อนและผลเสียของการไม่ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม

วิธีดำเนินการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูให้งานนักเรียนทำ ถ้านักเรียนไม่ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "ร่วมมือร่วมใจ" ซึ่งมีเรื่องราวของการร่วมมือกับเพื่อนและไม่ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่มในขณะที่ครูให้งานทำให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียการกระทำของตัวเอง

2.1 การที่ตัวละครแม่แบบ ขงชีย และดวงดาว แสดงการกระทำเช่นนั้น
เกิดผลคืออะไร

2.2 การที่ตัวละครแม่แบบ สุวรรณา และเนตร แสดงการกระทำเช่นนั้น
เกิดผลเสียอย่างไร

2.3 การกระทำของตัวละครแม่แบบใดเหมาะสมแก่การเลียนแบบ

3. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม และครูเพิ่มเติม

สิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการร่วมมือกับเพื่อน
ทำงานกลุ่ม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนจากการดูเทปโทรทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

บทละครแม่แบบ ครั้งที่ 8 เรื่องร่วมมือร่วมใจ

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
1	1	CAPTION	บทละครแม่แบบ เรื่อง ร่วมมือร่วมใจ	
	2	FADE IN	บรรยากาศในชั่วโมงภาษาไทย	
	3	MS/ZOOM OUT/GS	ครูกิตติทำงานนักเรียนทำ	"วันนี้ครูจะให้นักเรียนร่วมมือกัน ทำสมมติฐานประกอบรูปภาพ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน แต่ละกลุ่มช่วยกัน คิดนิทาน 1 เรื่องพร้อมกับ วาดภาพประกอบเนื้อเรื่อง โดยให้นักเรียนปรึกษากันเองว่า เนื้อเรื่องจะเป็นอย่างไร ใครจะเป็นคนเขียน คนวาดภาพ นักเรียนแบ่งหน้าที่กันเอง เมื่อนักเรียนแบ่งกลุ่มกันเรียบร้อยแล้ว แล้วให้ตัวแทนของกลุ่มออกมาจับ อุปกรณ์จากครู"
	4	MCU	ครูกิตติถาม	"ใครมีข้อสงสัยบ้างไหมครับ"
	5	MCU	กมลขมมือถาม	"เรื่องเกี่ยวกับนิทานอีสปได้ไหมครับ"
	6	MCU	ครูกิตติพยักหน้ารับ	"ได้"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
2	7	GS	ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม	
	8	LS	นักเรียนออกมาจับสมุดภาพ และดินสอสี่ แล้วให้นักเรียนลงมือทำ	
	1	GS	ครูกิตติเดินสำรวจดูการทำงาน ของนักเรียนแต่ละกลุ่ม	
	2	GS	กลุ่มของธงชัยร่วมมือกันทำงาน อย่างตั้งใจ	
	3	GS	กลุ่มของดวงดาทุกคนร่วมมือกัน ทำงานด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม	
	4	MS/PAN/ ZOOM OUT/ GS	ครูกิตติเดินมาดูการทำงานของทั้ง 2 กลุ่ม พร้อมกับชมเชย	"ร่วมมือกันทำดีมาก"
	5	MS/PAN	ครูกิตติเดินสำรวจดูการทำงานของ กลุ่มอื่นต่อไป	
	6	GS	กลุ่มของอุษาทุกคนช่วยกันคิดยกเว้น	
	7	ZOOM IN/ MS	สุวรรณนางเงย ๆ	
	8	MCU	จนอุษาเตือน	"สุวรรณช่วยกันคิดซิว่า พวกเราจะเอาเรื่องอะไรดี"
	9	MCU	สุวรรณ	"ฉันคิดไม่ออก พวกเธอ คิดกันเถอะ"

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
	10	GS	ส่วนกลุ่มของสมศักดิ์ เนตรนั่งแยกตัว
	11	PAN/MCU	ออกมาจากกลุ่ม เอาการ์ดขึ้นอ่าน
	12	MCU	สมศักดิ์หันมาทางเนตร "เนตรช่วยกันทำบ้างซี อ่าน การ์ดดูอยู่ได้ เธอไม่ร่วมมือ กับกลุ่มเธอ"
	13	MS	เนตรพูดกับสมศักดิ์ "พวกเธอทำไปเถอะ ฉันจะอ่านการ์ดดูให้จบก่อน กำลังสนุก"
	14	MCU	มก "ถ้าเธอไม่ร่วมมือ งานของกลุ่ม เราจะเสร็จได้อย่างไรกัน"
	15	LS	ครูกิตติเตือนนักเรียนให้เร่งทำงาน "เหลือเวลาอีก 5 นาที กลุ่มของ ใครเสร็จแล้วให้นำมาส่งครู แล้วกลับบ้านได้" ส่วนกลุ่มที่ยังไม่เสร็จต้องรีบทำ ให้เสร็จแล้วจึงกลับบ้านได้
	16	MS/PAN	ธงชัยเสร็จแล้วจึงนำสมุด มาวางบนโต๊ะครูกิตติ
	17	MCU/ZOOM IN/BCU	เนตรนั่งคิด ถ้าเราช่วยเพื่อนทำงาน งานของกลุ่มเราคงเสร็จแล้ว เราจะได้กลับบ้านพร้อมกับเพื่อน ZOOM OUT FADE IN/CUT
		CAPTION	สวัสดี

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ
การทดลองครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง การทำงานที่ครูมอบหมาย

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง "โธ่!ไม่น่าเลย"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานที่ครูมอบหมาย
2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่ทำงานที่ครูมอบหมายและไม่ทำงานที่ครูมอบหมายได้
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการทำงานและผลเสียของการไม่ทำงานที่ครูมอบหมาย

วิธีดำเนินการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูให้งานนักเรียนทำ ถ้านักเรียนไม่ทำงานที่ครูมอบหมาย การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "โธ่!ไม่น่าเลย" ซึ่งมีเรื่องราวของการทำงานที่ครูมอบหมายและไม่ทำงานที่ครูมอบหมายให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียการกระทำของตัวเอง

2.1 การที่ตัวละครแม่แบบ ดารา สายฝน สุรศักดิ์ และสุดา

แสดงการกระทำเช่นนั้นเกิดผลดีอย่างไร

2.2 การที่ตัวละครแม่แบบ สมชาย มนต์รี ชำนาญ และคำรณ

แสดงการกระทำเช่นนั้นเกิดผลเสียอย่างไร

2.3 การกระทำของตัวละครแม่แบบใดเหมาะสมแก่การเลียนแบบ

3. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการทำงานที่ครูมอบหมาย และครูเพิ่มเติม

สิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการทำงานที่ครูมอบหมาย

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนจากการดูเทปโทรทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

บทละครแม่แบบ ครั้งที่ 9 เรื่อง โธ่ ! ไม่น่าเลย

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
1	1	CAPTION	บทละครแม่แบบ เรื่อง โธ่ ! ไม่น่าเลย	
	2	FADE IN	บรรยากาศในชั่วโมงภาษาไทย ครูโชคชัยให้งานนักเรียนทำ กิจกรรมค้นหาคำศัพท์จากพจนานุกรม	
	3	MCU/ZOOM OUT/GS	ครูโชคชัยอธิบาย	"วันนี้ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม ร่วมกัน โดยให้นักเรียนจับคู่กัน ทั้งหมด 10 คู่ แล้วให้นักเรียน ค้นหาคำศัพท์จากพจนานุกรม มีคำศัพท์ทั้งหมด 20 คำอยู่บน กระดานดำ เมื่อนักเรียนค้นหา ศัพท์ได้แล้วให้นักเรียนเขียนลง บนแผ่นกระดาษที่ครูแจกให้ นักเรียนต้องทำทุกคน ใครมีข้อสงสัยบ้างไหม ถ้าไม่มีใครสงสัยครูให้นักเรียน ลงมือทำได้เลย"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
2	1	MS	ดารา และสายฝนช่วยกันทำ ดาราเป็นคนเปิดคำศัพท์ ส่วนสายฝนเป็นคนเขียนคำศัพท์ลงบน แผ่นกระดาษ	
	2	MS	สมชายเอามือตบหลังมนตรี ขณะที่มนตรีกำลังจะเปิดพจนานุกรม	"แกละเปิดดูทำไม เดี๋ยวเราขอดาราออก ส่งครูก็ได้"
	3	MCU	มนตรีหันมาพูดกับสมชายแล้ว เอากะดาษที่ครูแจกให้มาตบ	"เป็นความคิดที่ดี"
	4	MCU	ชำนานูเปิดพจนานุกรม	
	5	CU	ชำนานู	"แจ่วจริง ๆ คำศัพท์นี่เพิ่งรู้ว่า คืออะไร เอาไปล้อผู้หญิงดีกว่า"
	6	CU/ZOOM OUT/MCU	คำมชะโงกหน้าดู	"เอ๊ย!อะไร ขอดูหน่อย อ้อ ดีเหมือนกัน หมดชั่วโมงแล้ว เราไปล้อผู้หญิงด้วยกัน"
	7	MCU	สุรศักดิ์หันมาเตือนชำนานู	"นี่ ชำนานู ! ครูให้ค้นหาคำศัพท์ มาแต่เปิดดูอะไรกันอยู่ได้ เดี๋ยวหมดเวลาแล้วไม่ได้ส่งครูนะ"
	8	MS/PAN	ครูโชคชัยเดินไปถามสุรศักดิ์	"ทำไปถึงไหนแล้วสุรศักดิ์"
	9	MCU	สุรศักดิ์พูด	"ผมใกล้จะเสร็จแล้วครับ"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
	10	MCU	สุดาหันมาทางครูโชคชัย	"หนูเสร็จแล้วค่ะ แล้วครูจะให้หนูทำอะไรต่อไปคะ"
	11	ZOOM OUT/ LS	ครูโชคชัยยิ้มให้กับสุดา แล้วหันมาพูดกับนักเรียน ดารา สุดา สุรศักดิ์เดินมา ส่งงานที่โต๊ะครูโชคชัย ครูโชคชัยมองนาฬิกาและเตือน นักเรียน	"ดีมาก" นักเรียนที่ทำเสร็จแล้ว นำมาส่งได้ "ใครที่ยังทำไม่เสร็จต้องเร่งมือหน่อย ใกล้หมดเวลาแล้ว ถ้ายังทำไม่ เสร็จต้องทำให้เสร็จก่อนจึงไปพักได้"
	12	CU	กระดิ่ง	เสียงกระดิ่ง
	13	MCU	ครูโชคชัยหันมองนักเรียน	ชำนานญ คำารณ มนตรีและสมชาย ทำงานต่อไปให้เสร็จ
	14	MS	ชำนานญและคำารณมองดูที่ พจนานุกรม แล้วก็หันหน้ารับค้น คำศัพท์	
	15	MS CAPTION	มนตรีและสมชายสบตากัน แล้วก็หันหน้ารับค้นคำศัพท์ต่อไป สวัสดี	ZOOM OUT FADE IN/CUT

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง การทำการบ้านส่งครู

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง "การบ้าน"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการทำการบ้านส่งครู
2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่ทำการบ้านส่งครูและไม่ทำการบ้านส่งครูได้
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการทำการบ้านส่งครูและผลเสียของการไม่ทำการบ้าน

ส่งครู

วิธีดำเนินการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูให้งานนักเรียนทำ ถ้านักเรียนไม่ทำการบ้านส่งครู การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "การบ้าน" ซึ่งมีเรื่องราวของการทำการบ้านส่งครูและไม่ทำการบ้านส่งครูให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณาและคิดตามไปด้วย
2. หลังจากครูฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียการกระทำของตัวเอง

2.1 การที่ตัวละครแม่แบบ มาลี ดวงใจ และสุรชัย แสดงการกระทำเช่นนั้นเกิดผลดีอย่างไร

2.2 การที่ตัวละครแม่แบบ วีระ และวันชัย แสดงการกระทำเช่นนั้นเกิดผลเสียอย่างไร

2.3 การกระทำของตัวละครแม่แบบใดเหมาะสมแก่การเลียนแบบ

3. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการทำการบ้านส่งครู และครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการทำการบ้านส่งครู

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนจากการดูเทปโทรทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

บทละครแม่แบบ ครั้งที่ 10 เรื่องการบ้าน

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
1	1	CAPTION	บทละครแม่แบบ เรื่อง การบ้าน	
	2	FADE IN	บรรยากาศในชั่วโมงภาษาไทย	
		MCU/ZOOM	ครูกิตติกำลังให้งานนักเรียนทำ	
		OUT/GS	โดยครูกิตติกล่าวว่า	"นักเรียนทุกคนเรียนเรื่อง คณึงเงาะน้อยกันไปแล้ว วันนี้ครูให้ นักเรียนทำแบบฝึกหัดเป็นการบ้าน ให้นักเรียนเปิดแบบฝึกหัดที่ 5 ตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่านไปวันน ทั้งหมดมี 20 ข้อ ให้นักเรียนทำข้อ 1 ถึง 10 ลงในสมุดให้เรียบร้อย นักเรียนต้องทำทุกคนแล้วนำมาส่ง ครูในวันต่อไป ครูจะได้ทราบว่ นักเรียนเข้าใจบทเรียนที่ครูสอนหรือไม่ ครูขอให้นักเรียนอ่านคำถามจาก แบบฝึกหัดก่อน ใครมีข้อสงสัยให้ ถามครูเมื่อกลับไปทำที่บ้านจะได้ ทำถูกต้อง"
	4	MCU/PAN	นักเรียนกำลังอ่าน	
	5	MCU	มาลัยยกมือถามครูกิตติ	"เงาะปามีรูปร่างลักษณะอย่างไรคะ"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
	6	MCU/ZOOM OUT/GS	ครูกิตติตอบมาลี	ลักษณะของเงาเสาปาสูง ประมาณ 145-150 ซม. ผิวดำแดงค่อนข้างเทา สีน้ำตาลไหม้แต่ไม่ใช่ไนโกร ผมสีดำทึบ ทรวดกลมขนาดก้นหอยขม คัดหนังศีรษะ ผู้หญิงผมจะหยิกฟูเป็นกระเชิง จมูกกว้างแบน ตาสีดำกลม ขนตาขาว งอน ริมฝีปากหนา ลักษณะคล้ายไนโกร แต่ไม่ใช่ไนโกร
			แล้วเหลือบมองนาฬิกาและพูดขึ้น	"เวลาใกล้จะหมดแล้ว ใครจะถาม อะไรอีกไหม ถ้าไม่มีวันนี้พอแค่นี้"
2	1	MCU	มาลีทำการบ้านที่ครูกิตติให้	
	2	LS	วีระกับวันชัยเล่นฟุตบอลจนค่ำ แล้วล้มทำการบ้านส่งครู	
3	1	GS	ครูกิตติถามนักเรียน	"เมื่อวานนี้ครูให้นักเรียนทำ การบ้านมาส่งครูใช่ไหมครับ" "ใช่" (ค่ะ ครับ)
	2	MCU/PAN	ครูกิตติเดินไปนับสมุดการบ้านของ	
	3	GS	นักเรียนบนโต๊ะครู แล้วถามขึ้น	"ใครไม่ได้ทำการบ้านมาส่งครูบ้าง"
	4	MCU	นักเรียนทั้งหมดเงยบ	
	5	MCU	ครูกิตติหันมาทางดวงใจ	"ดวงใจทำการบ้านมาส่งครูหรือเปล่า"
	6	MCU	ดวงใจตอบ	"ทำค่ะ"
	7	MCU	ครูกิตติพยักหน้ารับแล้วหันไปทาง สุรชัย	

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
	8	MCU	สร้อยพุด	"ผมก็ทำมาครับ"
	9	MCU/PAN	ครุฑิตติพยักหน้ารับแล้ว แล้วเดินมาหาวีระ	"ดีมาก" "ทำการบ้านมาส่งครูหรือเปล่าวีระ"
	10	MCU	วีระลุกขึ้น	"ผมไม่ได้ทำครับ"
	11	MCU	ครุฑิตติถาม	"อ้าว ! ทำไมเธอไม่ทำมาล่ะ"
	12	MCU	วีระลุกขึ้นตอบ	"ผมเล่นฟุตบอลจนลืมทำการบ้านครับ"
	13	MCU/ZOOM OUT	ครุฑิตติหันไปทางวันชัย	"ทำการบ้านมาส่งครูหรือเปล่าวันชัย"
	14	MCU	วันชัยลุกขึ้นหันมาทางครุฑิตติ	"ผมไม่ได้ทำครับ"
	15	MCU	ครุฑิตติ	เธอก็อีกคนหนึ่ง ทำไมไม่ทำการบ้าน มาส่งครู"
	16	MCU	วันชัยลุกขึ้น	"ผมเล่นฟุตบอลกับวีระครับ"
	17	MCU/ZOOM OUT	ครุฑิตติ	"วันนี้ตอนพักกลางวันให้ทั้ง 2 คน ทำการบ้านให้เสร็จแล้วไปส่งครู "
		CAPTION	สวัสดี	ZOOM OUT FADE IN/CUT

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 11

ชื่อเรื่อง นักเรียนชั้น

เวลา 50 นาที

แม่แบบที่ใช้ แม่แบบเรื่อง "คนขยัน"

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแม่แบบที่มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและความ

เกี่วข้องกับการเรียนได้

3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและผลเสียของ

ความเกี่วข้องกับการเรียน

วิธีดำเนินการสอน

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าการกระทำที่แสดงถึงความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

ควรมีพฤติกรรมใดบ้าง

ข. ขั้นสอน

1. ครูฉายเทปโทรทัศน์เรื่อง "คนขยัน" ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร

ในการเรียนและความเกี่วข้องกับการเรียนให้นักเรียนดู พร้อมทั้งบอกให้นักเรียนพิจารณา

และคิดตามไปด้วย

2. หลังจากฉายเทปโทรทัศน์จบลงแล้ว ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนอภิปรายผลดีและผลเสียการกระทำของตัวละคร

2.1 การที่ตัวละครแม่แบบ บุญมี ดวงแก้ว และมะลิ

แสดงการกระทำเช่นนั้นเกิดผลดีอย่างไร

2.2 การที่ตัวละครแม่แบบ มนต์รี มานะ และสุวรรณา

แสดงการกระทำเช่นนั้นเกิดผลเสียอย่างไร

2.3 การกระทำของตัวละครแม่แบบใดเหมาะสมแก่การเลียนแบบ

3. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการทำกรบ้านส่งครู และครูเพิ่มเติมสิ่งที่

นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์ของการทำกรบ้านส่งครู

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียนจากการดูเทปโทรทัศน์
2. สังเกตจากการอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

บทละครแม่แบบ ครั้งที่ 11 เรื่องคนขยัน

SCENE	SHOT	FIGURE	SOUND
1	1	CAPTION บทละครแม่แบบ เรื่อง คนขยัน	
	2	FADE IN	บรรยากาศในโรงเรียน
	3	CU	กระดิ่ง "เสียงกระดิ่ง"
	4	GS	นักเรียนวิ่งมาเข้าแถวหน้าชั้นเรียน
	5	LS/PAN	นักเรียนเข้าแถวหน้าชั้นเรียน
	6	LS/MCU	บุญมีเดินเข้าห้องเรียนแล้วเดินไปนั่ง ที่โต๊ะเรียน นำอุปกรณ์การเรียน ขึ้นมาเตรียมไว้ "เสียงกระดิ่ง"
	7	MCU	ครูณาเดินเข้าชั้นเรียน
	8	MS	หัวหน้าชั้นบอก "นักเรียนทำความเคารพ"
	9	GS	นักเรียนในห้องทำความเคารพครูณา "สวัสดี (ครับ ค่ะ) คุณครู"
	10	MCU	ครูณายิ้มพร้อมกับพยักหน้ารับ "วันนี้เรามาเรียนเรื่องเสียง ตามสายกัน เวลานักเรียน ติดต่อกับบุคคลอื่นจะได้รวดเร็วขึ้น"
	11	ZOOM OUT GS	ครูณากำลังอธิบาย การติดต่อสื่อสารกันอย่างรวดเร็ว วิทยุโทรศัพท คือ โทรศัพท เป็นเครื่องมือ ที่ใช้เสียงพูดเคลื่อนไปตามสายไฟฟ้า สามารถติดต่อกับบุคคลที่อยู่ไกล ๆ ได้ โดยใช้คำพูดส่งไปตามสาย มีเครื่อง รับและเครื่องส่งอยู่สองทาง

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
	12	MCU	มนตรียืนอยู่ที่ประตูด้านหลัง ของชั้นเรียน	"ครูครับ ผมขออนุญาต เข้าชั้นเรียนครับ"
	13	MCU/PAN ZOOM OUT/ MS	ครูหาญยกหน้ารับ มนตรีเดินมานั่งที่โต๊ะ หน้าปากกา ดินสอ ขวางลบขึ้นมา แล้วสะกิดบุญมี	"เข้ามาได้" " มี ! มี ! ขอคุณหนังสือบ้างสิ ฉันลืมเอาหนังสือมา"
	14	MCU	บุญมี เลื่อนหนังสือให้มนตรีดู	
	15	MS	ขณะที่ครูหาญอธิบาย	เราใช้โทรศัพท์ถามทุกที่ สุข ตลอดจนกระทั่ง การงานของ บุคคล หรือสิ่งอื่นของต่าง ๆ ถ้าระยะทางไกลมาก ๆ ใช้คลื่นวิทยุความถี่สูงส่งข่าวกัน เราเรียกว่า โทรศัพท์ทางไกล
	16	MCU/PAN	นักเรียนส่วนใหญ่ตั้งใจฟังครูอธิบาย	
	17	MS	กมลคุยกับมานะ	
	18	MCU	วีระยกมือขึ้นถามครูหาญ	"ครูครับวิธีการใช้โทรศัพท์ทำกัน อย่างไรครับ"
	19	MCU	ครูหาญอธิบายให้นักเรียนในชั้นฟัง แล้วเหลือบมองมนตรี	1. เตรียมเลขหมายที่จะติดต่อ จากสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ 2. การถือหู ควรใช้มือซ้ายยกหูและ ฟังด้วยหูซ้าย มือขวาใช้หมุน หมายเลข

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
	20	MCU	มนตรีมองไปนอกห้อง	
	21	MCU	ครูชากลามนักเรียน	"ใครรู้บ้าง ถ้าเราไม่มีสมุดรายนาม ผู้ใช้โทรศัพท์ เราสอบถามได้ที่ไหน"
	22	GS	นักเรียนหลายคนยกมือ	
	23	MCU	ครูชาหันไปทางดวงแก้ว	"ดวงแก้ว"
	24	MCU	ดวงแก้วยื่นตอบครุฑทันที	"หมอนเบอร์ 13"
	25	MCU	มะลิยกมือแล้วหันไปทางครูชา	"โทรศัพท์ก็ติดต่อได้รวดเร็ว"
	26	MCU	ครูชาชมเชย	"เป็นความคิดที่ดี อีกวิธีหนึ่งที่ติดต่อ สื่อสารกันอย่างรวดเร็วคือ โทรศัพท์"
	27	MCU	มนตรีนั่งเฉย ๆ ไม่สนใจฟัง ครูชาและเพื่อน	
	28	MS	ครูชาอธิบายเสร็จแล้วให้งาน นักเรียนทำ	หลังจากนักเรียนฟังครูแล้ว "ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้ร่วมกันอภิปรายผลดีและผล เสียของการสื่อสาร เมื่ออภิปราย เสร็จแล้ว ให้นักเรียนเขียนลงสมุด ของตน แล้วนำมาส่งครู"
	29	GS	นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วช่วยกัน อภิปราย	
	30	GS/ZOOM IN	นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปราย แต่สุวรรณน่านำการตัดสินใจมาอ่าน	
	31	CU	สุรัชเตือนสุวรรณ	"ช่วยกันคิดบ้างสิสุวรรณ" "ฉันคิดไม่ออก"

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
	32	CU	สำรวจหาหนทางไปทางสุรชัย	"พวกเธอคิดกันเองเถอะ"
	33	GS	ครูชานะนำวิธีการเขียนโทรเลข แก่นักเรียน	"ข้อความที่นักเรียนเขียนติดต่อกับ โทรเลข ต้องสั้น กระชับรัด ถ้าเขียน ยาวมาก ต้องเสียค่าธรรมเนียมมาก นักเรียนต้องฝึกเขียนข้อความให้ ได้ใจความและสั้น ๆ"
	34	GS/ZOOM IN/MS	ครูแจกแบบกรอกโทรเลข ให้นักเรียน	"ครูขอให้นักเรียนฝึกเขียน โทรเลขเป็นการบ้านส่งครูในวันต่อไป"
	35	MCU	ครูชานะหันมองนาฬิกา	"ชั่วโมงนี้หมดเวลาแล้ว"
	36	CU	หัวหน้าชั้นบอก	"นักเรียนทั้งหมดทำความเคารพ"
	37	MCU/PAN	นักเรียนในชั้นทำความเคารพ	"ขอบคุณครับ ขอบคุณค่ะ คุณครู"
	38	MS	ครูชานะยิ้มแล้วเดินออกจากชั้น เรียนไป	
2	1	LS	สำรวจหาตัวโทรทัศน์เฟลีน	
	2	MCU	ดวงแก้วทำการบ้าน	
3	1	GS	นักเรียนเดินมาส่งการบ้านที่ โต๊ะครูชานะ	
	2	MCU/PAN	สำรวจหา แล้วเปิดกระเป๋าหยิบสมุดการบ้าน ขึ้นเปิดดู	
	3	BCU	สมุดการบ้านที่ว่าง	

SCENE	SHOT		FIGURE	SOUND
	4		สำรวจนั่งเฉย ๆ	
	5		ครุฑ	สั่งการบ้านครุฑหรือยังสำรวจ
	6	CU	สำรวจขึ้นถือสมุดการบ้านมีสีหน้า เศร้าลดลง	ยังคง ZOOM OUT FADE IN/CUT
		CAPTION	สวัสดี	

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 12

ชื่อเรื่อง ปัจจัยนิเทศ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา การเตรียม
ปกรณมาเรียนครบ การตั้งใจฟังครูอธิบาย การถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน การตอบคำ
ถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน การร่วมมือกับเพื่อนทำงาน
กลุ่ม การทำงานที่ครูมอบหมาย และการทำการบ้านส่งครู
3. เพื่อให้นักเรียนนำพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรไปใช้ในการเรียนวิชาอื่นและ
ในการศึกษาระดับอื่น ๆ ต่อไป

ชี้ดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า นักเรียนควรมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
หรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนบอกความหมาย ความสำคัญของความขยันหมั่นเพียร และ
ลักษณะพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนร่วมกัน
อภิปรายและรายงานว่าจะนำความขยันหมั่นเพียรในการเรียนไปประยุกต์ใช้ในด้านใดบ้าง
3. ครูให้นักเรียนบอกเหตุผลของตนเองในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่
กระทำพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

4. ครูให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ประโยชน์ที่ได้รับ และครูกล่าวอำลานักเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการอภิปรายและตอบคำถามของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถบอกเหตุผลของการนำความขยันหมั่นเพียรในการเรียนไป

ประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ และการศึกษาในระดับอื่นต่อไป

รายละเอียดของชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

เรื่อง

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

1. เข้าชั้นเรียนตรงเวลา : บทละครเรื่องตรงต่อเวลา
2. เตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ : เอกสารเรื่องขอโทษนะ
3. ตั้งใจฟังครูอธิบาย : วิทยากรบรรยายเรื่องอดใจไว้ก่อน
4. ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน : กรณีตัวอย่างเรื่องถามบ้างสิ
5. ตอบคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน : กรณีตัวอย่างเรื่องตอบหน่อย
6. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน : กรณีตัวอย่างเรื่องช่วยกันคิด
7. ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม : บทละครเรื่องร่วมมือร่วมใจ
8. ทำงานที่ครูมอบหมาย : เอกสารเรื่อง โอ้ ! ไม่น่าเลย
9. ทำการบ้านส่งครู : กรณีตัวอย่างเรื่องการบ้าน
10. นักเรียนขยัน : เอกสารเรื่องคนขยัน

ชุดพัฒนาความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน
การทดลองครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง ปฐมนิเทศ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนและครูกับนักเรียนมีความคุ้นเคยกัน
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนและเข้าใจผลดีของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนและผลเสียของความเกียจคร้านในการเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการใช้ชุดพัฒนาความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน

อุปกรณ์

1. กระดาษรูปผลไม้ 4 รูป แต่ละรูปแบ่งเป็น 2 ส่วน โดยมีขนาดและลักษณะการตัดแบ่งแตกต่างกัน
2. กระดาษเปล่า
3. ปากกาคนละ 1 ด้าม

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการทำความรู้จักกันระหว่างนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน และครูกับนักเรียนโดยครูแนะนำตัวเองให้นักเรียนทุกคนรู้จัก

ข. ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนร่วมกิจกรรมสร้างความคุ้นเคย โดยครูแจกกระดาษรูปผลไม้ที่ตัดออกเป็น 2 ส่วน ให้แต่ละคนไปหาคนที่มีส่วนเข้ากันได้กับส่วนของตน
2. ให้นักเรียนแต่ละคู่ซักถามข้อมูลส่วนตัวกันให้มากที่สุดแล้วจดข้อมูลที่ได้ลงในกระดาษที่ครูแจกให้

3. ให้นักเรียนแต่ละคู่ผลิตกันแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จัก

4. นักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมว่ามีวัตถุประสงค์อะไร

5. ครูสรุปว่ากิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนเปิดเผยตนเองรวมทั้ง

การหัดเป็นนักฟังที่ดี ซึ่งทำให้นักเรียนรู้จักเพื่อนมากขึ้นและฝึกความกล้าพูด โดยการแนะนำเพื่อนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จัก

6. ครูอธิบายความหมายของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนเพื่อให้นักเรียน

เข้าใจผลดีของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและผลเสียของความเกียจคร้านในการเรียน

แล้วครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

7. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และลักษณะของการใช้ชุดพัฒนา

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด โดยครูสังเกตความเข้าใจของ

นักเรียนและช่วยเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง จากนั้นครูนัดหมาย วัน เวลา และ

สถานที่ที่จะพบกันเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากการซักถามข้อมูลของนักเรียนแต่ละคู่
2. สังเกตจากการแนะนำเพื่อนให้คนอื่นรู้จัก
3. สังเกตจากการตั้งใจฟังของนักเรียน
4. สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

ชุดพัฒนาความยั่งยืนใหม่เพื่อใช้ในการเรียน

การทดลองครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลาและผลเสียของ

การเข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา

อุปกรณ์ บทละครเรื่อง "ตรงต่อเวลา"

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนเข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูแจกบทละครเรื่อง "ตรงต่อเวลา" ให้นักเรียนอ่าน
2. ให้นักเรียนส่งตัวแทนผู้ที่จะแสดงบทบาทต่าง ๆ ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้ออกมาแสดง

บทบาทสมมติให้ทำหน้าที่สังเกตการแสดง

3. ให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติ
4. ให้นักเรียนที่เป็นผู้สังเกตแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับการแสดง
5. ถ้านักเรียนที่แสดงบทบาทสมมตินั้นแสดงไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องให้แสดงซ้ำอีก
6. นักเรียนที่เป็นผู้สังเกตและผู้แสดงร่วมกันแสดงความคิดเห็น และความรู้สึก

เกี่ยวกับเรื่องที่แสดง

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด และครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยัง

ไม่ได้กล่าวถึง

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการแสดงออกของนักเรียน
4. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

เรื่องตรงต่อเวลา

เมื่อนักเรียนได้ยินเสียงกระดิ่งของโรงเรียนแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่วิ่งมาเข้าแถวหน้าชั้นเรียน หัวหน้าชั้นบอกให้เข้าห้องเรียน จากนั้นนักเรียนเดินแถวเข้าห้องเรียน มานิตและมานะเดินเข้าห้องเรียนพร้อมกับเพื่อนแล้วเดินไปที่นั่งที่โต๊ะเรียน ลึกครู่หนึ่งเสียงกระดิ่งดังขึ้นถึงชั่วโมงวิชาภาษาไทย ครูนิศยาเข้าชั้นเรียน หัวหน้าชั้นบอก "นักเรียนทำความเคารพ" ครูนิศยาอ้อมพร้อมกับพยักหน้ารับและพูดขึ้นว่า "สวัสดีนักเรียนทุกคน" จากนั้นครูนิศยาเหลือบตาไปที่โต๊ะของนักเรียนที่ว่างอยู่ แล้วพูดขึ้นว่า "อ้าว ! หายไปไหนอีก 2 คน นักเรียนในชั้นหันไปมองโต๊ะที่ว่าง จากนั้นครูนิศยาพูดขึ้นว่า " พวกเธอเข้าชั้นเรียนตรงต่อเวลาดีมาก"

ขณะที่ครูนิศยากำลังอธิบายเรื่องค่าความแท้และความไม่แท้อยู่นั้น ขจรเดินมาที่ประตูด้านหลังของชั้นเรียนแล้วพูดขึ้นว่า "ครูครับ ผมขออนุญาตเข้าชั้นเรียนครับ" ครูนิศยาพยักหน้ารับแล้วพูดขึ้นว่า ครูอนุญาต "เข้ามาได้แล้วรับหนังสือขึ้นมา" ขจรรีบเดินมานั่งที่โต๊ะแล้วหยิบหนังสือเรียนขึ้นมา จากนั้นจึงสะกิดมานิตแล้วถามมานิตว่า " ครูสอนถึงหน้าไหนแล้วมานิต" มานิตหันมาพูดว่า พวกแกมัวแต่เล่นกันอยู่ได้" แล้วมานิตหันไปฟังครูนิศยาอธิบายต่อ ขจรจึงพลิกหนังสือไปมาแต่ไม่รู้ว่ครูนิศยาอธิบายถึงหน้าไหน

ขณะที่ครูนิศยากำลังอธิบายอยู่นั้น ลึกครู่หนึ่งเกษมเดินมาที่ประตูด้านหลังของชั้นเรียนแล้วพูดขึ้นว่า "ครูครับผมขออนุญาตเข้าห้องเรียนครับ" ครูนิศยาหันมาที่เกษมพร้อมกับพยักหน้ารับ "เข้ามาได้" จากนั้นเกษมจึงเดินมาที่นั่งซึ่งเป็นโต๊ะเรียนเดียวกับที่ขจรมั่งอยู่ แล้วถามขจรว่า "จร จร! ครูอธิบายอะไร" "ไม่รู้ที่ฉันเพิ่งเข้ามาเหมือนกัน" ขจรตอบ จากนั้นเกษมสะกิดมานะ "มานะ ครูให้ทำอะไรนะ" มานะกำลังฟังครูนิศยาอธิบายจึงไม่ตอบ เกשמั่งคิด "ถ้าเราเข้าชั้นเรียนตรงเวลา เราคงจะเข้าใจที่ครูนิศยาอธิบาย"

บทบาทของมานิต

ฉันท้อมานิตเป็นเพื่อนกับขจรและเกษม ซึ่งเล่นอยู่ด้วยกัน เมื่อฉันทได้ยินเสียงกระดิ่งของโรงเรียน ฉันทวิ่งมาเข้าแถวหน้าชั้นเรียน จากนั้นเดินแถวเข้าห้องเรียนพร้อมกับเพื่อน แล้วเดินไปนั่งที่โต๊ะเรียน เมื่อได้ยินเสียงกระดิ่งถึงหัวโหม่งวิชาภาษาไทย ครุฑนิศยาเข้าชั้นเรียน ฉันททำความเคารพครุฑนิศยา เมื่อขจรถามฉันทขณะที่ครูสอน ฉันทันมาว่าขจร

“พวกแกมัวแต่เล่นกันอยู่ได้”

บทบาทของมานะ

ฉันท้อมานะเป็นเพื่อนของมานิต เราเล่นอยู่ด้วยกันตอนพัก เมื่อได้ยินเสียงกระดิ่งของโรงเรียน ฉันทวิ่งมาเข้าแถวหน้าชั้นเรียน จากนั้นเดินแถวเข้าห้องเรียน แล้วเดินไปนั่งที่โต๊ะเรียน เมื่อได้ยินเสียงกระดิ่งถึงหัวโหม่งวิชาภาษาไทย ครุฑนิศยาเข้าชั้นเรียน ฉันททำความเคารพครุฑนิศยา

บทบาทของครุฑนิศยา

ฉันท้อมครุฑนิศยา เมื่อได้ยินเสียงกระดิ่งถึงหัวโหม่งวิชาภาษาไทย ฉันทเดินเข้าชั้นเรียน นักเรียนในห้องทำความเคารพ ฉันทยืนพร้อมกับพยักหน้ารับและทักทายนักเรียนทุกคน จากนั้นฉันทเหลือบตาไปที่โต๊ะของนักเรียนที่ว่างอยู่ แล้วถามนักเรียนในชั้น ทายไปไหนอีก 2 คน แล้วฉันทชมเชยนักเรียนที่เข้าชั้นเรียนตรงเวลา

ขณะที่ฉันทกำลังอธิบายเรื่องคำควบแก้วและคำควบไม่แท้อยู่นั้น ขจรวิ่งมาที่ด้านหลังของชั้นเรียนแล้วขออนุญาตเข้าห้องเรียน ฉันทพยักหน้า ให้ขจรเข้ามาในห้องเรียนแล้วให้นาหนังสือเรียนขึ้นมา

ขณะที่ฉันทกำลังอธิบาย เกษมวิ่งมาที่ด้านหลังของชั้นเรียน ขออนุญาตเข้าห้องเรียน ฉันทันมาทางเกษมพร้อมกับพยักหน้ารับ แล้วให้เกษมเข้ามาในห้องเรียนได้

บทบาทของขจร

ฉันท้อมขจรเดินมาที่ประตูด้านหลังของชั้นเรียนในขณะที่ครูสอน ฉันทขออนุญาตครุฑนิศยาเข้าชั้นเรียน แล้วรับเงินมานั่งที่โต๊ะและหยิบหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยขึ้นมา จากนั้นฉันทสะกิดมานิต แล้วถามมานิตว่าครูสอนถึงไหนแล้วแต่มานิตหันมาว่าฉันท ฉันทจึงพลิกหนังสือไปมา ไม่รู้ว่าครูสอนถึงไหนแล้ว

บทบาทของเกษม

ฉันชื่อเกษมเป็นเพื่อนเล่นกับขจร ฉันวิ่งตามหลังขจรมาที่ประตูด้านหลังของชั้นเรียน ในขณะที่ครูนิศากำลังสอน แล้วฉันขออนุญาตครูนิศายาเข้าชั้นเรียน จากนั้นฉันเดินเข้าห้องเรียน มานั่งที่โต๊ะเรียนเดียวกับขจรแล้วฉันถามขจรว่าครูนิศายาอธิบายอะไร ขจรตอบว่าไม่รู้ ฉันจึงสะกิดมานะแล้วถามมานะขณะที่ครูนิศากำลังอธิบาย มานะไม่ตอบ ฉันนั่งคิดว่า ถ้าเราเข้าชั้นเรียนตรงเวลา คงจะเข้าใจที่ครูนิศายาอธิบาย

บทบาทของเพื่อน ๆ อีก 2-3 คน

พวกเราเป็นเพื่อน ๆ ที่เรียนอยู่ห้องเรียนเดียวกับมานิตและมานะ เมื่อได้ขึ้นเสียงกระดิ่งของโรงเรียนแล้ว พวกเราวิ่งมาเข้าแถวหน้าชั้นเรียน แล้วเดินแถวเข้าห้องเรียน ไปนั่งที่โต๊ะเรียนของตน เมื่อครูนิศายาเข้าชั้นเรียน พวกเราทำความเคารพ พลครูนิศายาถามถึงนักเรียน 2 คนที่ยังไม่เข้าห้องเรียน พวกเราหันไปมองโต๊ะเรียนที่ว่าง

บทบาทของหัวหน้าชั้น

ฉันเป็นหัวหน้าชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เมื่อครูนิศายาเข้าชั้นเรียน ฉันเป็นคนบอกให้เพื่อนทำความเคารพ

ชุดพัฒนาความชำนาญเน้นפשרในการเรียน

การทดลองครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง การเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบและผลเสีย

ของการเตรียมอุปกรณ์มาเรียนไม่ครบ

อุปกรณ์ เอกสารเรื่อง "ขอหน่อสนะ"

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนเตรียมอุปกรณ์มาเรียนไม่ครบ การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูแจกเอกสารเรื่อง "ขอหน่อสนะ" ให้ให้นักเรียนอ่าน
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกัน

อภิปรายเกี่ยวกับผลดีของการเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบและผลเสียของการเตรียมอุปกรณ์มาเรียนไม่ครบ

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อให้รายงานผลสรุปการอภิปรายของกลุ่ม

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด และครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

การประเมินผล

1. สิ่งเกิดความสนใจของนักเรียน
2. สิ่งเกิดจากการอภิปรายกลุ่มของนักเรียน
3. สิ่งเกิดจากการสรุปของนักเรียน

ตอนย่อชนะ

วันหนึ่งในชั่วโมงภาษาไทย ครูนิธากำลังสอนนักเรียนเรื่องวิธีการเขียนจดหมาย โดยนำเข้าสลับทเรียนว่า "วันนี้เรามาเรียนวิธีการเขียนจดหมาย เวลาปิดเทอมนักเรียนจะได้เขียนจดหมายถึงเพื่อนได้" แล้วครูนิธาก็ให้นักเรียนนำหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยขึ้นมาเปิดบทที่ 4 เรื่องจดหมายจากสุพรรณบุรี นักเรียนส่วนใหญ่ก็นำหนังสือเรียนพร้อมกับปากกาไม้บรรทัด อยางลบขึ้นมา "นักเรียนลองดูซิคะว่า วิธีการเขียนจดหมายของดวงแก้วเขียนถึงเพื่อนอย่างไร" ครูนิธากล่าว

ขจร เปิดหนังสือ ส่วนชานาญไม่ได้นำหนังสือเรียนมาจึงนั่งเฉย ๆ ขจรเพื่อนที่นั่งโต๊ะเดียวกับชานาญพูดขึ้นว่า "ชานาญดูกับฉันก็ได้ละ" ชานาญหันมาดูหนังสือกับขจรแล้วพูดว่า "ฉันลืมเอาหนังสือมา"

ขณะที่ครูนิธาสอบถามพร้อมๆ ให้นักเรียนนำแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยขึ้นมาดูประกอบหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย บุญมีนำแบบฝึกหัดขึ้นมา ส่วนวันชัยไม่ได้นำแบบฝึกหัดมาเรียนจึงสะกิดบุญมี "บุญมี ! ขอฉันดูหนังสือบ้างสิ" พร้อมกับชะโงกหน้าดูหนังสือของบุญมี สักครูวันชัยเริ่มเคาะโต๊ะเล่นไม่สนใจฟังครูอธิบาย ครูนิธาก็หยุดสอนชั่วขณะเพื่อหันตามองดูวันชัย แล้วครูนิธาสอนต่อ "ก่อนที่จะลงมือเขียนจดหมาย ครูขอให้นักเรียนนำสมุดขึ้นมากระยะ โดยแบ่งกระดาษออกเป็น 4 ส่วนเท่า ๆ กัน ใช้บรรทัดบนสุดเขียนที่อยู่ของนักเรียน"

ขณะที่ครูนิธากำลังอธิบาย บุญมีนำสมุดขึ้นมากระยะ ส่วนวันชัยไม่ได้นำสมุดมาจึงเรียกบุญมี "บุญมีขอยืมสมุดหน่อยสิ" บุญมีหันมามองวันชัยแล้วทำสีหน้าไม่พอใจ วันชัยพูดขึ้นว่า "ขอกระดาษแผ่นเดียวก็ได้" บุญมีจึงหยิบกระดาษให้วันชัย

เมื่อครูนิธาสอบถามเสร็จแล้ว ก็ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนคนละหนึ่งฉบับแล้วให้นักเรียนทำซองใส่จดหมาย นักเรียนส่วนใหญ่ลงมือเขียนจดหมาย สุวรรณา กำลังเขียนดวงแก้วกำลังลบคำผิด ขจรกำลังใช้ไม้บรรทัดขีดเส้นทำช่องจดหมาย วันชัยสะกิดขจร "ขจร ขจร ขอยืมไม้บรรทัดบ้างสิ" รอเดี๋ยวฉันยังไม่เสร็จเลย " ขจรพูด เอามาก่อนเถอะน่า" เดี่ยว เดี่ยว" วันชัยพูด ครูนิธาทันทีถาม "มีปัญหอะไรวันชัย" "ผมขอยืมไม้บรรทัดขจรครับ"

"อ้าว! ทำไมเธอไม่ได้เตรียมอุปกรณ์มาเรียนเทรวันชัย" ครูนิตสาถาม แล้วครูนิตสาหันหน้ามาพูดกับนักเรียนทั้งชั้นว่า " ครูภูมิใจมากที่เห็นนักเรียน ส่วนใหญ่เตรียมอุปกรณ์มาเรียน นักเรียนบางคนที่ไม่ได้อุปกรณ์มาเรียนไม่ครบจะเข้าใจที่ครูสอนอย่างไร" วันชัยและชานาญมีสีหน้าสลดลง

ชุดพัฒนาความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน

การทดลองครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง ตั้งใจฟังครูอธิบาย ไม่พูดคุยเล่นขณะที่ครูสอน ไม่นำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ
มองครูขณะที่ครูสอน เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการตั้งใจฟังครูอธิบาย
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการตั้งใจฟังครูอธิบายและผลเสียของการไม่ตั้งใจ

ฟังครูอธิบาย

อุปกรณ์ วิทยากร

วิธีดำเนินการ

ก. ชี้แนะ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย พูดคุยเล่นกัน นำงานวิชาอื่นขึ้นมาทำ ไม่สนใจมองครูสอน การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ชี้สอน

1. วิทยากรเล่าเรื่อง "อดใจไว้ก่อน" ให้นักเรียนฟังและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับผลดีของการตั้งใจฟังครูและผลเสียของการไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อรายงานผลสรุปของกลุ่ม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการอภิปรายของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

เรื่อง "อดใจไว้ก่อน"

เรื่องที่เกิดขึ้นที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในช่วงเวลาพักกลางวันขณะที่ครูอุษากำลังสอนเรื่อง

"บุญบั้งไฟ" นักเรียนส่วนใหญ่ในห้องเรียนตั้งใจฟังครูอธิบาย แต่มีเด็กชายคนหนึ่งไม่ตั้งใจฟังครูอธิบาย

มาพูดคุยเล่นกันในขณะที่ครูสอน ส่วนมณี ฤทัย กมล และมานิดกำลังตั้งใจฟังครูอธิบาย

ในขณะที่ครูอธิบายนั้น มานพนางานวิชาอื่นขึ้นมาทำ ส่วนบุญมีมองไปที่หน้าต่าง

ไม่สนใจมองครู ครูอุษาหันไปมองนักเรียนเหล่านั้นด้วยสีหน้าไม่พอใจและหยุดสอน

ทันใดนั้น นักเรียนทั้งหมดจึงเงยหน้า วิเคราะห์กับวิชัยหันหน้ามาสบตากันแล้วก็หันหลังกลับ

ส่วนมานพนางานวิชาอื่นเก็บไว้ได้ทันที่ นักเรียนทุกคนหันหน้ามองครูอุษา จากนั้นครูอุษา

จึงดำเนินการสอน นักเรียนส่วนใหญ่ตั้งใจฟังครูอธิบาย วิเคราะห์กับวิชัยเริ่มคุยเล่นกันต่อ

จนมณีหันมามองทั้ง 2 คนด้วยสีหน้าไม่พอใจ แต่วิเคราะห์กับวิชัยยังคงเล่นต่อ

ส่วนมานพนางานวิชาอื่นก็มาทำอีกและบุญมีหันไปมองสิ่งที่อยู่นอกห้องเรียน ลึกครู่หนึ่งมานะซึ่ง

เป็นหัวหน้าห้อง จึงพูดขึ้นว่า "เงยหน้าหน่อยสิฉันฟังครูอธิบายไม่รู้เรื่องเลย เดี่ยวครูถามพวกเธอ

ตอบไม่ได้หรอก" วิเคราะห์หันมาพูดกับบุญมีว่า "อย่ายุ่งนะมานะแกฟังครูไปเถอะ" และวิเคราะห์กับ

วิชัยพูดคุยเล่นกันอย่างสนุกสนานต่อไป เมื่อครูอุษาสอนจบบทเรียนแล้ว จึงหันมามองนักเรียนทั้ง

หมดว่า "ใครลองบอกครูสิว่า บั้งไฟหมายถึงอะไร" นักเรียนบางคนยกมือ ครูอุษาจึงเรียกมณี

มณีลุกขึ้นยืนตอบครูทันที "กระบอกไม้ไผ่ค่ะ" ครูอุษาพยักหน้า "เก่งมาก แสดงว่าเธอตั้งใจ

ฟังครูสอนดีมาก" มณียิ้มแล้วจึงนั่งลง ครูอุษาหันมาทางวิเคราะห์และถามขึ้นว่า "บุญบั้งไฟจัด

ขึ้นที่จังหวัดไหนวิเคราะห์" วิเคราะห์หยุดคุยหันมาทางครูอุษาแล้วลุกขึ้นยืนยกมือ ครูอุษาจึงถาม

วิชัยเพื่อนที่นั่งคุยเล่น ซึ่งนั่งอยู่โต๊ะเดียวกัน "แล้ววิชัยจะตอบครูได้ไหมว่าบุญบั้งไฟจัดขึ้นที่จังหวัดไหน"

วิชัยลุกขึ้นยืนช้า ๆ ก็หันหลังกลับ ครูอุษาจึงเดินไปที่วิเคราะห์และวิชัยและพูดขึ้นว่า

"เธอทั้ง 2 คนตอบคำถามของครูไม่ได้ ต้องยืนไปก่อนนะจนกว่าจะอนุญาตให้นั่งลง" วิเคราะห์กับวิชัยมี

สีหน้าสลด

ครูอุษาเดินมาที่หน้าห้องแล้วหันมาทางฤทัยและถามขึ้นว่า "บุญบั้งไฟจัดขึ้นที่จังหวัดไหนฤทัย"

ฤทัยลุกขึ้นยืน "มหาสารคามค่ะ" ครูอุษาพยักหน้า "เก่งมาก" ครูและนักเรียนในห้องปรบมือให้ฤทัย

ฤทัยยิ้มแล้วนั่งลง ครูอุษาหันมาทางมานพ "ชาวอีสานจัดงานนี้ขึ้นเพราะอะไรมานพ" มานพ

ลุกขึ้นอย่างช้า ๆ และไม่ทราบว่าจะตอบครูอย่างไร จึงหันไปสบสายตาเพื่อนข้าง ๆ ครูอุษาจึง

พูดขึ้นว่า "เธอก็อีกคนหนึ่งที่ตอบคำถามครูไม่ได้ แล้วครูหาต้นมาทางบุญมีและเรือก

"เธอตอบครูได้ไหมบุญมี" บุญมีลุกขึ้นยืนแต่ตอบคำถามที่ครูถามไม่ได้ ครูหาไม้สี่หน้าไม้

พอใจและพูดขึ้นว่า "พวกเธอทั้ง 4 คนตอบคำถามของครูไม่ได้ แสดงว่าขณะที่ครูสอนพวกเธอไม่

ตั้งใจฟังครูอธิบาย มัวแต่คุยกัน เล่นกัน นำเอางานวิชาอื่นขึ้นมาทำ ไม่มองครูขณะที่ครูสอน

วันนี้หลังเลิกเรียนแล้วทั้ง 4 คนไปพบครูที่ห้องพักครูนะ วิเชียรหันหน้ามาสบตาวิชัย ส่วนบุญมี

และมานพทำหน้าเศร้า ๆ เพราะไม่ทราบว่าจะถูกครูลงโทษหรือไม่

ชุดพัฒนาความซึ้นหมั่นเพียรในการเรียน

การทดลองครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง การถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน
2. เพื่อให้เด็กเรียนเข้าใจผลดีของการถามคำถามครูและผลเสียของการไม่ถาม

ครูเกี่ยวกับบทเรียน

อุปกรณ์ กรณีสื่ออย่างเรื่อง "ถามบ้างดี"

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้าเด็กเรียนไม่ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน การกระทำของเด็กเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูแจกเอกสารกรณีสื่ออย่าง "ถามบ้างดี" ให้เด็กเรียนอ่าน
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีของการถามคำถามครู

และผลเสียของการไม่ถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมดและครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียน

ยังไม่ได้กล่าวถึง

การประเมินผล

1. สิ่งเกิดจากความสนใจของนักเรียน
2. สิ่งเกิดจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สิ่งเกิดจากการสรุปของนักเรียน

ถามบ้างซี

วันหนึ่งในชั่วโมงภาษาไทย ครูนิศากำลังอธิบายเรื่อง ทุ่ม - โมง ให้นักเรียนฟัง เมื่อครูนิศายอธิบายเสร็จแล้วจึงเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม "ใครมีข้อสงสัยบ้างไหมคะ" แก้วตากลมมือขึ้นถามครูนิศาทันที "ครูคะ ตอนเย็นเวลาเคารพธงชาติเป็นเวลาอะไรคะ" ครูนิศายอธิบาย "เป็นเวลา 18.00 นาฬิกา ใช้ฆ้องตี 6 ที่ เราเรียกว่า 6 โมงเย็น" เกษมถามขึ้นว่า " 12.00 นาฬิกาของกลางวันและกลางคืน เราเรียกต่างกันอย่างไรครับ" ครูนิศายิ้มพร้อมกับพูดชมเชย "เป็นคำถามที่ดี " จากนั้นครูนิศายอธิบาย " 12.00 นาฬิกาของกลางวันเรียกว่า เที่ยงวัน ส่วน 24.00 นาฬิกาเป็นเวลากลางคืน เรียกว่า เที่ยงคืน หกทุ่ม หรือ สองยามก็ได้ "

ขณะที่ครูนิศากำลังอธิบายและนักเรียนซักถาม มานะถามขึ้นว่า "เวลาพระดีระฆังบอกเวลาได้ไหมครับ" ครูนิศาก็มืดชะรับพร้อมกับพูดว่า "ได้ค่ะ ระฆังจะบอกเวลาพระทำวัตร" ขณะนั้นสันทนต์นำกระดาษขึ้นมาวาดรูปเล่นและหันมาทางมานะพูดขึ้นว่า " ทำไมถามกล้วย ๆ อย่างนั้นล่ะ" มานะหันมามองหน้าสันทนต์แต่สันทนต์หลบสายตา แล้วครูนิศายถามขึ้นว่า "ชั่วโมงนี้ใครยังไม่ได้ถามครูบ้างคะ" "ผมถามแล้วครับ หนูถามแล้วค่ะ" นักเรียนตอบ ครูนิศาทันมาทางสันทนต์แล้วถามขึ้นว่า "ลองตั้งคำถามถามครูเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนวันนี้กันดี" "ผมไม่ทราบจะถามอะไรครับ" สันทนต์ตอบ ครูนิศาทันมาทางดวงแก้ว " อ้าว ! ดวงแก้วถามครูหรือยังคะ" "ยังค่ะ" ดวงแก้วตอบ " เดี๋ยวเธอฟังครูอธิบายแล้วตั้งคำถามนะ ครูจะถามพวกเธออีกครั้ง"

ขณะที่ครูนิศายอธิบาย สันทนต์หันหน้าหันหลังมองดูเพื่อนโดยไม่สนใจฟังครู เมื่อครูนิศายอธิบายเสร็จแล้วจึงพูดขึ้นว่า "ครูให้โอกาสนักเรียนที่ยังไม่ได้ถาม" ดวงแก้วยกมือ "เวลาสองยามใช้ฆ้องหรือกลองบอกเวลาคะ" ครูนิศาย "กลางคืนใช้กลองตีบอกเวลา พร้อมทั้งบอกให้เพื่อนในห้องปรบมือให้ดวงแก้ว แล้วครูนิศาทันมาทางสันทนต์และถามว่า "สันทนต์ทำไมไม่ถามครูบ้าง" สันทนต์ลุกขึ้นยืนพร้อมกับพูดว่า "ผมไม่ทราบจะถามอะไรครับ" ครูนิศามีสีหน้าไม่พอใจพร้อมกับพูดว่า "ใครที่ยังไม่ได้ถามคำถามครูวันนี้ ชั่วโมงต่อไปต้องตั้งคำถามถามครูเกี่ยวกับบทเรียนที่เรียนไปแล้ว" สันทนต์มีสีหน้าสลดลง

ชุดพัฒนาความซื่อสัตย์เพื่อใช้ในการเรียน
การทดลองครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง การตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการตอบคำถามของครูและผลเสียของการไม่ตอบ

คำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน

อุปกรณ์ กรณียตัวอย่างเรื่อง "ตอบหน่อฮ"

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนไม่ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูแจกเอกสารกรณียตัวอย่างเรื่อง "ตอบหน่อฮ" ให้ให้นักเรียนอ่าน
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีของการตอบคำถามของครูและผลเสียของการไม่ตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมดและครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

การประเมินผล

1. สิ่งเกิดจากความสนใจของนักเรียน
2. สิ่งเกิดจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สิ่งเกิดจากการสรุปของนักเรียน

ตอนหน่อ

ในช่วงเวลาภาษาไทย หลังจากครูอธิบายเรื่อง ลูกกวาดมหาภัยให้นักเรียนฟังแล้ว ครูพูดว่า "วันนี้ครูจะถามนักเรียนแล้วให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนไปแล้ว ใครมีข้อสงสัยบ้างไหม ถ้าไม่มีใครสงสัยครูขอถามนักเรียนเพื่อทดสอบว่า นักเรียนเข้าใจบทเรียนที่เรียนไปแล้วหรือไม่ ทำไมจึงเรียกลูกกวาดมหาภัยคะ"

นักเรียนส่วนใหญ่ในห้องยกมือ ครูนิศยาหันมาทางพลเดช "พลเดชตอบครูซิ" พลเดชลุกขึ้นยืนพร้อมกับพูดว่า "ลูกกวาดผสมยาเสพติดครับ" ครูนิศยาพยักหน้ารับ "ถูกต้อง" จากนั้นจึงหันมาถามนักเรียนทั้งหมดว่า "ลูกกวาดผสมยาเสพติดมีลักษณะอย่างไร" ส้ารวมยกมือพร้อมกับพูดว่า "ผมได้ยินผู้ใหญ่พูดกันว่า ลูกกวาดนี้มีสีเหมือนลูกกวาดทั่วไป และมีรสชาติขมอร่อยกินแล้วติดใจครับ" "เก่งมาก" ครูนิศยากล่าว

ในขณะที่นักเรียนตอบคำถามของครูนิศยา สूरชัยและสूरศักดิ์เล่นกัน จนเมนูหันมาเตือน "สूरชัย สूरศักดิ์ เล่นกันอยู่ได้ เต็มๆ ครูถามก็ตอบไม่ได้หรอก" แต่ทั้ง 2 คนยังเล่นกันต่อไม่สนใจฟังเพื่อนตอบคำถามของครู สักครู่หนึ่งครูนิศยาจึงหันมาถาม "สूरชัยและสूरศักดิ์ทำอะไรกัน" ทั้ง 2 คนหยุดเล่น ครูนิศยาถามสूरชัย "สूरชัยตอบครูซิ เด็กที่อมลูกกวาดมีลักษณะอย่างไร" สूरชัยลุกขึ้นตอบ "ฟันส่ายครับ" แล้วสूरศักดิ์พูดขึ้นว่า "อ้วนแข็งแรง" เพื่อน ๆ ในชั้นหัวเราะ ครูนิศยาพูดขึ้นว่า "อ้าว ทั้ง 2 คนยืนอยู่ก่อนแล้วฟังเพื่อนตอบ" สूरชัยและสूरศักดิ์ยืนก้มหน้า ครูนิศยาหันมาถามมานพแล้วถามขึ้นว่า "เด็กที่อมลูกกวาดมีลักษณะอย่างไร มานพ" มานพลุกขึ้นตอบ "มีลักษณะผอม ขีตเชียว เหลือแต่กระดูกครับ" ครูนิศยาพยักหน้ารับพร้อมกับพูดว่า "เก่งมาก"

ครูนิศยาอธิบายสิ่งเสพติดให้โทษ หมายถึงสิ่งที่ใช้กิน ดื่ม คม สูบ หรือฉีดเข้าสู่ร่างกาย ระยะเวลาจะมีฤทธิ์ระงับความรู้สึกเจ็บปวด ฆ่าสติอันนอนหลับ ทำให้รู้สึกตื้นตัน กระปรี้กระเปร่า เมื่อเสพเข้าไปแล้วผู้เสพยามีความต้องการเพิ่มมากขึ้น ไม่สามารถหยุดได้ จนทำให้เกิดความเสื่อมโทรมทั้งร่างกายและจิตใจจนถึงตายได้ เมื่ออธิบายเสร็จแล้วครูนิศยาหันมาถามสूरชัยอีก "สิ่งเสพติดมีอะไรบ้างสूरชัย" สूरชัยเงยหน้าและก้มหน้า ครูนิศยาจึงหันมาถามสूरศักดิ์ "สूरศักดิ์ตอบครูได้ไหม" สूरศักดิ์สั่นศีรษะพร้อมกับพูดว่า "ไม่ได้ครับ" ครูนิศยาทำสีหน้าไม่พอใจ

ชุดพัฒนาความยั่งยืนเพื่อใช้ในการเรียน

การทดลองครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนและผลเสียของการไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน

อุปกรณ์ เอกสารเรื่อง "ช่วยกันคิด"

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูสอน ถ้านักเรียนไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูแจกเอกสารเรื่อง "ช่วยกันคิด" ให้เด็กเรียนอ่าน
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายผลดีของการแสดงความคิดเห็นและผลเสียของการไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อรายงานผลสรุปของกลุ่ม

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมดและครูเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

เรื่องช่วยกันคิด

ในชั่วโมงภาษาไทยครูวิภาพูดว่า " หลังจากที่นักเรียนไปดูนิทรรศการ การจัดอุตสาหกรรม ในครอบครัวหน้าห้องสมุดแล้ว นักเรียนได้รับความรู้และได้เห็นสิ่งของเครื่องใช้ที่ทำด้วยวัสดุแปลก ๆ วันนี้ครูขอให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเรื่องประโยชน์ของไม้ไผ่ แล้วให้นักเรียนรวบรวมทำรายงานส่งครู นักเรียนคิดว่าผลผลิตจากไม้ไผ่มีอะไรบ้างคะ" ดวงแก้วยกมือขึ้นพร้อมกับพูดว่า " แยกกันค่ะ" ครูวิภายิ้มพร้อมกับพูดว่า " ดีมาก" ใครคิดอะไรได้อีกครูวิภาถาม " ที่รองแก้วครับ" วันหทัยตอบครู ชูใจพูดขึ้นว่า " ทำตะกร้าก็ได้ค่ะ" ครูวิภาพยักหน้ารับพร้อมกับพูดว่า " ใช่แล้ว"

ขณะที่นักเรียนหลายคนแสดงความคิดเห็น นิคมนั่งทำค้างมองไปนอกห้องเรียน โดยไม่สนใจฟังเพื่อน ครูวิภาพูดขึ้นว่า " อ้าว ! นิคม คิดอะไรอยู่คะ" นิคมหันหน้ามาทางครูวิภาและนั่งเงยบ " นิคมลองคิดซิว่า ไม้ไผ่นำไปทำอะไรได้บ้าง" เวลาผ่านไปชั่วครู่ " นิคมคิดออกไหมคะ" ครูวิภาถาม " ผมคิดไม่ออกครับ" ครูวิภาจึงหันมาพูดกับนักเรียนในห้องว่า " เพื่อน ๆ ช่วยคิดหน่อยซิ" ครูวิภากล่าว แก้วต่ายยกมือขึ้นพร้อมกับพูดว่า " กระจาดค่ะ" ครูวิภากล่าวชมเชย " เก่งมาก" แล้วหันไปทางมะลิ " มะลิค่ะ ยังไม่ได้คิดเลย มะลิ ลองบอกครูซิว่า ไม้ไผ่ทำอะไรได้อีก" " หนูคิดไม่ออกค่ะ" มะลิตอบ ไม่เป็นไรตอนนี้ยังคิดไม่ออก เดี๋ยวฟังครูอธิบายใหม่แล้วให้นักเรียนคิดตามครูจะถามอีกครั้ง ครูวิภาเดินไปหน้าห้องเรียนแล้วอธิบายต่อ นักเรียนหลายคนเห็นคุณค่าของไม้ไผ่แล้วใช้ไหมคะ ไม้ไผ่เป็นไม้สารพัดประโยชน์ เราควรปลูกให้มากเพราะปลูกง่าย โตเร็ว และหน่อของมันนำมาเป็นอาหาร และต้นของไผ่ นำมาทำยาได้อีกด้วย นอกจากนั้นยังใช้ทำบ้าน รั้ว รางน้ำ เครื่องมือจับปลาและดักสัตว์อื่น ๆ เช่น ไซ จั่น หน้ำไม้ และใช้ทำเครื่องดนตรี เช่น อะไรบ้าง ครูวิภาถามนิคมซ้ำอีก " นิคมบอกครูได้ไหม" " ผมไม่ทราบครับ" นิคมตอบ จากนั้นครูวิภาหันไปทางมะลิแล้วถามขึ้นว่า " มะลิค่ะ คิดออกหรือยัง" มะลิลุกขึ้นยืน " ยังค่ะ" ครูวิภามีสีหน้าไม่พอใจ

ชุดพัฒนาความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน

การทดลองครั้งที่ 8

ชื่อเรื่อง การร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการร่วมมือกับเพื่อนทำงานและผลเสียของการไม่ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม

อุปกรณ์ บทละครเรื่อง "ร่วมมือร่วมใจ"

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูทำงานนักเรียนทำ ถ้านักเรียนไม่ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูแจกบทละครเรื่อง "ร่วมมือร่วมใจ" ให้นักเรียนอ่าน
2. ให้นักเรียนส่งตัวแทนผู้ที่จะแสดงบทบาทต่าง ๆ ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้ออกมาแสดงบทบาทสมมติให้ทำหน้าที่สังเกตการแสดง
3. ให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติ
4. ให้นักเรียนที่เป็นผู้สังเกตแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับการแสดง
5. ถ้านักเรียนที่แสดงบทบาทสมมตินั้นแสดงไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องให้แสดงซ้ำ
6. นักเรียนที่เป็นผู้สังเกตและผู้แสดงร่วมกันแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด และครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียน

ยังไม่ได้กล่าวถึง

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการแสดงออกของนักเรียน
4. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ร่วมมือร่วมใจ

ในช่วงโมงภาษาไทย ครูกิตติจะให้งานนักเรียนทำ โดยเริ่มนำเข้าสื่อบทเรียนว่า "วันนี้ครูจะให้ให้นักเรียนร่วมมือกันทำสมมติทานประกอบรูปภาพ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดนิทาน 1 เรื่องพร้อมกับวาดภาพประกอบเนื้อเรื่อง โดยให้นักเรียนปรึกษากันเองว่า เนื้อเรื่องจะเป็นอย่างไร ใครจะเป็นคนเขียน คณาวาดภาพ นักเรียนแบ่งหน้าที่กันเอง เมื่อนักเรียนแบ่งกลุ่มกันเรียบร้อยแล้วให้ตัวแทนของกลุ่มออกมารับอุปกรณ์จากครู ใครมีข้อสงสัยบ้างไหมครับ" ครูกิตติกล่าว "เรื่องเกี่ยวกับนิทานอีสป ได้ไหมครับ" กมลถาม ครูกิตติพยักหน้ารับพร้อมกับพูดว่า "ได้" จากนั้นครูกิตติให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม และตัวแทนของกลุ่มออกมารับสมุดภาพและดินสอสี แล้วให้นักเรียนลงมือทำ

ขณะที่นักเรียนทำงาน ครูกิตติเดินสำรวจดูการทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มพร้อมให้คำแนะนำ สมาชิกกลุ่มของธงชัยร่วมมือปรึกษากันอย่างตั้งใจ กลุ่มของดวงดาวทุกคนร่วมมือกันทำงานด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม ครูกิตติเดินมาดูการทำงานของทั้ง 2 กลุ่มพร้อมกับชมเชย "ร่วมมือกันทำดีมาก" แล้วเดินสำรวจดูการทำงานของกลุ่มอื่นต่อไป

ส่วนกลุ่มของอุษาทุกคนช่วยกันคิดยกเว้นสุวรรณซึ่งนั่งเฉย ๆ ไม่ออกความคิดเห็นจนอุษาเตือนว่า "สุวรรณช่วยกันคิดสิว่า พวกเราจะเอาเรื่องอะไรดี" "ฉันคิดไม่ออก พวกเธอคิดกันเถอะ" สุวรรณพูด ส่วนกลุ่มของสมศักดิ์ เนตรนั่งแยกตัวออกมาจากกลุ่ม เอาการ์ตูนขึ้นมาอ่าน จนกระทั่งสมศักดิ์หันมาพูดว่า "เนตรช่วยกันทำบ้างสิ อ่านการ์ตูนอยู่ได้ เธอไม่ร่วมมือกับกลุ่มหรือ" "พวกเธอทำไปเถอะ ฉันจะอ่านการ์ตูนให้จบก่อน กำลังสนุก" เนตรพูด มณีเพื่อนที่นั่งอยู่กลุ่มเดียวกันจึงพูดขึ้นว่า "ถ้าเธอไม่ร่วมมืองานของกลุ่มเราจะเสร็จได้อย่างไรกัน"

ครูกิตติกล่าวเตือนให้นักเรียนเร่งทำงาน เหลือเวลาอีก 5 นาที กลุ่มของใครเสร็จแล้วให้นำมาส่งครูแล้วกลับบ้านได้ ส่วนกลุ่มที่ยังไม่เสร็จต้องรีบทำให้เสร็จแล้วจึงกลับบ้านได้ กลุ่มของธงชัยเสร็จแล้วจึงนำสมุดมาวางบนโต๊ะครูกิตติ เนตรนั่งคิดว่า "ถ้าเราช่วยเพื่อนทำงาน งานของกลุ่มเราคงเสร็จแล้ว เราจะได้กลับบ้านพร้อมกับเพื่อน"

บทบาทของครูกิตติ

ฉันชื่อครูกิตติ เป็นครูสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เมื่อฉันสอนจบบทเรียน แล้วฉันให้นักเรียนร่วมมือกันทำสมุดนิทานประกอบรูปภาพ โดยฉันให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้นักเรียนคิดนิทาน 1 เรื่อง เมื่อฉันให้งานนักเรียนทำเสร็จแล้ว ฉันแจกอุปกรณ์ให้นักเรียน จากนั้นฉันเดินสำรวจดูการทำงาน of นักเรียนแต่ละกลุ่มพร้อมกับให้คำแนะนำ แล้วชมเชยกลุ่มของธงชัยและกลุ่มของดวงดาวที่ร่วมมือกันทำงาน แล้วเดินสำรวจการทำงานของกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป หมดเวลาที่ใกล้หมดเวลาแล้ว ฉันเตือนนักเรียนให้เร่งมือทำงาน

บทบาทของกมล

ฉันชื่อกมล เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ฉันขอกมือถามครูกิตติเมื่อมีข้อสงสัย

บทบาทของธงชัยและสมาชิกในกลุ่ม

ฉันชื่อธงชัยเป็นหัวหน้ากลุ่ม เมื่องานในกลุ่มเสร็จแล้ว ฉันเดินนำงานไปวางบนโต๊ะครู พวกเรา 2-3 คน เป็นสมาชิกของกลุ่มธงชัย ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่มตามที่ครูกิตติ

มอบหมาย

บทบาทของกลุ่มดวงดาว

พวกเรา 2-3 คน เป็นสมาชิกของกลุ่มดวงดาว ร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่มตามที่ครูกิตติ

มอบหมาย

บทบาทของสุวรรณ

ฉันชื่อสุวรรณ เป็นสมาชิกกลุ่มเดียวกับบุษฯ ขณะที่เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็น ฉันนั่งเฉย ๆ ไม่ออกความคิดเห็น จนอุษาเตือน ฉันก็คิดไม่ออก

บทบาทของเนตร

ฉันชื่อเนตร เป็นสมาชิกกลุ่มเดียวกับสมศักดิ์ เพื่อนในกลุ่มร่วมมือกันทำงาน แต่ฉันนั่งแยกตัวออกมาจากกลุ่ม เอาหนังสือการ์ตูนขึ้นมาอ่าน จนสมศักดิ์เตือนฉัน ฉันก็ยังอ่านการ์ตูน ไม่สนใจที่จะช่วยเพื่อนทำงาน จนครูกิตติเตือน งานของกลุ่มก็ยังไม่เสร็จ ฉันจึงนั่งคิด ถ้าเราช่วยเพื่อนทำงาน งานของกลุ่มเราคงเสร็จแล้ว เราคงจะได้กลับบ้านพร้อมเพื่อน

บทบาทของสมศักดิ์

ฉันชื่อสมศักดิ์ เป็นหัวหน้ากลุ่มของเนตร ฉันเตือนเนตรให้ทำงานแต่เนตรไม่ทำ

ชุดพัฒนาความซึ้นใหม่เพื่อเรียน
การทดลองครั้งที่ 9

ชื่อเรื่อง การทำงานที่ครุมอบหมาย

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานที่ครุมอบหมาย
2. เพื่อให้เด็กเรียนเข้าใจผลดีของการทำงานที่ครุมอบหมายและผลเสียของการไม่ทำงานที่ครุมอบหมาย

อุปกรณ์ เอกสารเรื่อง "โธ่! ไม่น่าเลย"

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่าในขณะที่ครูให้งานนักเรียนทำ ถ้านักเรียนไม่ทำงานที่ครุมอบหมาย การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูแจกเอกสารเรื่อง "โธ่! ไม่น่าเลย" ให้เด็กเรียนอ่าน
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกัน

อภิปรายเกี่ยวกับผลดีของการทำงานที่ครุมอบหมายและผลเสียของการไม่ทำงานที่ครุมอบหมาย

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อให้รายงานผลสรุปการอภิปรายของกลุ่ม

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด และครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียน

ยังไม่ได้กล่าวถึง

การประเมินผล

1. สิ่งเกิดความสนใจของนักเรียน
2. สิ่งเกิดจากการอภิปรายกลุ่มของนักเรียน
3. สิ่งเกิดจากการสรุปของนักเรียน

โธ ! ไม่น่าเลย

ในช่วงเวลาภาษาไทย ครูโชคชัยให้นักเรียนทำกิจกรรมค้นหาคำศัพท์จากพจนานุกรม ครูโชคชัยอธิบายว่า "วันนี้ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน โดยให้นักเรียนจับคู่กัน ทั้งหมด 10 คู่ แล้วให้นักเรียนค้นหาคำศัพท์จากพจนานุกรม มีคำศัพท์ทั้งหมด 20 คำอยู่บน กระดานดำ เมื่อนักเรียนค้นหาคำศัพท์ได้แล้วให้นักเรียนเขียนลงบนแผ่นกระดาษที่ครูแจกให้นักเรียนต้องทำทุกคน ใครมีข้อสงสัยบ้างไหม ถ้าไม่มีใครสงสัยครูให้นักเรียนลงมือทำได้เลย" ครูโชคชัยกล่าว จากนั้นครูโชคชัยแจกพจนานุกรมพร้อมกระดาษให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ชุด

เวลาผ่านไป นักเรียนส่วนใหญ่ในชั้นทำงานตามที่ครูมอบหมาย ดารา และสายฝน ช่วยกันทำ ดาราเป็นคนเปิดคำศัพท์ ส่วนสายฝนเป็นคนเขียนคำศัพท์ลงบนแผ่นกระดาษ

ขณะที่มนตรีกำลังเปิดพจนานุกรม สมชายเอามือตบหลังมนตรี และพูดขึ้นว่า "แกจะเปิดดูทำไม เดี่ยวเราขอคาราออกส่งครูก็ได้" "เป็นความคิดที่ดี มนตรีพูด" แล้วมนตรีเอากะดาษที่ครูแจกให้วาดรูป

ส่วนคู่ของชานาญนั่งอยู่หลังห้องเรียน ชานาญเปิดพจนานุกรมพร้อมกับพูดว่า "แจ่วจริง ๆ คำศัพท์นี้เพิ่งรู้ว่ะคืออะไร เอาไปล้อผู้หญิงดีกว่า" คำรามชะงักหน้าดูพร้อมกับพูดว่า "อะไรนะ ขอคุณหน่อยสิ อ้อ ดีเหมือนกัน หมดชั่วโมงแล้วเราไปล้อผู้หญิงด้วยกัน" สุรศักดิ์หันมาเตือนชานาญและคำราม "นี่ชานาญ คำราม ครูให้ค้นหาคำศัพท์ มัวแต่เปิดดูอะไรกันอยู่ได้ เดี่ยวหมดเวลาแล้วไม่ได้ส่งครูนะ"

ครูโชคชัยถามขึ้นว่า "ทำไปถึงไหนแล้วสุรศักดิ์" "ผมใกล้จะเสร็จแล้วครับ" สุรศักดิ์พูด "หนูเสร็จแล้วค่ะ แล้วครูจะให้หนูทำอะไรต่อไปคะ" สุดาถามครูโชคชัย ครูโชคชัยยิ้มพร้อมกับพูดว่า "ดีมาก" แล้วหันมาพูดกับนักเรียนว่า "นักเรียนที่ทำเสร็จแล้วนำมาส่งได้" ดารา สายฝน สุรศักดิ์ เดินมาส่งงานที่โต๊ะครูโชคชัย ครูโชคชัยมองนาฬิกาและเตือนนักเรียนว่า "ใครที่ยังทำไม่เสร็จต้องเร่งมือหน่อยสิใกล้หมดเวลาแล้ว ถ้ายังทำไม่เสร็จต้องทำให้เสร็จก่อนจึงจะไปพักได้" สิกครูเสียงกระดิ่งดังขึ้น ครูโชคชัยหันมามองนักเรียนที่ยังทำงานไม่เสร็จพร้อมกับพูดว่า "ชานาญและคำราม มนตรีและสมชาย ทำงานต่อไปให้เสร็จ" ชานาญและคำรามมองดูที่พจนานุกรมแล้ว ก้มหน้ารีบค้นคำศัพท์ ส่วนมนตรีและสมชายสบตากันแล้วรีบค้นหาคำศัพท์ต่อไป

ชุดพัฒนาความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน
การทดลองครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง การทำการบ้านส่งครู

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการทำการบ้านส่งครู
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของการทำการบ้านส่งครูและผลเสียของการไม่ทำ

การบ้านส่งครู

อุปกรณ์ กรณียตัวอย่างเรื่อง "การบ้าน"

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า ถ้านักเรียนไม่ทำการบ้านส่งครู การกระทำของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูแจกเอกสารกรณียตัวอย่าง "การบ้าน" ให้นักเรียนอ่าน
2. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีของการทำการบ้านส่งครู

และผลเสียของการไม่ทำการบ้านส่งครู

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมดและครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้กล่าวถึง

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

การบ้าน

ในชั่วโมงภาษาไทย ครูกิตติกำลังจะให้งานนักเรียนทำ โดยกล่าวว่า "นักเรียนทุกคนเรียนเรื่องคนึงเงาะน้อยกันไปแล้ว ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเป็นการบ้าน ให้นักเรียนเปิดแบบฝึกหัดที่ 5 ตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่านไปวันนี้ ทั้งหมดมี 20 ข้อ ให้นักเรียนทำข้อ 1 ถึง 10 ลงในสมุดให้เรียบร้อย นักเรียนต้องทำทุกคนแล้วนำมาส่งครูในวันต่อไป ครูจะได้ทราบว่านักเรียนเข้าใจบทเรียนที่ครูสอนหรือไม่ ครูขอให้นักเรียนอ่านคำถามจากแบบฝึกหัดก่อน ใครมีข้อสงสัยให้ถามครูเมื่อกลับไปทำที่บ้านจะได้ทำถูกต้อง นักเรียนในชั้นกำลังอ่าน มาลัยก็ถามครูกิตติว่า "เงาะปามีลักษณะรูปร่างอย่างไรคะ" เงาะปาส่งประมาณ 145 - 158 ซม.

ผิวดำแดงค่อนข้างน้ำตาลไหม้ ผมสีดำหยิก ขมวด กลมขนาดกำหอยขมติดหนังศีรษะ ผู้หญิงผมจะหยิกฟูเป็นกระเชิง จมูกกว้างแบน ตาสีดำกลม ขนตาขาวงอน ริมฝีปากหนา ลักษณะคล้ายนิโกร แต่ไม่ใช่นิโกร ครูกิตติตอบมาแล้วแล้วเหลือบมองนาฬิกาและพูดขึ้นว่า "เวลาใกล้จะหมดแล้ว ใครจะถามอะไรอีกไหม ถ้าไม่มี วันนี้พอแค่นี้"

เมื่อนักเรียนกลับถึงบ้านแล้วส่วนใหญ่หาเวลาว่างทำการบ้าน มาลัยรีบทำการบ้านที่ครูกิตติให้ แต่วีระเล่นฟุตบอลจนค่ำ แล้วลืมทำการบ้านส่งครู

วันต่อมาในชั่วโมงภาษาไทย ครูกิตติถามนักเรียนว่า "เมื่อวานนี้ครูให้นักเรียนทำการบ้านมาส่งครูใช่ไหมครับ" นักเรียนในชั้นตอบครูกิตติ "ใช่" (คะ ครับ) ครูกิตติเดินไปนับสมุดการบ้านของนักเรียนบนโต๊ะครู แล้วถามขึ้นว่า "ใครไม่ได้ทำการบ้านมาส่งครูบ้าง" นักเรียนทั้งหมดเงยบ ครูกิตติจึงหันมาทางดวงใจแล้วถามว่า "ดวงใจทำการบ้านมาส่งครูหรือเปล่า" "ทำค่ะ" ดวงใจตอบ ครูกิตติพยักหน้ารับ "ผมก็ทำมาครับ" สุรชัยพูด ครูกิตติพยักหน้ารับพร้อมกับพูดว่า "ดีมาก" ครูกิตติหันมาทางวีระแล้วถามขึ้นว่า "ทำการบ้านมาส่งครูหรือเปล่าวีระ" วีระลุกขึ้นยืน "ผมไม่ได้ทำครับ" "อ้าว ! ทำไมเธอไม่ทำมาล่ะ" ครูกิตติถาม "ผมเล่นฟุตบอลจนลืมทำการบ้านครับ" วีระตอบ ครูกิตติหันไปถามวันชัย "ทำการบ้านมาส่งครูหรือเปล่าวันชัย" วันชัยลุกขึ้นยืนพร้อมกับพูดว่า "ผมไม่ได้ทำครับ" ครูกิตติพูดขึ้นว่า "เธอก็คือคนหนึ่ง ทำไมไม่ทำมาล่ะ" วันชัยลุกขึ้นยืนพร้อมกับพูดว่า "ผมเล่นฟุตบอลกับวีระครับ" ครูกิตติหันมาทางวีระและวันชัยพูดขึ้นว่า "วันนี้พักกลางวันให้ทั้ง 2 คน ทำการบ้านให้เสร็จแล้วไปส่งครู"

ชุดพัฒนาความซึ้นหมั่นเพียรในการเรียน
การทดลองครั้งที่ 11

ชื่อเรื่อง คนขยัน

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของความซึ้นหมั่นเพียรในการเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจผลดีของความซึ้นหมั่นเพียรในการเรียนและผลเสียของ

ความเกียจคร้านในการเรียน

อุปกรณ์ เอกสารเรื่อง "คนขยัน"

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า การกระทำที่แสดงถึงความซึ้นหมั่นเพียรในการเรียน ควรมีพฤติกรรมใดบ้าง

ข. ขั้นสอน

1. ครูแจกเอกสารเรื่อง "คนขยัน" ให้นักเรียนอ่าน
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกัน

อภิปรายเกี่ยวกับผลดีของความซึ้นหมั่นเพียรในการเรียนและผลเสียของความเกียจคร้านในการเรียน

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อให้รายงานผลสรุปของกลุ่ม

ค. ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาทั้งหมด และครูเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้อ้างถึง

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการอภิปรายกลุ่มของนักเรียน
3. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

คนขี้ขลาด

เมื่อได้ยินเสียงกระดิ่งของโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่วิ่งมาเข้าแถวหน้าชั้นเรียน

แล้วนักเรียนเดินแถวเข้าชั้นเรียน บุญมีเดินเข้าห้องเรียนพร้อมกับเพื่อนแล้วเดินไปนั่งที่โต๊ะเรียน

นำอุปกรณ์การเรียนขึ้นมาเตรียมไว้ เมื่อได้ยินเสียงกระดิ่งดังขึ้นถึงชั่วโมงวิชาภาษาไทย

ครูอุษาเดินเข้าชั้นเรียน "นักเรียนทั้งหมดทำความเคารพ" หัวหน้าชั้นบอก ครูอุษามพร้อมด้วย
พยักหน้ารับและพูดขึ้นว่า "วันนี้เรามาเรียนเรื่องเสียงตามสายกัน เวลานักเรียนติดต่อกับบุคคลอื่น
จะได้รวดเร็วขึ้น"

ขณะที่ครูอุษากำลังอธิบาย มนตรีเดินมาขึ้นที่ประตูด้านหลังของชั้นเรียนแล้วขออนุญาต

"ครูครับ ผมขออนุญาตเข้าชั้นเรียนครับ" ครูอุษาพยักหน้ารับพร้อมกับพูดว่า "เข้ามาได้"

มนตรีเดินมานั่งที่โต๊ะแล้วนำปากกา ดินสอ ยางลบขึ้นมา เว้นแต่หนังสือเรียน

แล้วสะกิดบุญมี "มี มี ขอดูหนังสือบ้างสิ จินลิ้มเอาหนังสือมา" บุญมีจึงเลื่อนหนังสือให้มนตรีดู

ขณะที่ครูอุษาอธิบาย นักเรียนส่วนใหญ่ตั้งใจฟังครู มนตรีคุยเล่นกับมานะ

ขณะที่บุญมีฟังครูอุษาอธิบายแล้วถามขึ้นว่า "ครูครับ วิธีการใช้โทรศัพท์ทำอย่างไรครับ"

ครูอุษาอธิบายให้นักเรียนในชั้นฟัง ส่วนมนตรีมองไปข้างนอกห้อง ครูอุษาถามนักเรียนว่า

"ใครรู้บ้าง ถ้าเราไม่มีสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ที่เราสอบถามได้ที่ไหน" นักเรียนหลายคนยกมือ

ครูอุษาหันไปทางดวงแก้วแล้วเรียก "ดวงแก้ว" ดวงแก้วขึ้นตอบครูทันที จากนั้นมะลิยกมือขึ้น

แล้วหันมาทางครูอุษาเสนอความคิดว่า "โทรเลขก็ติดต่อได้รวดเร็ว" ครูอุษามะลิ

"เป็นความคิดที่ดี" และอธิบายต่อไป

ขณะที่เพื่อน ๆ ถามคำถาม ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน

มนตรีนั่งเฉย ๆ ไม่สนใจฟังครูอุษาและเพื่อน

เมื่อครูอุษาอธิบายเสร็จแล้วจึงให้งานนักเรียนทำ โดยให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ

4 คน ให้ร่วมกันอภิปรายข้อดีและข้อเสียของวิธีการสื่อสาร เมื่ออภิปรายเสร็จแล้วให้นักเรียน

เขียนลงในสมุดของตนแล้วนำมาส่งครู จากนั้นนักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วช่วยกันอภิปราย นักเรียนทุกคน

ในกลุ่มร่วมกันอภิปรายตั้งแต่สัปดาห์แรกการเริ่มต้นขึ้นมาอ่าน ไม่ช่วยเพื่อนแสดงความคิดเห็น

นารีเตือนสุวรรณว่า "ช่วยกันคิดบ้างสิสุวรรณ" "ฉันคิดไม่ออก พวกเธอคิดกันเองเถอะ"

สุวรรณพูด เมื่อนักเรียนร่วมกันอภิปรายแล้วทุกคนเขียนลงสมุดของตนแล้วนำส่งครู เว้นแต่สุวรรณ ซึ่งนั่งเฉย ๆ

ใกล้หมดชั่วโมงครูหาแนะนำวิธีการเขียนโน้ตเลข แล้วแจกแบบกรอกโน้ตเลขให้นักเรียนฝึกเขียนเป็นการบ้านส่งครูในวันต่อไป ครูหาหันมองนาฬิกาแล้วพูดขึ้นว่า "ชั่วโมงนี้หมดเวลาแล้ว" หัวหน้าชั้นบอกทำความเข้าใจ ครูหาหันมามองนักเรียนแล้วเดินออกจากชั้นเรียน

เมื่อนักเรียนกลับบ้านจะหาเวลาว่างทำการบ้าน ดวงแก้วรีบทำการบ้านที่ครูหาให้ ส่วนสุวรรณดูโทรทัศน์เพลินจึงลืมทำการบ้าน

วันต่อมาถึงชั่วโมงภาษาไทย นักเรียนส่วนใหญ่นำการบ้านที่ครูหาให้ไปวางบนโต๊ะครู สุวรรณเดินเข้ามาในห้องเรียนแล้วเปิดกระเป๋าหยิบสมุดการบ้านขึ้นเปิดดู ครูหาถามขึ้นว่า "ส่งการบ้านครูหรือยังสุวรรณ" สุวรรณยื่นถือสมุดการบ้านแล้วตอบครูหา "ยังค่ะ" แล้วทำสีหน้าสลดลง

ชุดพัฒนาความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน

การทดลองครั้งที่ 12

ชื่อเรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน

ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงถึงความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน

2. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเข้าชั้นเรียนตรงเวลา การเตรียมอุปกรณ์มาเรียนครบ การตั้งใจฟังครูอธิบาย การถามคำถามครูเกี่ยวกับบทเรียน การตอบคำถามของครูเกี่ยวกับบทเรียน การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียน การร่วมมือกับเพื่อนทำงานกลุ่ม การทำงานที่ครูมอบหมาย และการทำการบ้านส่งครู

3. เพื่อให้นักเรียนนำพฤติกรรมความยั่งยืนหมั่นเพียรไปใช้ในการเรียนวิชาอื่นและในการศึกษาระดับอื่น ๆ ต่อไป

วิธีดำเนินการ

ก. ขั้นนำ

ครูสนทนาและซักถามนักเรียนว่า นักเรียนมีความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนบอกความหมาย ความสำคัญ และลักษณะพฤติกรรมความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน

2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและรายงานว่าความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนสามารถไปประยุกต์ใช้ในด้านใดได้บ้าง

3. ครูให้นักเรียนบอกเหตุผลของตนเองในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียน

4. ครูให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม
ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

ค. ขั้นสรุป

ครูสรุปประเด็นสำคัญการอภิปรายของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมความขยันหมั่นเพียร
ในการเรียนประโยชน์ที่ได้รับและครูกล่าวอ่ำนักเรียน

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียน
2. สังเกตจากการอภิปรายและตอบคำถามของนักเรียน
3. นักเรียนสามารถบอกเหตุผลของการนำความขยันหมั่นเพียรในการเรียนไป

ประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ และการศึกษาในระดับต่อไป

ภาคผนวก ค

เปรียบเทียบความคงทนของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของ
นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการใช้เทคนิคแม่แบบและ
ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ตารางความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนเป็นรายบุคคล
ตลอด 3 ระยะ ของกลุ่มทดลองที่ 1
ตารางความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนเป็นรายบุคคล
ตลอด 3 ระยะ ของกลุ่มทดลองที่ 2
ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

เปรียบเทียบความคงทนของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	อันดับ	กลุ่มทดลองที่ 2	อันดับ
1	4	14.5	2	10.5
2	3	12	0	5.5
3	4	14.5	0	5.5
4	0	5.5	-1	2
5	4	14.5	0	5.5
6	0	5.5	1	9
7	4	14.5	-2	1
8	2	10.5	0	5.5

$$U = 8.50^*$$

$$R_1 = 91.5$$

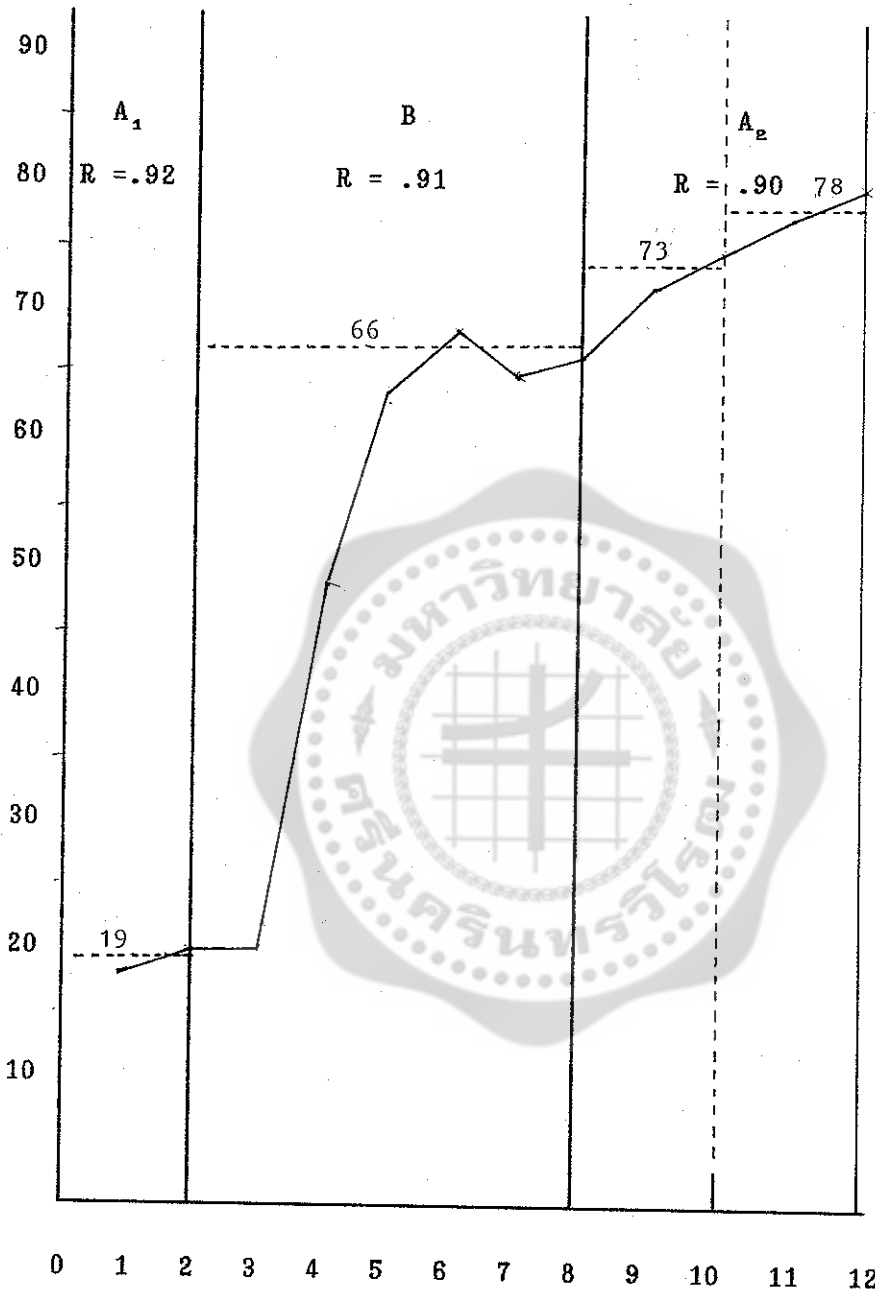
$$R_2 = 45.5$$

จากตาราง คะแนนความคงทนคำนวณจากความแตกต่างของคะแนนความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนในสัปดาห์ที่ 11 และ 12 ความน่าจะเป็นของ The Mann - Whitney U Test (นิภา ศรีไพโรจน์. 2528 : ภาคผนวก) ค่า $U = 8.50$ เมื่อ $n_1 = 8$, $n_2 = 8$ ค่า U ที่ได้จากตารางมีค่า 0.006 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงว่าความคงทนของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 หลังการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงความถี่ของความถี่ขึ้นหมั้นเพียรในการเรียนเป็นรายบุคคล 3 ระยะ ของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ 2

ระยะที่	ลำดับที่	นักเรียนคนที่							
		1	2	3	4	5	6	7	8
A ₁	1	18	21	21	19	20	13	20	21
	2	20	20	21	20	19	19	19	19
	มัชฐาน	19	20.5	21	19.5	19.5	16	19.5	20
B	3	19	19	21	19	21	21	21	21
	4	45	45	42	41	42	46	38	43
	5	49	49	49	52	48	52	48	55
	6	55	53	55	53	53	54	52	51
	7	62	59	62	60	60	60	59	56
	8	63	64	63	59	60	62	61	60
	มัชฐาน	52	51	52	52.5	50.5	53	50	53
A ₂	9	60	62	60	56	56	63	56	56
	10	58	60	58	54	56	65	54	54
	มัชฐาน	59	61	59	55	56	64	55	55
A ₂	11	62	60	58	53	54	65	52	53
	12	64	60	58	52	54	66	50	53
	มัชฐาน	63	60	58	52.5	54	65.5	51	53

ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียน

สปีดคำ

ภาพประกอบ 5 ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 1
ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

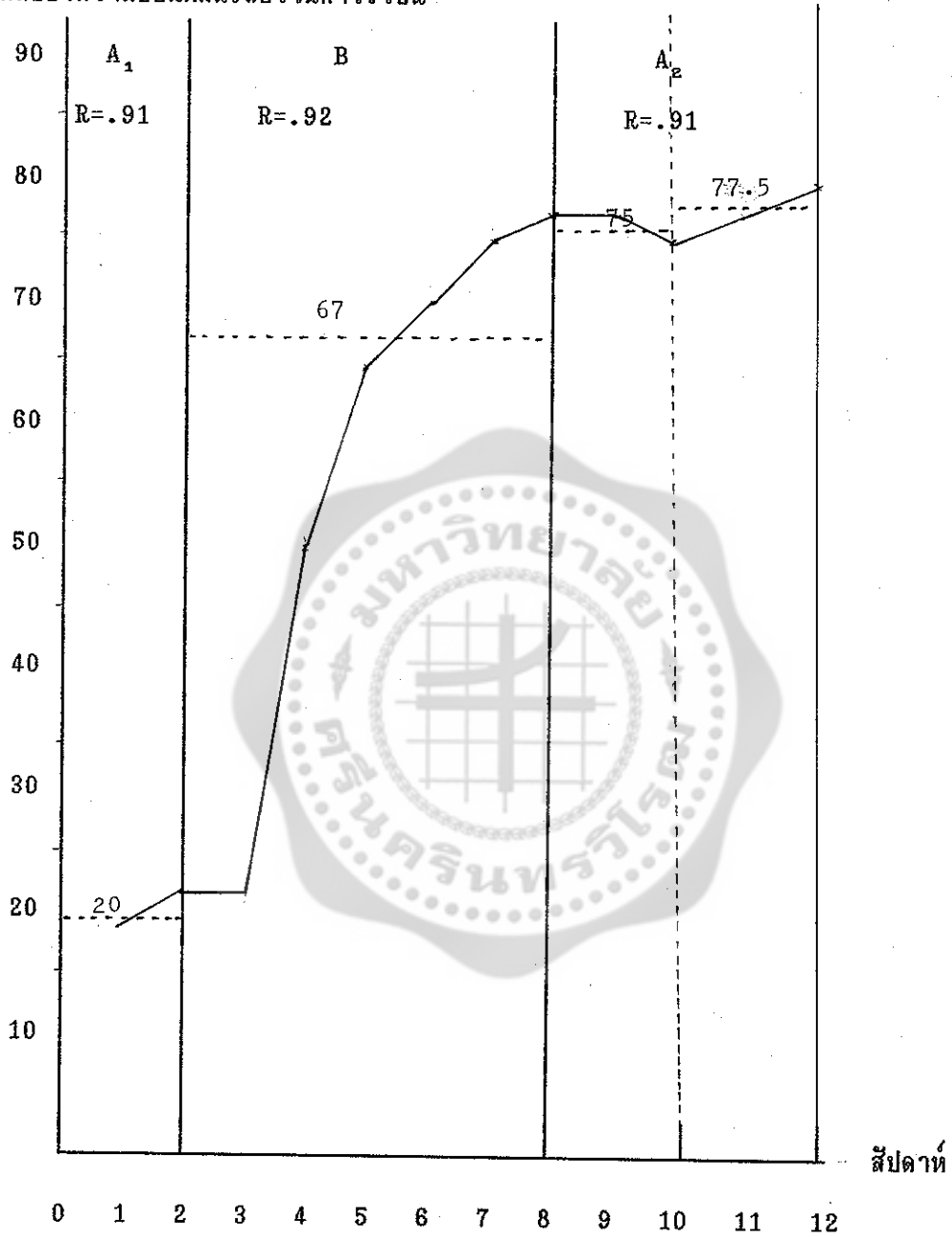
ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียน

ค่ามัถฐานของความชันหมั่นเพียรในการเรียน

R

ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความชันที่เพิ่มขึ้นในการเรียน

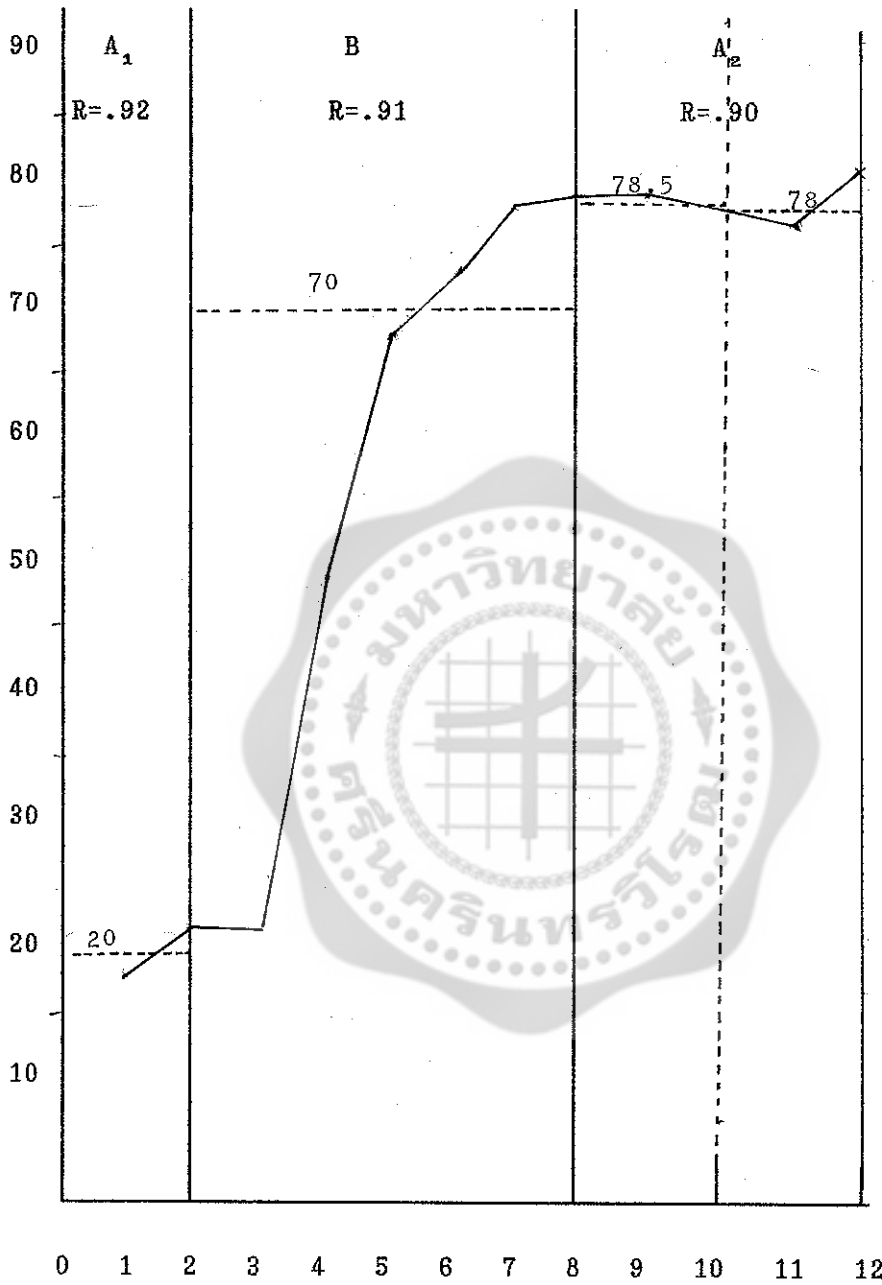

สปีด

ภาพประกอบ 6 ความถี่ของความชันที่เพิ่มขึ้นในการเรียนของนักเรียนคนที่ 2
ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

— ความถี่ของความชันที่เพิ่มขึ้นในการเรียน
- - - ค่ามัธยฐานของความชันที่เพิ่มขึ้นในการเรียน
R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียน

สปีด

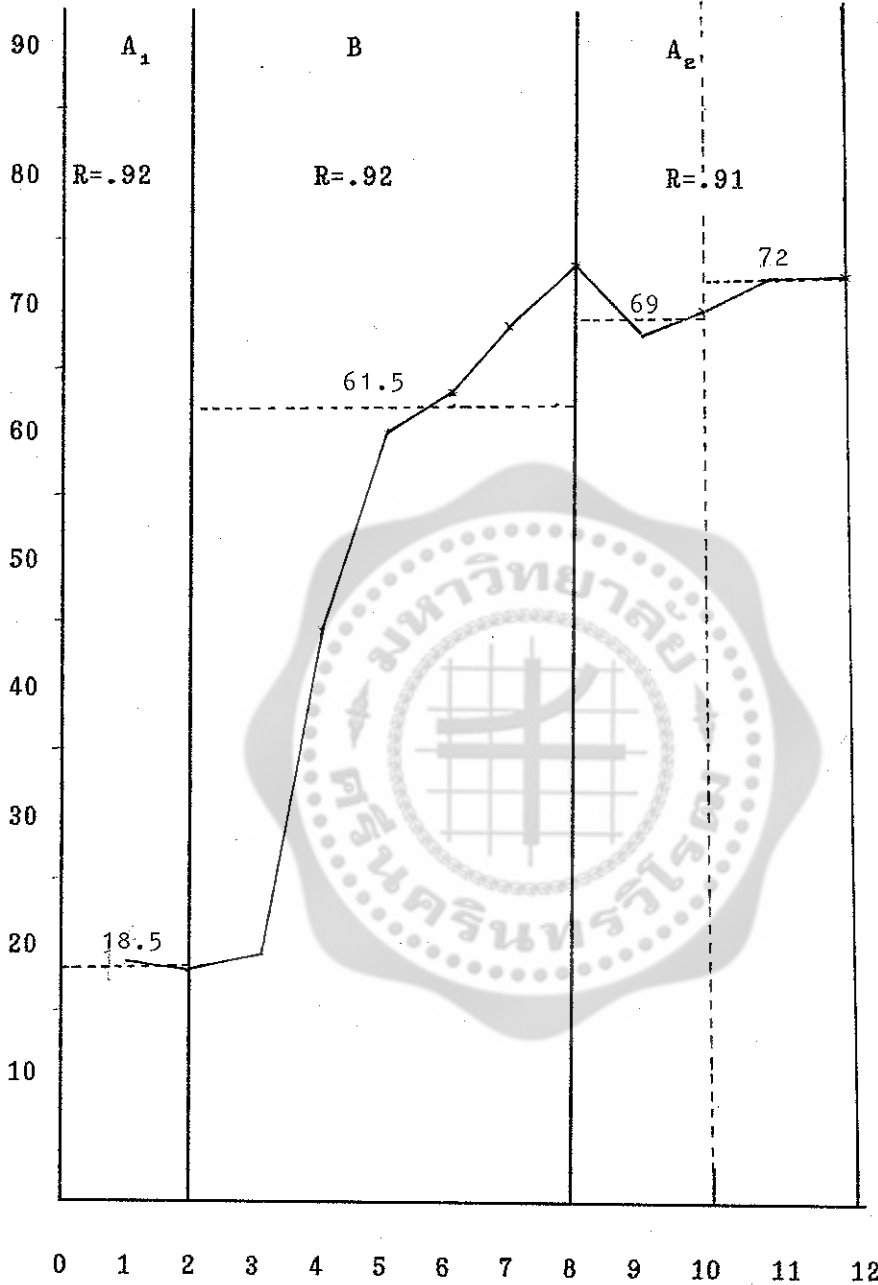
ภาพประกอบ 7 ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 3
ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

———— ความถี่ของความชันหมั่นเพียรในการเรียน

----- ค่ามัธยฐานของความชันหมั่นเพียรในการเรียน

R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

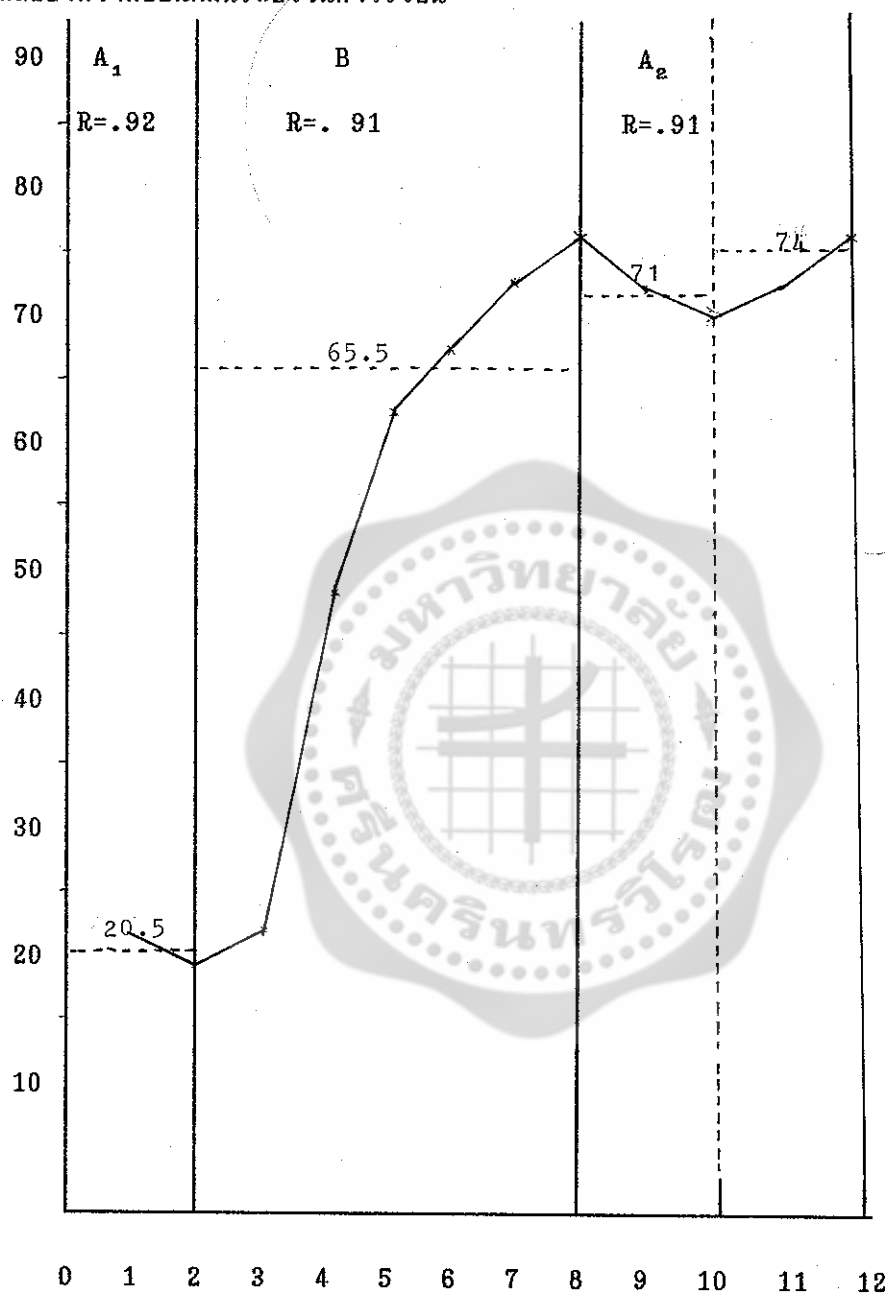

สี่ปดาห์

ภาพประกอบ 8 ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 4 ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

- ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
- ค่ามัธยฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

สี่ปด้า

ภาพประกอบ 9 ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 5

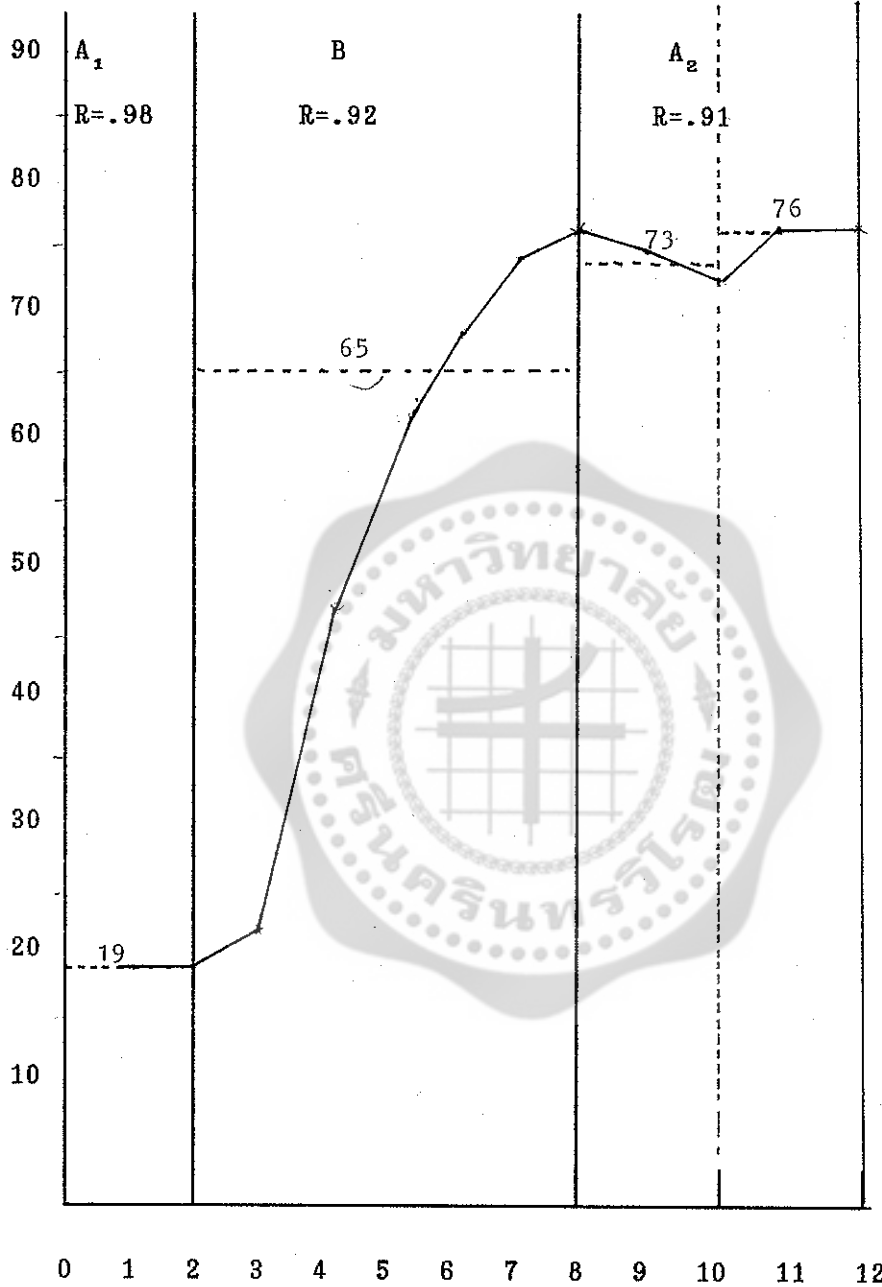
ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

———— ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

----- ค่ามัธยฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

สัปดาห์

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

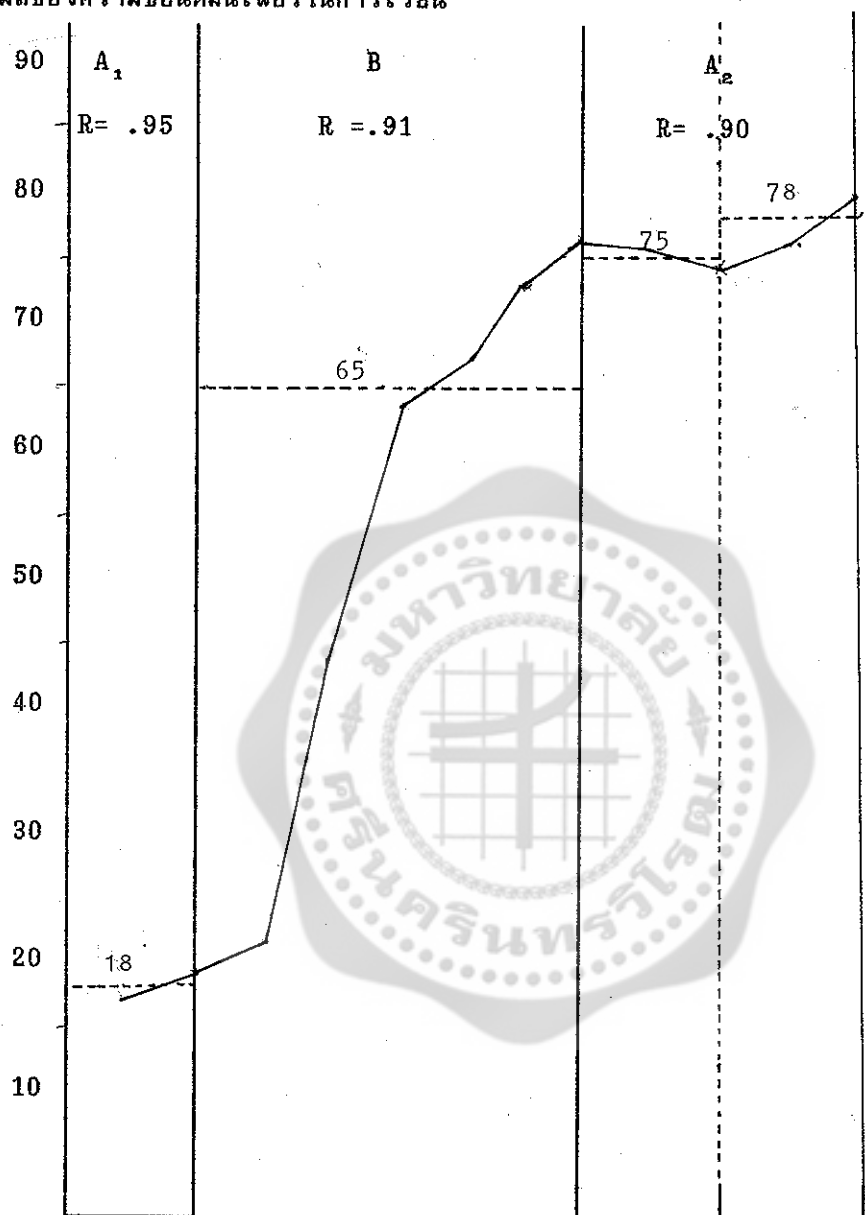
ภาพประกอบ 10 ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 6
ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

———— ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

----- ค่ามัธยฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความชันที่เพิ่มขึ้นเพื่อการเรียน

สปีดาร์

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ภาพประกอบ 11 ความถี่ของความชันที่เพิ่มขึ้นเพื่อการเรียนของนักเรียนคนที่ 7

ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

—————

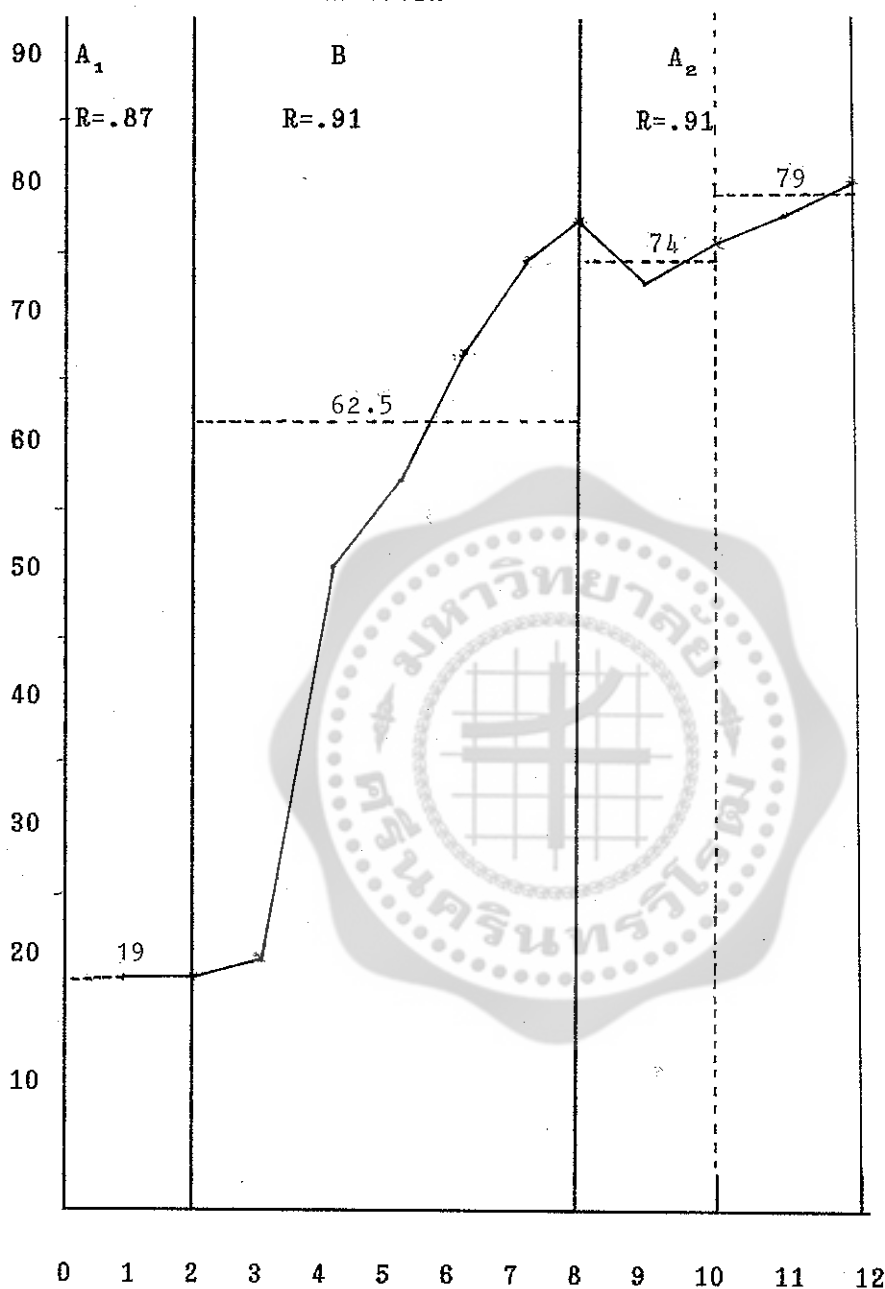
ความถี่ของความชันที่เพิ่มขึ้นเพื่อการเรียน

ค่ามัธยฐานของความชันที่เพิ่มขึ้นเพื่อการเรียน

R

ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู่วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

สัปดาห์

ภาพประกอบ 12 ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 8

ในกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 3 ระยะ

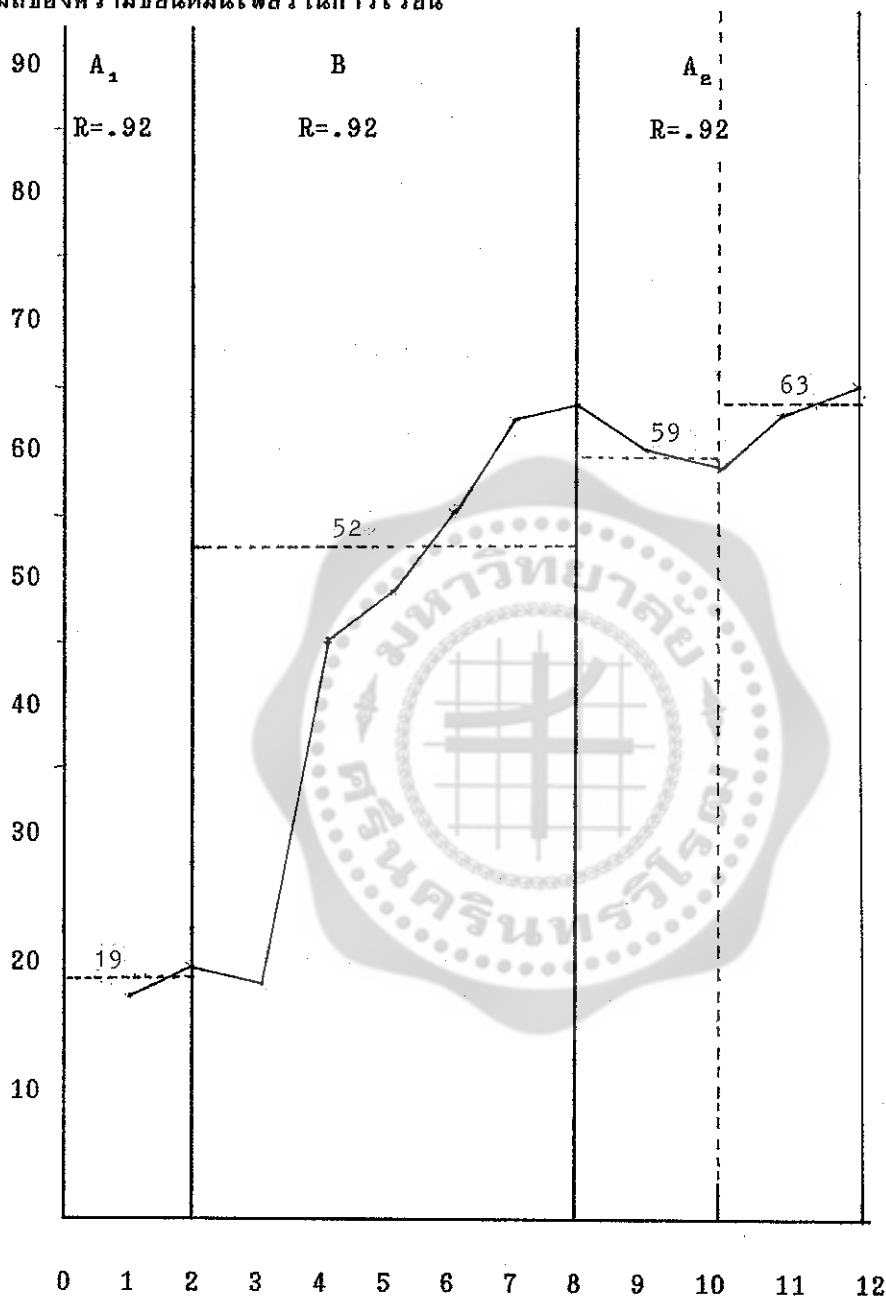
ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

ค่ามัธยฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

R

ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

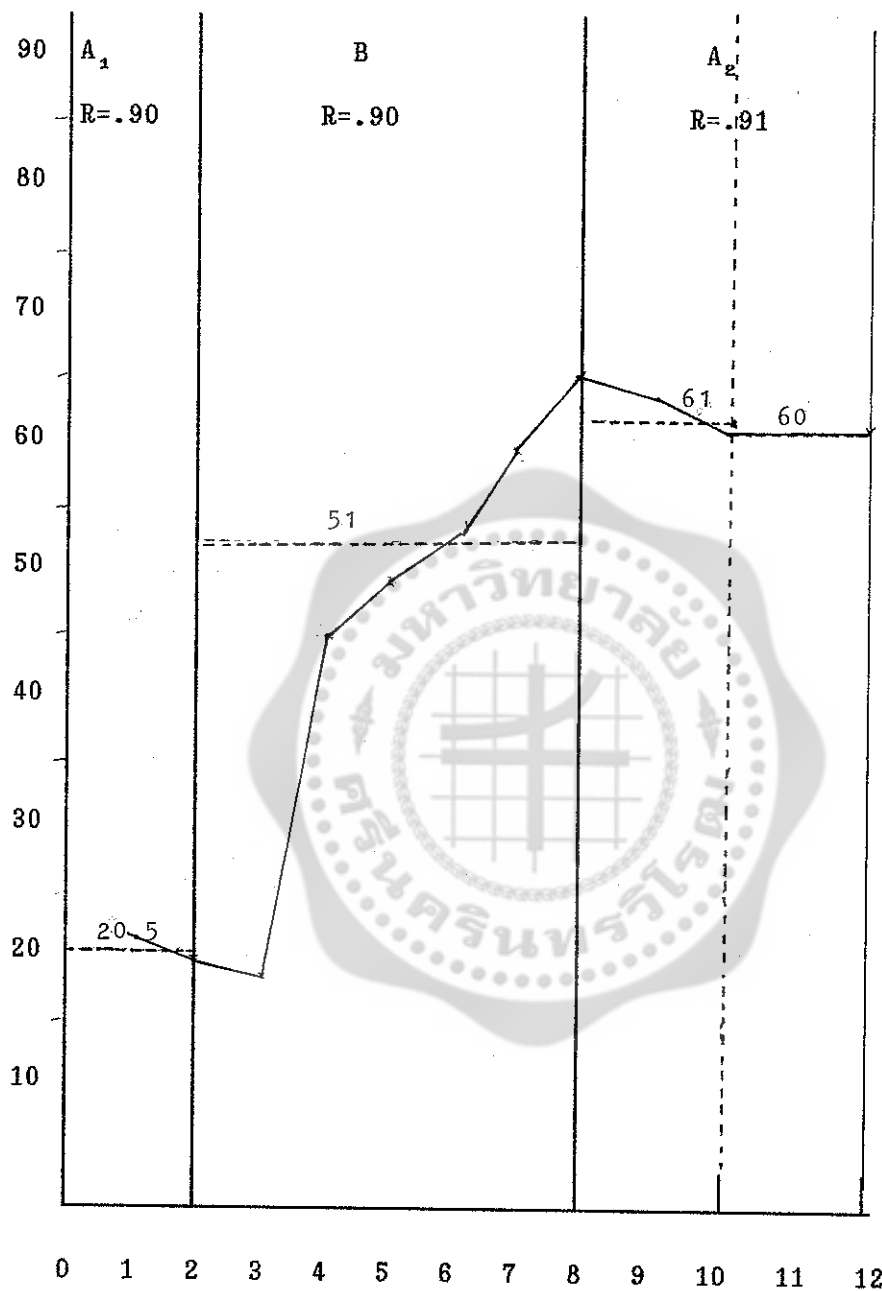

สปีดาร์

ภาพประกอบ 13 ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 1
ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

———— ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
----- ค่ามัธยฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

สี่ปด้าห์

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ภาพประกอบ 14 ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 2

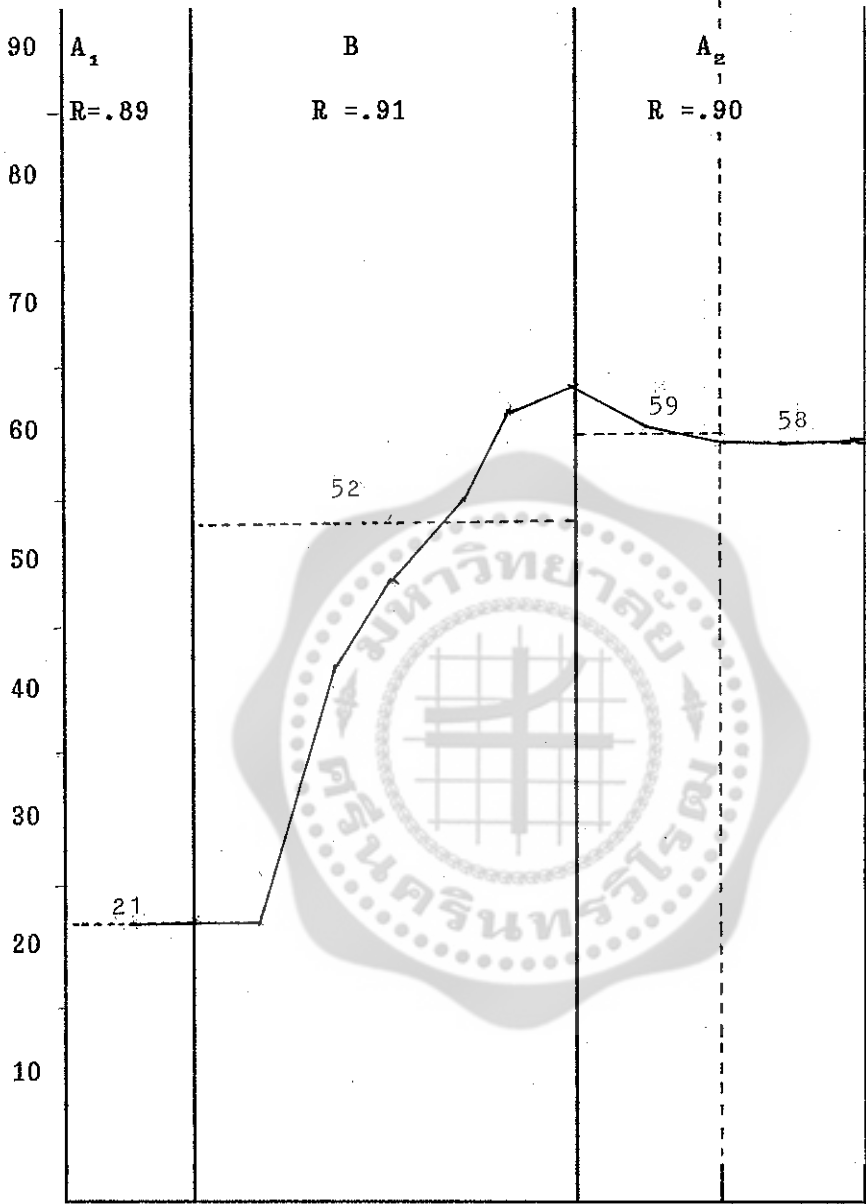
ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

———— ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

----- ค่ามัธยฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

R ค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

สัปดาห์

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ภาพประกอบ 15 ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 3

ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

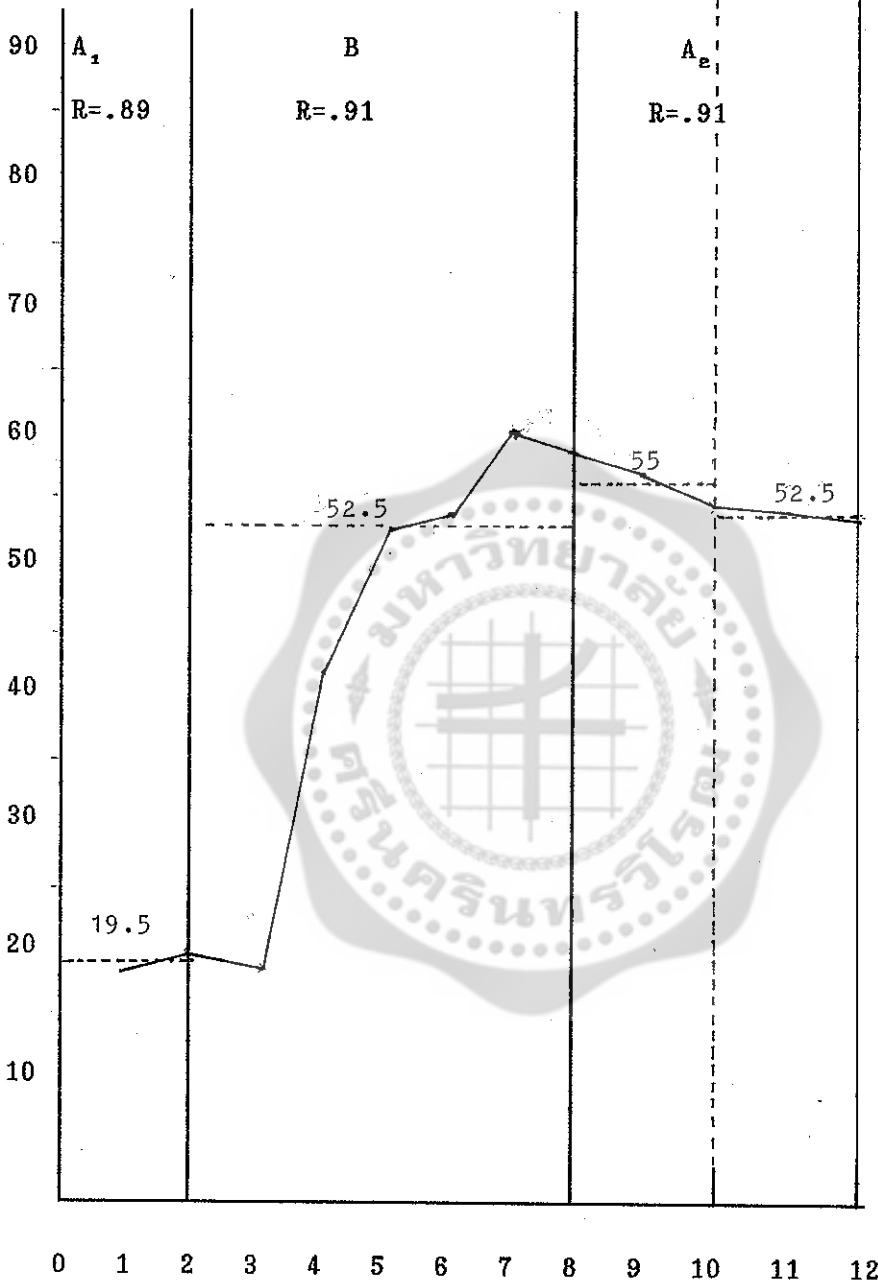
ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

ค่ามัธยฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

R

ค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

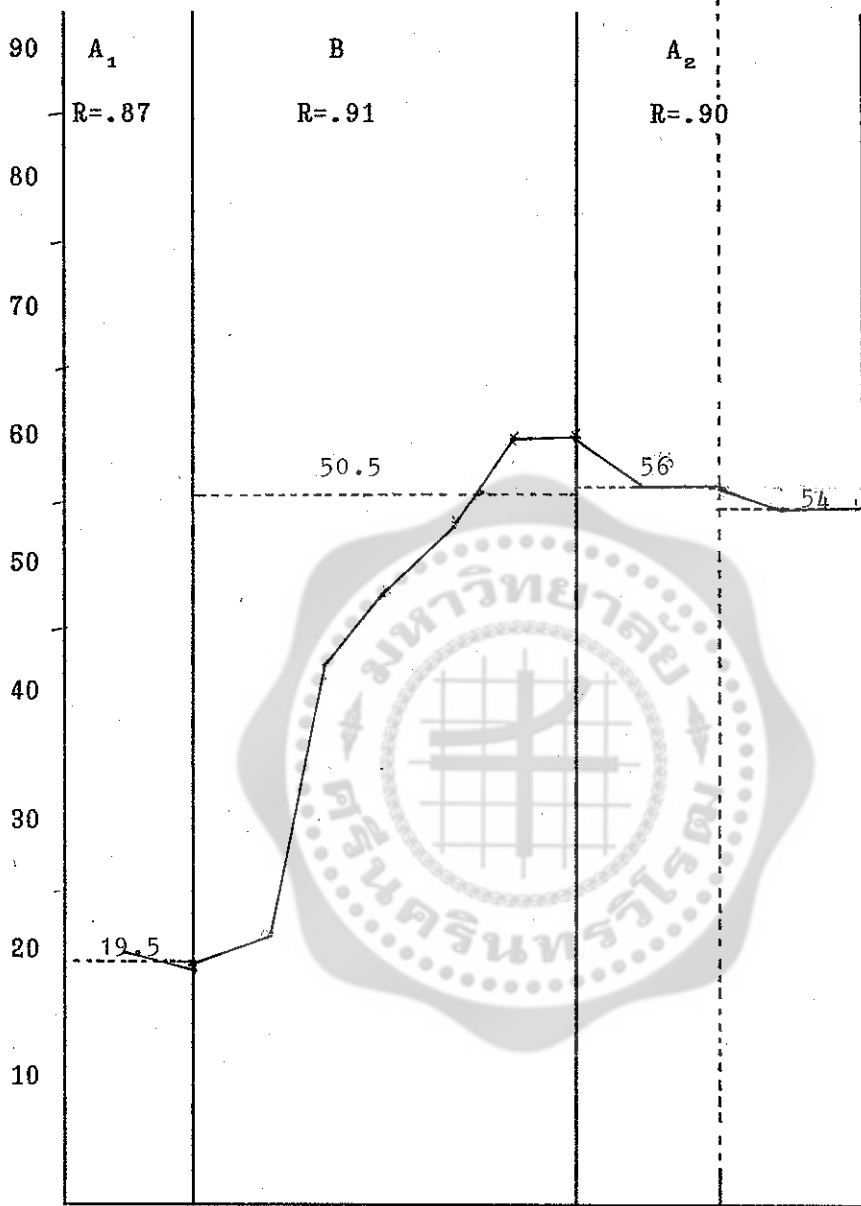

สี่ปาด์

ภาพประกอบ 16 ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 4
ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

———— ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
----- ค่ามัธยฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

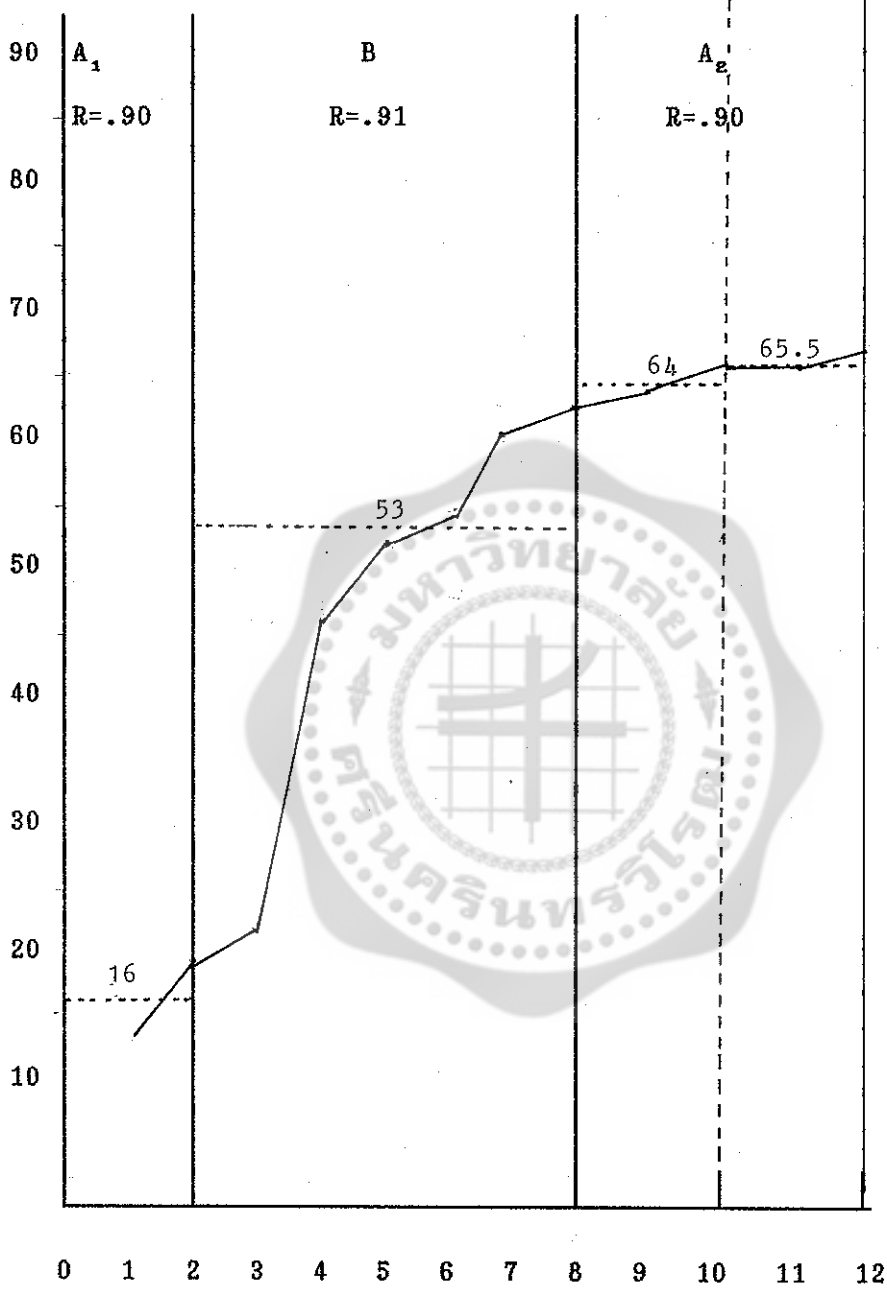
สัปดาห์

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ภาพประกอบ 17 ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 5
ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

———— ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
----- ค่ามัธยฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

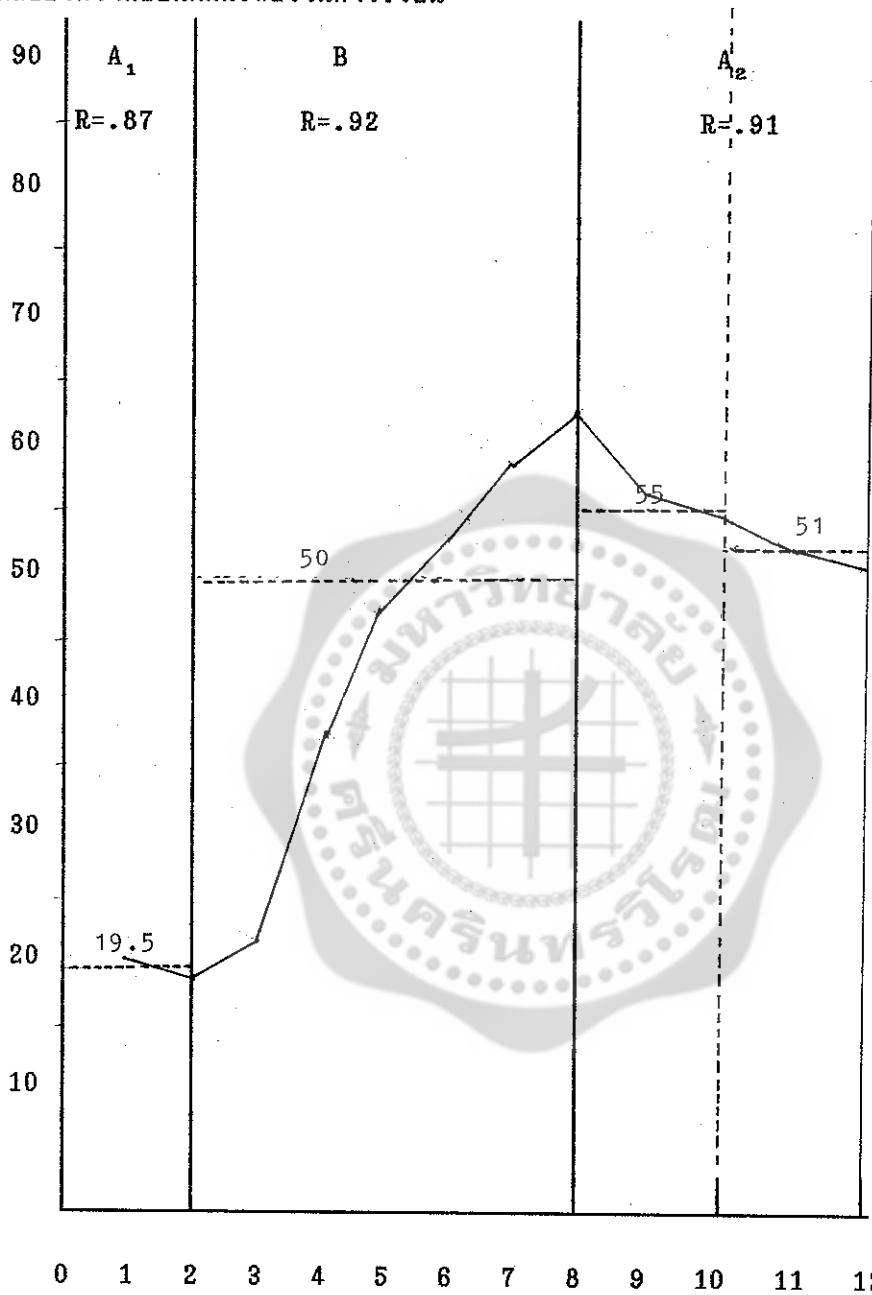
สัปดาห์

ภาพประกอบ 18 ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 6

ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

- _____ ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
- ค่ามัถฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
- R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

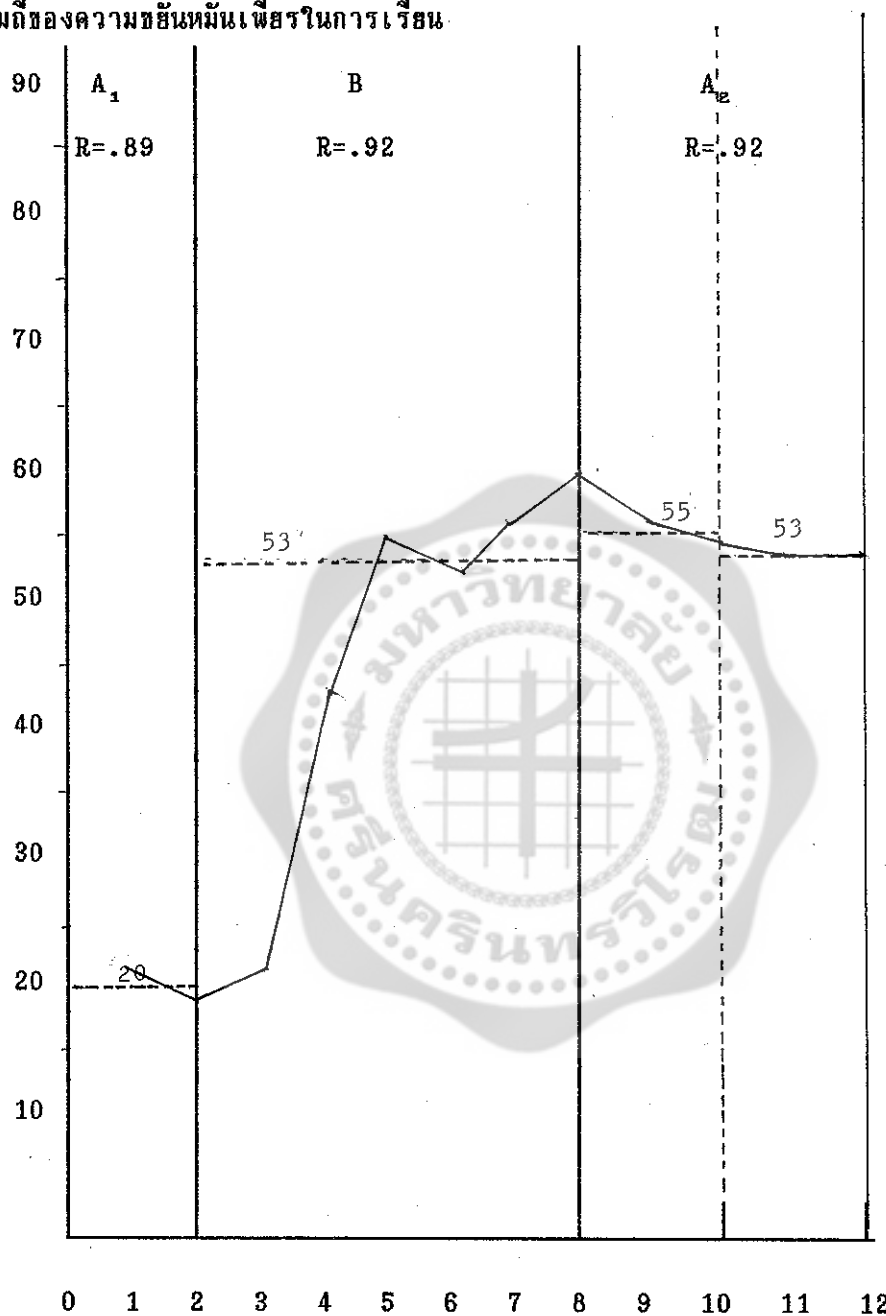

สีปด้า

ภาพประกอบ 19 ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 7
ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

———— ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
----- ค่ามัธยฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

สัปดาห์

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ภาพประกอบ 20 ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนคนที่ 8
ในกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 3 ระยะ

———— ความถี่ของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
----- ค่ามัธยฐานของความขยันหมั่นเพียรในการเรียน
R ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวกษมา ชื่อสกุล จันทรแต่งตั้งผล

เกิดวันที่ 3 มกราคม พุทธศักราช 2502

สถานที่เกิด จังหวัดกรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 174 ม 7 ซ. สุขาภิบาล 5 ถ. รามอินทรา เขตบางเขน

จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10220

ตำแหน่งหน้าที่การงาน อาจารย์ 1 ระดับ 4

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านอ่างตะแบก อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2521 ป.กศ. สูง วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์

พ.ศ. 2525 วท.บ. (จิตวิทยาให้คำปรึกษาและแนะแนว) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2535 กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบกับชุดพัฒนาความยั่งยืนหมั่นเพียร
ที่มีต่อความยั่งยืนหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ลี้กิดกรงเทพมหานคร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

เมษายน 2535

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช ปีกการศึกษา 2534 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ และกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน แบบแผนการทดลองของการวิจัยนี้เป็นแบบสลับกลับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test) และการทดสอบของแมน-วิทนี (The Mann - Whitney U Test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภายหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ

2. นักเรียนมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภายหลังการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

3. นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ และนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดพัฒนา

ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

A COMPARISON OF THE EFFECT OF MODELING TECHNIQUE AND A DILIGENCE
DEVELOPING SET ON DILIGENCE IN LEARNING OF PRATHOM SUKSA V
STUDENTS OF RATTANAKOSIN SOMPOCH SCHOOL
IN BANGKOK

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

April 1992

The purpose of this experimental research was to compare the effect of modeling technique and a diligence developing set on diligence in learning of Prathom Suksa V students at Rattanakosin Sompoch school in Bangkok in the academic year 1992. The subjects were 16 students whose diligence in learning in Thai was lower than 25th percentile. The subjects were equally divided into two experimental groups ; each group consisted of eight students. The modeling technique was administered to the experimental group I and a diligence developing set was given to the experimental group II. The ABA Reversal Design was used. The data were analyzed by the Mann - Whitney U test and the Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks test.

The results of the experiment were as follows :

1. The students' diligence in learning was statistically higher at .01 level of significance after the modeling technique was administered.
2. The students' diligence in learning was statistically higher at .01 level of significance after the diligence developing set was used.
3. The difference of the students' diligence in learning of the experimental group I and the experimental group II was statistically significant at .01 level. The diligence in learning of the students in the experimental group I was higher than that of in the experimental group II.